

Programmabegroting 2027 – 2030

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	3
Inleiding.....	5
Voorwoord.....	5
Leeswijzer.....	6
Financieel beeld.....	8
Programma's.....	9
1. Bestuur en ondersteuning.....	9
2. Veiligheid.....	15
3. Verkeer, vervoer en water.....	22
4. Economie.....	25
5. Onderwijs.....	28
6. Sport, cultuur en recreatie.....	31
7. Sociaal domein.....	37
8. Volksgezondheid en milieu.....	47
9. Wonen en leefomgeving.....	53
Paragrafen.....	56
Lokale heffingen.....	56
Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	62
Onderhoud kapitaalgoederen.....	71
Financiering.....	78
Bedrijfsvoering.....	85
Verbonden partijen.....	90
Grondbeleid.....	112
Financiële begroting.....	122
Toelichting op het resultaat.....	122
Baten en lasten voor en na bestemming.....	126
Reserves en voorzieningen.....	144
Structurele reservemutaties.....	145
Incidentele reservemutaties.....	145
Bijlagen.....	146
Beleidsindicatoren.....	147
Beleidskaders.....	149
Algemene uitkering.....	151
Personele kosten.....	153

Ombuigingen	157
Lijst met afkortingen.....	159

Inleiding

Voorwoord

Met een nieuw college aan boord presenteren wij u de begroting voor 2027. Dit doen wij met vertrouwen voor de komende jaren. De financiële vooruitzichten van onze gemeente blijven namelijk overwegend positief. Dat is mede te danken aan de ombuigingen die we afgelopen jaar hebben gerealiseerd.

De begroting biedt ons de mogelijkheid om werk te blijven maken van de vijf grote projecten die we de komende jaren willen realiseren. Als college staan we voor het versnellen van de woningbouw en het versterken van verbinding en weerbaarheid in onze samenleving. Ook willen we het voorzieningenniveau minimaal handhaven en waar mogelijk versterken.

Tegelijk zijn wij ons bewust van de onzekerheden die daarbij horen. Daarom blijven onze uitgangspunten helder. We willen een duurzaam financiële positie. We geven geld verantwoord uit. En we blijven transparant over onze keuzes, resultaten en risico's. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties mogen van ons verwachten dat wij zorgvuldig omgaan met publiek geld. Dat betekent ook dat wij duidelijk zijn over wat wel kan en wat niet kan.

Er zijn risico's. De Rijksoverheid heeft de afgelopen jaren gekort op de algemene uitkering aan gemeenten. Ook de herverdeling van het gemeentefonds hangt nog boven de markt. Naar verwachting wordt daarover pas volgend jaar meer bekend. Dat maakt vooruitkijken lastig. Juist daarom blijven we voorzichtig en realistisch, en leggen we periodiek verantwoording af.

We bouwen de komende jaren verder aan een gemeente waar mensen fijn kunnen wonen, meedoen en elkaar ontmoeten. Dat doen we met brede welvaart als kompas. We kijken niet alleen naar geld, maar ook naar leefbaarheid, gezondheid, kansen, vertrouwen en de toekomst van onze dorpen.

We benadrukken tot slot dat we onze plannen nadrukkelijk niet alleen willen realiseren. Samenwerken is van groot belang. Met de gemeenteraad. Met onze partners. Met inwoners, ondernemers en organisaties in onze dorpen. Wij doen dit met een gemotiveerde ambtelijke organisatie en een eensgezind college. Samen houden we koers: nuchter, zorgvuldig en met focus vooruit.

Leeswijzer

In de cyclus van bestuurlijk plannen, sturen en verantwoorden, geven we met deze programmabegroting 2027 aan wat we willen bereiken en wat we hiervoor gaan doen.

Een + in deze programmabegroting is een bate, vermeerdering of voordeel.

Een - is een last, vermindering of nadeel. In enkele overzichten worden bedragen afgerond op duizenden. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen ontstaan.

Met ingang van de begroting 2027 werken we in de planning- en controlcyclus met een nieuwe programmastructuur. Deze structuur is gebaseerd op de landelijke IV3-taakvelden. De programmabegroting bestaat daarmee uit de volgende programma's:

- Programma 1 Bestuur en ondersteuning
- Programma 2 Veiligheid
- Programma 3 Verkeer, vervoer en water
- Programma 4 Economie
- Programma 5 Onderwijs
- Programma 6 Sport, cultuur en recreatie
- Programma 7 Sociaal domein
- Programma 8 Volksgezondheid en milieu
- Programma 9 Wonen en leefomgeving

Per programma geven we de inhoud van het programma en de ontwikkelingen weer. Ook geven we inzicht in de verwachte (nieuwe) ontwikkelingen. Onder 'Doelen en acties' zetten we uiteen wat we willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen. Onder 'Wat mag het kosten?' presenteren we de baten en lasten op het onderliggende productniveau. Normaliter laten we in de programma's ook de begrote bedragen van het voorgaande begrotingsjaar (2026) zien en de gerealiseerde bedragen van het voorvorig begrotingsjaar (2025). Omdat we vanaf 2027 werken met een nieuwe programmastructuur is dit niet mogelijk. We hebben daarom in het taakveldenoverzicht, onder hoofdstuk 'Financiële Begroting' de jaren 2025 en 2026 toegevoegd. Daarmee voldoen we aan het BBV-voorschrift om vergelijkende cijfers te presenteren.

Naast de programma's is in deze begroting een aantal paragrafen opgenomen die van grote invloed zijn op de lasten en de baten van onze gemeente. Deze staan vermeld in hoofdstuk 3. Een aantal paragrafen zijn verplicht; deze zijn vastgelegd in de Gemeentewet. Het gaat hierbij om de volgende paragrafen:

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden Partijen
- Grondbeleid
- Wet Open Overheid

De financiële begroting is opgenomen in hoofdstuk 4. Als laatste zijn de bijbehorende bijlagen opgenomen.

Financieel beeld

Financiële resultaten meerjarenperspectief in één oogopslag

Totaal baten en Lasten		2027	2028	2029	2030
in € (+=voordeel/=-nadeel)					
structureel	Baten	94.107.111	87.900.814	86.322.530	91.025.036
	Lasten	-93.239.734	-88.551.851	-85.977.708	-90.299.394
Totaal structureel		867.377	-651.037	344.822	725.642
incidenteel	Baten	4.483.740	3.433.451	1.604.017	1.049.274
	Lasten	-4.145.340	-3.054.151	-1.283.817	-847.274
Totaal incidenteel		338.400	379.300	320.200	202.000
Resultaat totaal		1.205.777	-271.737	665.021	927.642

Financieel perspectief				
Bedragen in € 1.000 (+=baat,voordeel/=-last,nadeel)	2027	2028	2029	2030
Saldo Voorjaarsnota 2026	2.721	552	304	677
Aanpassingen binnen huidig beleid				
- Kapitaallasten	250	812	1.053	770
- Gemeenschappelijke regelingen	-420	-420	-420	-420
- Pensioenvoorziening	-231	120	120	120
- Overige autonome ontwikkelingen	-519	-495	-413	-281
Gemeentefonds				
- Meicirculaire	1.592	497	-883	-768
- Huishoudelijke hulp	-	-	1.882	1.856
- CDOKE	-861	-	-	-
Strategische personeelsplanning	-1.326	-1.337	-1.278	-1.327
Inzet algemene reserve voor dekking kapitaallasten		-	300	300
Saldo begroting 2027-2030	1.206	-271	665	928

In onderstaand overzicht presenteren we de ontwikkelingen tussen de voorjaarsnota 2026 en de begroting 2027-2030. Deze ontwikkelingen worden verder toegelicht in het hoofdstuk Financiële Begroting, onderdeel 'toelichting op het resultaat'.

Programma's

1. Bestuur en ondersteuning

Inleiding

Programma-inhoud

Het Beuningse bestuur (bestaande uit: raad, commissies en college van B&W) en de ambtelijke organisatie maken onderdeel uit van het programma 'Bestuur en ondersteuning'. Ook het financiële beleid maakt onderdeel uit van dit programma. Het grootste deel van de gemeentelijke inkomsten is eveneens verwerkt in dit programma.

In dit programma staan ook de personele en materiële overhead, zoals automatisering, gemeentehuis en de gemeentewerf, diverse stelposten en de post onvoorzien voor onverwachte noodzakelijke (kleine) uitgaven.

Ambities & ontwikkelingen

1. Strategisch kompas

Met het strategisch kompas geven wij richting aan de ontwikkeling van onze gemeente. De gemeenteraad stelt hiervoor de kaders vast. Het kompas maakt duidelijk welke gemeente wij in 2040 willen zijn en welke keuzes daarvoor nodig zijn.

2. Betrouwbare overheid

Wij willen een betrouwbare overheid zijn die zichtbaar, bereikbaar en benaderbaar is. Daarom communiceren wij helder, handelen wij zorgvuldig en leggen wij uit welke keuzes wij maken en waarom. Zo werken wij aan vertrouwen, goede dienstverlening en een bestuur dat duidelijk laat zien waar het voor staat. Iedereen doet mee.

3. Het gemeentebestuur

De gemeenteraad van Beuningen bestaat uit 21 leden, die allemaal inwoner zijn van de gemeente Beuningen. De gemeenteraad is het hoogste bestuurlijke orgaan van de gemeente en vormt samen met de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders het bestuur van Beuningen. De gemeenteraad stelt de financiële en inhoudelijke kaders vast waarbinnen het college het beleid voor Beuningen uitwerkt en uitvoert. Daarnaast controleert de gemeenteraad of het college het beleid op zorgvuldige wijze uitvoert en (onvoorziene) ontwikkelingen tijdig en adequaat oppakt. Ook vervult de gemeenteraad haar volksvertegenwoordigende rol door actief in verbinding te staan met onze kernen en inwoners. Zowel de gemeenteraad als het college van burgemeester en wethouders werken daarbij vanuit de kernwaarden betrokkenheid, verbinding en een mooi plekje.

4. Algemene uitkering uit het gemeentefonds

Gemeente Beuningen krijgt geld van het Rijk via het gemeentefonds. Dit is één van de belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente. Dit geld mag vrij worden besteed. Het Rijk stelt hieraan geen vaste inhoudelijke eisen. De hoogte van de uitkering wordt bepaald met een ingewikkeld verdeelsysteem. Voor de begroting is uitgegaan van de meest recente cijfers uit de meicirculaire 2026.

Belangrijke ontwikkelingen voor 2027 en verder

Het “ravijnjaar”-effect na 2026

Vanaf 2027 krijgen gemeenten een lagere of minder gunstig groeiende uitkering dan in de jaren daarvoor. Dat komt vooral doordat tijdelijke compensaties stoppen en het nieuwe financieringssysteem verder doorwerkt. Sinds die verandering groeit het gemeentefonds mee met de ontwikkeling van het bbp.

Ook nieuwe of veranderde taken, zoals in het sociaal domein, jeugdzorg of bestaanszekerheid, hebben invloed hebben op het gemeentefonds. Na 2027 is het daarom niet vanzelfsprekend dat de algemene uitkering genoeg meestijgt om hogere kosten en nieuwe taken volledig op te vangen. Daarnaast is de financiering vanuit het Rijk voor de gemeenten steeds vaker incidenteel dat niet bijdraagt aan een meerjarig sluitend begrotingsbeeld.

Huishoudelijke hulp

Het kabinet heeft in de Voorjaarsnota en de meicirculaire vastgelegd dat de huishoudelijke hulp per 1 januari 2029 volledig uit de Wmo moet verdwijnen als standaardvoorziening. Burgers die dit financieel kunnen dragen, moeten dit dan zelf gaan betalen. Voor kwetsbare groepen blijft er een gemeentelijk vangnet bestaan.

Hierdoor krijgen gemeente minder geld uit het gemeentefonds. In de begroting van Beuningen zijn de baten vanaf 2029 met dit bedrag verminderd. Aan de lastenkant is het budget voor de huishoudelijke hulp met hetzelfde bedrag verlaagd. Waardoor dit vooralsnog geen effect heeft. In de komende jaren wordt duidelijker hoe deze regeling er precies uit gaat zien. Dan worden de bedragen in de begroting hierop aangepast. Vanaf 2029 blijft de gemeente wel verantwoordelijk voor mensen die huishoudelijke hulp niet zelf kunnen regelen of betalen. Voor deze groep komt er een vangnet.

Verdeelmodel van het gemeentefonds

Sinds 1 januari 2023 geldt een nieuw verdeelmodel voor het Gemeentefonds. Voor gemeente Beuningen heeft dit vanaf 2025 een nadeel van € 22,50 per inwoner. Dit nadeel moet Beuningen zelf opvangen. Het verschil tussen dit bedrag en het uiteindelijke nadeel van € 41,- per inwoner wordt momenteel nog gecompenseerd via een Suppletie-uitkering uit het Gemeentefonds. Uit verschillende onderzoeken naar de nieuwe verdeling blijkt dat verdere analyse nodig is. Daarom is door het rijk besloten om de volgende stap in het ingroeipad pas per 1 januari 2029 te zetten.

Uitstel vervanging abonnementstarief WMO

De invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage Wmo 2015 wordt uitgesteld van 1 januari 2027 naar 1 januari 2028. Daardoor blijft het huidige vaste abonnementstarief voorlopig bestaan. De inkomensafhankelijke bijdrage is één van de maatregelen om de WMO-dienstverlening betaalbaar te houden. Het Rijk wilde in 2027 oorspronkelijk een landelijke korting van honderden miljoenen toepassen op het Gemeentefonds (omdat gemeenten die baten zelf via de nieuwe eigen bijdrage zouden gaan ophalen). Die geplande korting op de algemene uitkering is voor 2027 geschrapt.

CDOKE middelen (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid)

Het Rijk heeft de CDOKE-uitvoeringsmiddelen voor 2027 overgeheveld naar het Gemeentefonds. De middelen worden niet langer uitgekeerd via een SpUK (specifieke Uitkering) maar via een DU (Decentralisatie-uitkering). Voor 2027 is middels de algemene uitkering € 858.000 beschikbaar gesteld voor Beuningen om uitvoering te kunnen geven aan hun taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Het totale bedrag op de gemeentelijke begroting blijft hetzelfde, het is

een andere financieringssysteem, echter de juridische bestedingsvrijheid en de verantwoordingsplicht veranderen. Hoe dit geld in 2028 en later precies wordt uitgekeerd, is nog niet bekend. Daardoor is er een stelpost opgenomen.

Hervormingsagenda Jeugd

De gemeente blijft te maken houden met hoge en wisselende kosten voor jeugdzorg. De uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd (2023-2028) loopt, echter de financiële en organisatorische druk tussen het Rijk en de gemeente blijft zeer hoog. Na felle discussies van gemeente richting het Rijk, heeft het kabinet structureel extra middelen toegevoegd aan het Gemeentefonds om de acute tekorten op te vangen. Voor de specifieke uitvoering van de Hervormingsagenda is voor de periode 2025-2027 geld uitgetrokken. Tegelijk blijft de opdracht bestaan om structureel te besparen. De Hervormingsagenda moet uiteindelijk leiden tot een bezuiniging van €1 miljard.

Meicirculaire 2026

Hieronder ziet u de jaarlijkse fluctuatie van de Algemene Uitkering (AU) vanaf 2027 ten opzichte van de laatste doorrekening (decembercirculaire 2025).

Gemeentefonds						
(in € +=voordeel/-=nadeel)	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Volgens decembercirculaire 2025	53.545.000	53.841.000	53.511.000	55.058.000	56.894.000	
Volgens meicirculaire 2026	53.599.000	55.433.000	54.008.000	54.175.000	56.126.000	57.833.000*
Vershil	54.000	1.592.000	497.000	-883.000	-768.000	
Stelpost CDOKE-middelen			858.000	858.000	858.000	
Totaal	54.000	1.592.000	1.355.000	-25.000	90.000	

* 2031, start nieuw begrotingsjaar

Voor een uitgebreide opbouw van de Algemene Uitkering verwijzen we naar bijlage 5.3 Algemene uitkering.

Doelen en acties

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Wij willen samen met onze inwoners, de gemeenteraad en onze organisatie een vernieuwd strategisch kompas vormgeven dat richting geeft aan de toekomst van onze gemeente richting 2040. We herijken onze koers, bevestigen onze kernwaarden en verbinden deze aan de ambities die vandaag al zichtbaar zijn en morgen verder groeien.	In 2027 gaan we actief het gesprek aan met onze samenleving. Tijdens informatieavonden halen we ideeën, zorgen, dromen en verwachtingen op. Deze opbrengsten gebruiken we om het strategisch kompas te versterken en aan te scherpen, zodat het niet alleen aansluit bij de huidige ambities, maar ook inspireert en richting geeft voor de toekomst.
We willen dat iedereen kan meedoen, ook in de digitale samenleving. Hierbij kunnen bijvoorbeeld onze inwoners onze berichten makkelijk lezen en begrijpen. Daarnaast zorgt de digitale toegankelijkheid ervoor dat websites en apps bruikbaar en toegankelijk zijn voor <u>iedereen</u>.	- Het uitvoeringsplan Dienstverleningsconcept (DVC) bevat acties om uitvoering te geven aan onze visie op dienstverlening. We monitoren de kanalen en passen verbeteringen toe én we professionaliseren ons KCC. - We richten de belangrijkste processen in aan de hand van de serviceformules van de VNG - Medewerkers zijn op de hoogte van de Beuningse schrijfstijl Begrijpelijk Beunings.
De noodzaak om een vernieuwd gemeentehuis te ontwikkelen is, vanuit goed werkgeverschap en veiligheid voor inwoners/medewerkers/raadsleden, groot. Het huidige gemeentehuis is erg gedateerd. We voldoen Arbo-technisch gezien niet aan de richtlijnen voor een gezonde werkomgeving. We streven naar een bijna energieneutraal gemeentehuis in 2030	- In september 2026 start het ontwerpteam met het ontwerpen van het te vernieuwen gemeentehuis. Het ontwerpteam bestaat uit de architect, de bouwfysisch adviseur, de installatie-adviseur en de constructeur. De ontwerpfase duurt naar verwachting één jaar. In 2027 vindt ook de aanbesteding van de aannemer plaats. - De projectgroep hybride werken gaat daarnaast kijken naar het werkplekconcept, de inrichting van de werkplek en de tijdelijke huisvesting.

Wat mag het kosten?

Bestuur en ondersteuning <i>(bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - =nadeel)</i>	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030

Baten

Bestuur				
Burgerzaken	660	680	700	721
Beheer overige gebouwen en gronden	456	456	456	456
Overhead bedrijfsvoering overig	474	415	356	237
Overhead salarissen				
Overhead huisvesting	21	21	21	21
Treasury	700	100	100	100
OZB woningen	6.493	6.688	6.888	7.095
OZB niet-woningen	4.288	4.416	4.549	4.685
Belastingen overig	103	105	107	109
ALG.uitkeringen en ov. uitkeringen GF	55.433	54.866	55.033	56.984
Overige baten en lasten	20	20	20	20
Mutaties reserves P1			150	150
Totaal baten	68.646	67.765	68.379	70.578

Lasten

Bestuur	-2.610	-2.309	-2.361	-2.415
Burgerzaken	-394	-403	-412	-422
Beheer overige gebouwen en gronden	-627	-663	-679	-694
Overhead bedrijfsvoering overig	-1.526	-1.462	-1.386	-1.305
Overhead salarissen	-7.574	-7.738	-7.919	-8.184
Overhead automatisering	-3.310	-3.199	-3.178	-3.178
Overhead huisvesting	-1.013	-1.031	-1.318	-1.325
Treasury	-699	-528	-468	-95
OZB woningen	-369	-383	-393	-404
OZB niet-woningen	-43	-45	-46	-47
Belastingen overig	-33	-33	-33	-34
Overige baten en lasten	-25	-25	-25	-25
Vennootschapsbelasting (VpB)				
Mutaties reserves P1	-81	-81	-81	-81
Res. van de rekening van baten en last	-1.206	272	-665	-928
Totaal lasten	-19.511	-17.628	-18.966	-19.137

Saldo	49.135	50.137	49.413	51.441

Verbonden partijen

- Vanaf 2027: Belastingssamenwerking Rivierenland (BSR)
- Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

2. Veiligheid

Inleiding

Programma-inhoud

Het programma Veiligheid bevordert een veilige en weerbare leefomgeving voor inwoners, organisaties en ondernemers. De inhoud omvat thema's zoals openbare orde en veiligheid, zorg en veiligheid, ondermijning en criminaliteit, jeugd, weerbaarheid en crisisbeheersing. Dit gebeurt via preventie, handhaving en samenwerking met partners als politie, Openbaar Ministerie en de zorgketen. Maar er is ook aandacht voor bewustwording.

De basis wordt gevormd door wettelijke kaders zoals de Gemeentewet, Wet veiligheidsregio's en relevante APV-bepalingen. Beleidsmatig sluit het programma aan op het Regionaal Beleidsplan van de veiligheidsregio, het lokaal veiligheidsplan en het regionaal integraal veiligheidsplan (IVP), met daaronder een concreet uitvoeringsplan. We baseren ons beleid op het nieuwe IVP en lokaal veiligheidsplan dat we in 2026 hebben vastgesteld.

De afbakening ligt bij de gemeentelijke regierol: beleidsvorming, coördinatie en uitvoering van lokale maatregelen. Strafrechtelijke opsporing en vervolging vallen buiten de gemeentelijke verantwoordelijkheid, maar maken wel onderdeel uit van de integrale samenwerking.

Ambities & ontwikkelingen

1. Jeugd en leefbaarheid

In de gemeente Beuningen groeien jongeren veilig op krijgen zij vroegtijdig de juiste ondersteuning. Jongerenwerk, BOA's, politie, straatcoaches, Veiligheid en het Sociaal Team Jeugd werken vanuit een gezamenlijke visie samen om signalen vroeg te herkennen, escalatie te voorkomen en jongeren laagdrempelig te ondersteunen. Het JVO (Jeugd Veiligheidsoverleg) heeft hierbij een preventieve rol. Daarnaast investeert Beuningen in sterk jongerenwerk en sluit het aan bij regionale en landelijke initiatieven rond thema's als digitale veiligheid en jonge aanwas.

2. Zorg en Veiligheid

Beuningen brengt kwetsbare inwoners vroegtijdig in beeld en zorgt voor passende ondersteuning, zodat problemen niet escaleren. Door een structurele samenwerking tussen zorg, veiligheid en maatschappelijke partners worden signalen snel opgepakt. De focus ligt op vroegsignalering, meer begrip voor kwetsbare doelgroepen en het gezamenlijk duiden van trends, zodat kan worden gehandeld en minder hoeft te worden gereageerd op incidenten.

3. Ondermijning en georganiseerde criminaliteit

Beuningen voorkomt en bestrijdt actief ondermijnende criminaliteit. Dit vraagt alertheid van inwoners, ondernemers, medewerkers en samenwerkingspartners, die signalen herkennen en melden. De gemeente stimuleert deze alertheid, zorgt voor goede informatievoorziening en benadrukt dat ook vermoedens of een onderbuikgevoel gemeld mogen worden. Daarnaast investeert Beuningen in toezicht, bewustwording en trainingen, zet zij Bibob breed in en werkt zij aan het effectief vastleggen en verrijken van signalen, zowel binnen de organisatie als met partners.

4. Programma Weerbaarheid

Diverse maatschappelijke ontwikkelingen maken onze samenleving kwetsbaar voor verstoringen. Denk aan crises, grootschalige incidenten of verstoringen van vitale processen zoals drinkwater en elektriciteit. Deze zijn van tevoren niet of moeilijk te voorspellen. Weerbaarheid stelt iedereen in staat om risico's te verminderen, dreigingen te weerstaan en sneller te herstellen van verstoringen. Weerbaarheid zorgt ervoor dat we minder makkelijk uit het veld te slaan zijn, zowel op het niveau van de inwoners als organisaties, bedrijven als de overheid.

5. Vluchtelingenopvang

In Beuningen staan we voor een veilige woon- en leefomgeving voor vluchtelingen. We vangen ontheemden uit Oekraïne op, huisvesten statushouders en bereiden asielopvang voor. Er wordt ingezet op zowel de maatschappelijke participatie van de vluchtelingen als het betrekken en versterken van draagvlak in de samenleving. Veiligheid is voor inwoners een belangrijk thema. Daarover worden afspraken gemaakt met partijen zoals het COA, omwonenden en veiligheidspartners.

Doelen en acties

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Jeugd	
Regie op het veiligheidsnetwerk rond jeugd	- Organiseren en voorzitten van het Jeugd- en Veiligheidsoverleg - Verbinding tussen BOA's, politie en straatcoaches en zorgen dat de signalen op de juiste plek landen - Schakel bij opschaling (bij een overlastgevende jeugdgroep) op basis van het 7-stappenmodel. - Beleidsmatige verbinding en monitoring. Het duiden van trends, samenhang met het sociaal domein en afstemming regionaal.
Ondermijning en georganiseerde criminaliteit	
Het behalen van een basisniveau voor een weerbare overheid tegen ondermijning.	- Implementatie van het Gelders Akkoord. Dit valt binnen het programma Weerbaarheid.
Sterke informatiepositie binnen de aanpak van ondermijning	- Doorontwikkeling van het Gemeentelijk Signalenoverleg Ondermijning. - Borging van een passende werkwijze die voldoet aan de geldende Wet- en regelgeving.
Alertheid en bewustwording bij medewerkers, inwoners en ondernemers op het gebied van ondermijning	- Trainingen en bewustwordingssessies - Inzetten van communicatie richting medewerkers, inwoners en ondernemers - Gebruik maken van het opleiding- en trainingsaanbod vanuit Weerbaar Gelderland-Zuid.
Borging van de Wet bevordering integriteitsbeoordeling door het openbaar bestuur (Bibob)	- Opstellen borgingsplan voor onze gemeente in samenwerking met de werkgroep Bibob.
Zorg en veiligheid	
Inzet op preventie en aanpak van kwetsbare en verwarde personen.	- Toepassen werkafspraken hoarding, vervuiling en verwaarlozing in samenwerking met MBZ, Woonwaarts en het sociaal team. Zo nodig met behulp van doorbraakbudget. Veiligheid sluit aan als er inzet nodig is van handhaving of bestuursrecht of als er sprake is van maatschappelijke onrust (AVE 3 en 4). - Bij meldingen van verward gedrag zijn afspraken helder over wie wat oppakt en wanneer wordt opgeschaald.

	- De Wijk GGZ bereikt mensen laagdrempelig en liefst na vroegsignalering. Beuningen zet in op continuïteit van deze voorziening - Inzetten op bekendmaken van handelingsperspectief voor familie en omwonenden die zich zorgen maken of signalen hebben. - In afstemming met aandachtsveld wonen oplossingen creëren voor het wonen van de groep kwetsbare inwoners. Met daarbij extra aandacht voor de steeds grotere groep inwoners waarbij sprake is van vervuiling en hoarding.
Regionale en lokale aanpak Huiselijk geweld en kindermishandeling	- Uitvoering ligt bij Sociaal team. Veiligheid sluit aan bij escalatie waarbij sprake is van inzet Zorg en Veiligheidshuis en/of maatschappelijke onrust (AVE 3 en 4)
Samenwerking op diverse thema's en aandachtsgebieden op het snijvlak van zorg en veiligheid	- zowel inwoners als bedrijven als collega's leren signaleren en melden mensenhandel, prostitutie, polarisatie en radicalisering. - prioriteren nazorg ex-gedetineerden - in afstemming met centrumgemeente Nijmegen uitvoeren beleid dak- en thuislozen - Aandacht voor nieuwe en digitale fenomenen op het snijvlak van zorg, digitale veiligheid en ondermijning zoals het online ronselen van jongeren voor criminele activiteiten en het 764-fenomeen; online aanzetten tot zelfbeschadiging - Breed in de gemeente aandacht voor veiligheid voor vrouwen. Onder aanvoering van het sociaal domein komen tot een plan van aanpak en structurele aandacht en inzet.
Bestuurlijke maatregelen waar nodig in durven zetten	Maatwerk en oplossingen in de mix van het vrijwillig kader, het gedwongen kader (bijvoorbeeld Wet verplichte ggz, Wet zorg en dwang, Wet tijdelijk huisverbod) en bestuursrecht (bijvoorbeeld waarschuwing, Last onder dwangsom, bestemmingsplan, milieuwetgeving, Wet woonoverlast), strafrecht en civielrecht.
Voortzetten samenwerking zorg en veiligheid zowel intern als extern	- Behouden interne overlegstructuur en samenwerking tussen sociaal team, beleid sociaal domein en veiligheid.

	- Goede en vroegtijdige afstemming met medewerkers veiligheid, politie, OM, externe zorgpartijen en de woningbouwcorporatie.
Fysieke veiligheid	
Een sterke regionale samenwerking tussen gemeenten en Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.	- In samenwerking met de veiligheidsregio een verbindingsdag organiseren. - Het ontwikkelen van een gezamenlijk kennis- en informatieplatform over lokale en regionale samenwerking. - In kaart brengen welke gemeentelijke informatie bij een crisis nodig is en hoe deze ook buiten kantoor tijden beschikbaar kan zijn.
Vakbekwame en flexibele lokale en regionale crisisorganisatie.	- Het actualiseren van organisatieplan crisisbeheersing - Het organiseren van en het deelnemen aan verschillende oefeningen en trainingen door diverse crisisfunctionarissen.
Sterke overdracht van de crisisorganisatie naar de staande organisatie na afloop van een ramp of crisis	- Opstellen regionale werkwijze en het ontwikkelen van formats voor een warme overdracht in de nafase.
Meer maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht in de regio.	- We geven uitvoering aan het Programma Weerbaarheid van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. - We geven uitvoering aan het programma Aan de slag met Weerbaarheid. Hierbij richten we ons op de vier deelprojecten binnen dit programma.
Vluchtelingenopvang	
Realiseren van de drie taakstellingen:	- Opvang van ontheemden uit Oekraïne op de Asdonck - Huisvesting van statushouders (zie ook sociaal domein). In woningen en in de groepsoptvang aan de Wolfsbossingel - Asielopvang realiseren in de opvanglocaties aan de Schoenaker (50 amv'ers) en Koningstraat (110 zelfredzame gezinnen en volwassenen)
Doorstroom ontheemden Oekraïne en ontmanteling locatie als Asdonck vanaf medio 2027 niet meer beschikbaar is.	- Opstellen van een transitieplan om de doorstroom / verhuizing van de ontheemden uit Oekraïne voor te bereiden, nadat het

	gebruik van terrein de Asdonck afloopt in medio 2027. - Ontmanteling terrein Asdonck - Voortzetting ondersteuning door locatiemanagement - op afstand.
Een veilige woon- en leefomgeving voor vluchtelingen	Daarover worden afspraken gemaakt met partijen zoals het COA, omwonenden en veiligheidspartners. Zie ook de werkafspraken voor de opvanglocatie aan de Schoenaker. Ook is veiligheid een structureel agendapunt bij besprekingen met netwerkpartners.
Maatschappelijke participatie van de vluchtelingen in de Beuningse samenleving. Voor alle drie de groepen is het belangrijk dat zij stap voor stap meedoen in de maatschappij en daar ook onderdeel van worden met behoud van eigen identiteit.	Er wordt een netwerk opgebouwd met een breed individueel en groepsgewijs aanbod waarmee vluchtelingen op maat worden ondersteund om zich welkom in Beuningen te voelen en mee te doen in de maatschappij van Beuningen en de regio. Op basis van behoefte wordt ingezet op activiteiten, taal, maatjes, opleiding, vrijwilligerswerk, werk etc. denk aan sportverenigingen, welzijnswerk, bedrijven, kunst en cultuur etc. Onderdeel van het plan is het aanbieden van ontwikkelmogelijkheden voor individuele vluchtelingen, ontheemden en statushouders
Draagvlak in de samenleving versterken.	Voor de uitvoering van de maatschappelijke participatie worden vrijwilligers ingezet. In de voorbereidingsfase en na opening van locaties worden zo lang als nodig omwonendenoverleggen georganiseerd. Communicatie over vluchtelingenopvang via de website, nieuwsbrieven en bijvoorbeeld de Maas & Waler. Afspraken nakomen, inwoners betrekken, evaluaties uitvoeren na de opening van locaties.

Wat mag het kosten?

Veiligheid	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting

<i>(bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - =nadeel)</i>	2027	2028	2029	2030
Baten				
Crisisbeheersing en brandweer	3	3	3	3
Openbare orde en veiligheid	41	41	41	41
Totaal baten	44	44	44	44
Lasten				
Crisisbeheersing en brandweer	-2.264	-2.503	-2.640	-2.766
Openbare orde en veiligheid	-845	-766	-790	-812
Totaal lasten	-3.109	-3.268	-3.430	-3.579
Saldo	-3.065	-3.225	-3.386	-3.535

Verbonden partijen

- Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

3. Verkeer, vervoer en water

Inleiding

Programma-inhoud

Het programma verkeer, vervoer en water gaat over de mobiliteit van voertuigen. Het beheer van de bijbehorende infrastructuur in de openbare ruimte en maatregelen om het verkeer te verbeteren.

Ambities & ontwikkelingen

1. Parkeren

Bij ruimtelijke ontwikkelingen is parkeren een belangrijk onderwerp. Parkeren zorgt voor voldoende (auto)bereikbaarheid. Tegelijkertijd hebben parkeerplaatsen een groot ruimtebeslag in de openbare ruimte. Daarom moet er kritisch naar parkeren en parkeernormen worden gekeken.

2. Verkeersmaatregelen

In het mobiliteitsplan 2035 zijn verschillende verkeersmaatregelen opgenomen voor de komende jaren. De maatregelen richten zich met name op het verbeteren van de verkeersveiligheid, het stimuleren van lopen, fietsen en OV en het toekomstbestendig maken van het wegennet.

3. Laadpalen

Vanwege de groei van het aantal elektrische auto's is het belangrijk om voldoende laadmogelijkheden te hebben in de gemeente. Door netcongestie worden beperkingen verwacht bij het aanleggen van laadpalen. De ambitie is om bewoners ondanks deze beperkingen toch voldoende laadmogelijkheden te bieden.

Doelen en acties

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Een balans tussen voldoende parkeergelegenheid en kwaliteit van de openbare ruimte.	- We actualiseren ons parkeerbeleid (parkeernormen). - We doen onderzoek naar parkeren in het centrum van Beuningen.
Een veilige verkeersomgeving waarbij lopen, fietsen en OV wordt geprioriteerd boven de auto.	- We verbeteren fiets- en voetgangersinfrastructuur en oversteken. - Het kruispunt van de Leegstraat en de Van Heemstraweg wordt omgevormd tot een rotonde. Dit zal naar verwachting in 2028 klaar zijn. - Vrijliggend fietspad Goudwerf wordt gerealiseerd. - Verkeerseducatie voor leerlingen van basisscholen. Zoals High Five en het VVN verkeersexamen.
Voldoende laadmogelijkheden bieden ondanks netcongestie.	- We actualiseren ons laadpalenbeleid. - We gaan VPA (Verlengd Private Aansluitingen) toestaan door middel van kabelgoottegels. Op die manier kunnen mensen zonder eigen oprit alsnog met eigen (opgewekte) stroom hun elektrische auto opladen. - We werken regionaal/ provinciaal samen om tot oplossingen te komen om laadpalen bij te kunnen plaatsen, ondanks de beperkingen door netcongestie.

Wat mag het kosten?

Verkeer, vervoer en water (bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - =nadeel)	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten				
Mutaties reserves P3			245	245
Verkeer en vervoer	183	183	183	183
Totaal baten	183	183	428	428
Lasten				
Verkeer en vervoer	-4.199	-4.364	-4.951	-5.034
Totaal lasten	-4.199	-4.364	-4.951	-5.034
Saldo	-4.016	-4.181	-4.522	-4.606

Verbonden partijen

Onder dit programma vallen geen verbonden partijen

4. Economie

Inleiding

Programma-inhoud

Onze gemeente stimuleert op verschillende manieren de lokale economie: inzet op de kwaliteit van bedrijventerreinen en centrumgebieden, en samenwerking met ondernemersorganisaties, onderwijs en kennisinstellingen.

Ambities & ontwikkelingen

1. Kwaliteit bedrijventerreinen

Met ongeveer een kwart van alle banen zijn de bedrijventerreinen in onze gemeente een belangrijke factor in de lokale economie. Daarom werken we aan een betere kwaliteit van de bedrijventerreinen. Het Regionaal Programma Werklocaties Groene Metropoolregio geeft hiervoor de kaders. Dit betekent dat we inzetten op een beter en intensiever gebruik van de ruimte op met name De Schoenaker en De Sluis. Zo blijft daar ruimte beschikbaar voor op deze terreinen passende bedrijfsactiviteiten.

2. Ondersteuning aan ondernemers

We dragen bij aan en nemen deel aan organisaties die ondersteuning, een netwerk en inspiratie bieden voor startende ondernemers en ondernemers die met hun bedrijf willen vernieuwen, bijvoorbeeld op duurzaamheid en circulariteit.

3. Recreatie en toerisme

Voor recreatie en toerisme is onze ambitie: sterke bedrijven die voor banen zorgen, behoud van landschap en cultuurhistorie en passend bij het karakter van onze gemeente.

We hebben al jarenlang een vaste samenwerking in regiopromotie van het Rijk van Nijmegen. Deze samenwerking steken we in een nieuw jasje. Met een lagere bijdrage en meer gericht op de aard en schaal van onze gemeente. Verder onderhouden we de toeristisch-recreatieve wandel- en fietsroutes in onze gemeente. Ook ondersteunen we de exploitatie van het fiets- en voetvoer over de Waal. Waar nodig en gewenst breiden we het wandel- en fietsroutenetwerk uit. Bij recreatiegebied De Groene Heuvels laten we de dagrecreatie en verblijfsrecreatie verder ontwikkelen.

4. Evenementen

Evenementen zijn belangrijk voor de leefbaarheid en saamhorigheid in onze dorpen. Zij zorgen voor ontmoeting en versterken de verbinding tussen inwoners. We willen lokale evenementen steunen.

Doelen en acties

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Een betere kwaliteit van de bestaande bedrijventerreinen.	We investeren in een fietspad langs de Goudwerf op de bedrijventerrein De Schoenaker (programma 3)
Een divers en laagdrempelig informatief aanbod voor startende ondernemers in onze gemeente.	We evalueren de samenwerking met StartUP Nijmegen, met als uitgangspunt om dit voor meerdere jaren te verlengen.
Ondersteuning, inspiratie en contacten voor ondernemers die willen innoveren, bijvoorbeeld op duurzaamheid en circulariteit.	We blijven een bijdrage (financieel en in uren) leveren aan LifeportMKB (voorheen RvN@ geheten), en zetten in op een doorontwikkeling van deze organisatie naar een groter werkgebied: de Groene Metropoolregio en The Economic Board. Zo kunnen de publieke middelen van deelnemende gemeenten efficiënter worden ingezet.
Het centrum van Beuningen als aantrekkelijke plek om te ontmoeten, te verblijven, als 'huiskamer' voor inwoners en bezoekers.	We ondersteunen het centrummanagement in Beuningen met een jaarsubsidie aanvullend op de opbrengsten reclamebelasting. Het centrummanagement vervult een belangrijke spilfunctie in samenwerking, promotie en evenementen.
Een goed beheerd bewegwijzerd netwerk van recreatieve fiets- en wandelroutes	Een voortzetting van onze financiële bijdrage in de regio voor beheer en onderhoud door Routebureau Arnhem-Nijmegen. Ook leveren we een bijdrage aan de twee Klompenpaden in onze gemeente.
Meer zekerheid geven aan bestaande en nieuwe evenementen georganiseerd door vrijwilligers.	We maken een subsidiebeleid voor evenementen.

Wat mag het kosten?

Economie <i>(bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - = nadeel)</i>	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten				
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	44	44	44	44
Economische promotie	320	330	341	352
Totaal baten	364	375	385	397
Lasten				
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-292	-336	-340	-345
Economische promotie	-426	-437	-449	-460
Totaal lasten	-718	-773	-789	-804
Saldo	-354	-398	-404	-408

Verbonden partijen

Onder dit programma vallen geen verbonden partijen

5. Onderwijs

Inleiding

Programma-inhoud

De gemeente is verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs. Daarnaast gaat het om actief achterstandenbeleid. Ten slotte valt ook peuteronderwijs en volwasseneneducatie onder dit taakveld.

Ambities & ontwikkelingen

1. Integraal Huisvestingsplan

Gemeenten zijn verplicht om een Integraal Huisvestingsplan (IHP) op te stellen voor onderwijshuisvesting. Schoolbesturen zijn wettelijk verplicht een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) op te stellen.

2. Inclusief onderwijs

Landelijk wordt daarnaast toegewerkt naar inclusief onderwijs in 2035. Dit houdt in dat kinderen met en zonder beperking zoveel mogelijk samen naar school gaan, met onderwijs en zorg op maat. Speciaal onderwijs ontwikkelt zich hierbij tot een specialistisch netwerk dat het regulier onderwijs ondersteunt. Er is daarnaast groeiende aandacht voor integrale kindcentra waarin onderwijs, opvang en zorg worden gecombineerd. Het uitgangspunt van inclusief onderwijs is dat zoveel mogelijk leerlingen 'thuisnabij' naar dezelfde school gaan, en hier onderwijs, en waar nodig zorg, op maat krijgen. Het kabinet wil richting 2035 stapsgewijs naar inclusief onderwijs toewerken.

Doelen en acties

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
We willen schoolgebouwen die veilig, gezond, energiezuinig en flexibel zijn. Ze moeten voorbereid zijn op de toekomst en passen bij de veranderende onderwijsbehoeften.	- We renoveren het oude gedeelte van het schoolgebouw van de Montijn. Met een levensduurverlengende ingreep van 20 jaar brengen we het hele gebouw bouwkundig op hetzelfde niveau. Voor de duurzaamheidsmaatregelen vragen we ook de DUMAVA-subsidie aan. - We gaan door met de uitwerking van de plannen voor het inclusief kindcentrum, waaronder de planologische procedure en de voortgang van afspraken met het schoolbestuur over het bouwheerschap.
We willen dat alle kinderen, met en zonder extra ondersteuningsbehoeften, samen inclusief onderwijs kunnen volgen, met onderwijs dat recht doet aan de mogelijkheden en behoeften van ieder kind, binnen een inclusieve leeromgeving.	- Via de Lokale Educatieve Agenda versterken wij de afspraken met onderwijs, kinderopvang en de GGD en andere partners zoals het jeugd- en jongerenwerk om zo inclusief mogelijk en thuisnabij te werken. - We blijven werken aan een doorgaande ontwikkelings- en leerlijn van 0 tot 12 jaar, het optimaliseren van de organisatie-structuur, verstandig omgaan met financiën, het benutten van elkaars kennis en expertise, en het vinden van elkaar wanneer dat nodig is. - Het inclusieve kindcentrum Klavervier en de Peppel dient als een voorbeeld ook in samenhang met alle kindcentra, waarbij we ook andere zorgpartners betrekken, zoals De Driestroom voor Zorg binnen Onderwijs.

Wat mag het kosten?

Onderwijs <i>(bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - =nadeel)</i>	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030

Baten

Onderwijshuisvesting	314	314	314	314
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	424	424	424	424
Totaal baten	737	737	737	737

Lasten

Mutaties reserves P5				
Openbaar basisonderwijs	-55	-55	-55	-55
Onderwijshuisvesting	-1.339	-1.580	-1.949	-1.938
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.048	-1.057	-1.067	-1.076
Totaal lasten	-2.442	-2.693	-3.072	-3.069

Saldo	-1.705	-1.955	-2.334	-2.331

Verbonden partijen

Onder dit programma vallen geen verbonden partijen

6. Sport, cultuur en recreatie

Inleiding

Programma-inhoud

Het programma Sport, Cultuur en Recreatie richt zich op het mogelijk maken dat inwoners kunnen sporten, cultuur kunnen beleven en recreatief kunnen ontspannen. De gemeente zet in op sportbeleid en sportaccommodaties, cultuurpresentatie, musea, cultureel erfgoed, media en openbaar groen en recreatie. Daarmee werken we aan een gemeente waar inwoners gezond, actief en betrokken kunnen meedoen. De uitvoering van dit programma sluit aan bij de relevante gemeentelijke taken op deze onderdelen en gebeurt samen met lokale en regionale partners, verenigingen en organisaties.

Ambities & ontwikkelingen

1. Sport

Landelijk wordt gewerkt aan een nieuwe financierings- en beleidsstructuur voor sport en bewegen vanaf 2027. De huidige rijksregelingen voor sportstimulering en combinatiefuncties worden naar verwachting samengevoegd in een nieuwe meerjarige SPUK Sport en Bewegen voor de periode 2027 tot en met 2029. Daarmee ontstaat naar verwachting meer duidelijkheid over de inzet van middelen voor sportaccommodaties, buurtsportcoaches en de verbinding tussen sport, bewegen en andere domeinen zoals onderwijs, zorg en welzijn.

Daarnaast lopen landelijk trajecten voor de herijking van de bestuurlijke afspraken over de Brede Regeling Combinatiefuncties en voor de opvolging van Sportakkoord II. De inzet daarbij is om sport en bewegen sterker structureel te verankeren in gemeentelijk beleid, met meer aandacht voor preventie, participatie, kansengelijkheid, sociale basis en de kwaliteit van de sport- en beweeginfrastructuur. Ook wordt op rijksniveau verkend of sport en bewegen op termijn verder kunnen worden geborgd via wetgeving of andere structurele financieringsvormen. Daarnaast krijgt sociaal veilige sport steeds meer aandacht. Gezamenlijk (sportbonden, verenigingen de overheid) werken we aan een veilige sportomgeving sportomgeving zonder grensoverschrijdend gedrag, zodat iedereen met plezier en vertrouwen kan sporten.

2. Cultuur

In 2022 is de Kadernota Kunst, Cultuur en Erfgoed 2022–2030 vastgesteld. In deze nota staan de belangrijkste doelen: kunst, cultuur en erfgoed meer aandacht en zichtbaarheid geven, jongeren betrekken, de samenwerking versterken en kunst, cultuur en erfgoed in Beuningen beter laten zien.

Deze doelen zijn uitgewerkt in de Uitvoeringsagenda Kunst, Cultuur en Erfgoed. De cultuurregisseur speelt hierbij een belangrijke rol. De cultuurregisseur brengt organisaties en mensen met elkaar in contact die zich bezighouden met cultuur, amateurkunst, professionele kunst en erfgoed. Ook helpt de cultuurregisseur bij het opzetten van gezamenlijke projecten.

3. Bibliotheek

De herziene Wet stelselwijziging openbare bibliotheekvoorziening (Wsob) gaat waarschijnlijk 1 januari 2027 in. In deze wet krijgt iedere gemeente een wettelijke zorgplicht voor het in stand houden van een toekomstbestendige bibliotheekvoorziening. Een jaar nadat de wet in werking treedt zijn gemeenten verplicht een meerjarenplan te hebben. Daarin staat beschreven hoe de gemeente invulling geeft aan de zorgplicht en rekening houdt met de positie van de bibliotheek

te midden van andere sociaal-culturele voorzieningen en het onderwijs. In de wet is ook de inzet voor leesbevordering in het onderwijs beschreven door middel van de Bibliotheek op School. Met het oog op de zorgplicht heeft de Bibliotheek Gelderland Zuid samen met de gemeente Beuningen in 2025 al een Uitvoeringsagenda 2025-2028 voor onze gemeente opgesteld. Daardoor zijn is het lidmaatschap tot 27 jaar gratis en zijn de boetes afgeschaft. De financiële middelen die de gemeente van het Rijk heeft ontvangen voor het versterken van de bibliotheekfunctie zijn hiervoor onder andere ingezet.

4. Openbaar groen

Het openbaar groen wordt ook in 2027 onderhouden op een B-niveau in de woonwijken en op onze industrieterreinen. In de accentzones en op de hoofdwegen Van Heemstraweg & Wilhelminalaan wordt het openbaar groen op een A-niveau onderhouden. Het buitengebied beheren we op onderhoudsniveau C. In 2027 geven we verdere invulling aan de ambities en doelstellingen van ons groenbeheerplan. Ook gaan we in 2027 verder met de vervangingsopgave: veel groenvakken zijn namelijk aan een herinrichting toe. Klimaatadaptatie en herstel van biodiversiteit zijn leidend bij de keuzes die we maken binnen het groenbeheer. Daarom gaan we, waar dit mogelijk is, natuurvriendelijker maaien. Tot slot willen we het landschap in de gemeente versterken en aantrekkelijker maken.

En natuurlijk werken we aan een gezond en evenwichtig gemeentelijk bomenbestand. We werken volgens het bomenbeheerplan met, naast aandacht voor boomveiligheid, meer aandacht voor de ecosysteemdiensten van onze bomen, zoals het tegengaan van hittestress en het bijdragen aan de biodiversiteit.

5. Speelvoorzieningen

We werken aan een inclusief speelaanbod. Dit betekent dat we zorgen voor speelplekken voor alle doelgroepen en leeftijden. We zien dat een groeiend aantal speelplekken aan vervanging toe is. In 2027 gaan we daarom aan de slag om het speeltuinbeleid te actualiseren. De maatschappelijke functies van onze speeltuinen staan daarbij centraal.

Doelen en acties

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
We willen dat meer inwoners gaan sporten en bewegen.	We werken in 2027 verder aan de uitvoering van de in 2026 opgestelde sport- en beweegnota, die naar verwachting eind 2026 of begin 2027 door de gemeenteraad wordt vastgesteld.
We willen sterke en toekomstbestendige sportverenigingen.	We ondersteunen sportverenigingen en sportaanbieders bij hun organisatie, samenwerking en toekomstbestendigheid. We helpen hen om in te spelen op ontwikkelingen in de samenleving en op veranderende behoeften van sporters.
We willen veilige, toegankelijke en goede sportvoorzieningen in de gemeente.	In 2027 bereiden we de aanbesteding voor van het nieuwe zwembad aan de Ooigraaf. Daarbij organiseren we zowel de aanbesteding voor de bouw als voor de exploitatie. Voor de bouw kiezen we voor een design- en buildconstructie, waarbij we kwaliteit zwaar laten meewegen. Voor de exploitatie zoeken we een nieuwe marktpartij die het huidige zwembad blijft exploiteren en mee overgaat naar het nieuwe zwembad. Daarnaast zorgen we voor onderhoud, verbetering en toekomstbestendig gebruik van bestaande sportaccommodaties.
We willen dat sport bijdraagt aan gezondheid, ontmoeting en leefbaarheid in de wijk.	We zetten sport en bewegen in als middel om de gezondheid van inwoners te verbeteren en de leefbaarheid in buurten te versterken. Door samen te werken met scholen, verenigingen en maatschappelijke partners creëren we een actief en gezond sportklimaat in de gemeente. Volgend jaar willen we Actief Beuningen goed neerzetten als een laagdrempelig en passend ondersteuningsaanbod voor inwoners. Binnen Actief Beuningen komen zorg, welzijn, sport en bewegen samen om inwoners vroegtijdig en dichtbij huis te helpen. Daarmee zetten we in op preventie, vitaliteit en het vergroten van de kansen op een gezond en vitaal leven voor alle inwoners van Beuningen.

Meer inwoners betrekken bij cultuurparticipatie door een diverser aanbod en verschillende doelgroepen aan te spreken.	We zetten kunst, cultuur en erfgoed in voor de verbinding van inwoners uit Beuningen met nieuwe inwoners en mensen met een andere culturele achtergrond.
Meer jongeren in onze gemeente nemen deel aan kunst, cultuur en erfgoed.	Initiatieven voor jongeren stimuleren of opzetten samen met initiatiefnemers, verenigingen of andere organisaties waarbij verschillende disciplines bij elkaar komen en jongeren zelf iets kunnen maken.
Een toekomstbestendig muziekonderwijs door verbreding van het aanbod en professionalisering van het muziekonderwijs.	MuziekKoepel Beuningen wordt verder ontwikkeld als een overkoepelende structuur voor de muziekverenigingen NAG, K&V en ULTO, met drie pijlers: - jeugd-HaFaBra-onderwijs, zoals nu bestaat, - breder jeugd-muziekonderwijs (voor andere muziekvormen), en - muziekonderwijs voor volwassenen. Dit moet leiden tot een gelijkwaardig, toegankelijk en transparant aanbod dat meer jongeren bereikt en talentontwikkeling en sociale cohesie versterkt.
Doorlopende leesbevordering vanaf de kinderopvang door 100% Bibliotheek op School en BoekStart in de Kinderopvang.	- We stimuleren alle scholen om mee te doen aan de doorontwikkelde Bibliotheek op School met een grotere collectie en extra ondersteuning van een LeesMediaCoach. - Met kinderopvangorganisaties en gastouderopvang leggen we de basis voor een brede invoering van BoekStart in de Kinderopvang.
Ieder kind en iedere jongere heeft dezelfde kansen om zich te ontwikkelen tot een (digi)taalvaardige, nieuwsgierige en geïnformeerde burger.	De bibliotheek investeert in aantrekkelijke jeugdprogrammering om leesplezier bij jongeren te vergroten en om in te spelen op de verslechterende mentale gezondheid van jongeren, vooral jonge meiden.
Iedere volwassene kan meedoen in de talige en digitale samenleving.	De bibliotheek zet naast het Informatiepunt Digitale Overheid extra in op basisvaardigheden en digitaal burgerschap en richt zich daarbij niet alleen op senioren, maar op een bredere doelgroep.
De bibliotheek wil meer doelgroepen bereiken op plekken buiten de bibliotheek.	- De bibliotheek wil samen met partners programma's maken en nieuwe ontmoetingsplekken onderzoeken. - Zij ondersteunt bewonersinitiatieven, zoals leesclubs, huiswerkbegeleiding en de

	filosofieclub, en stimuleert inwoners om zelf activiteiten te organiseren.
Duurzaam onderhoud van aantrekkelijker openbaar groen. Wat bijdraagt aan biodiversiteit in de wijk.	We beheren het groen samen met de groenaanemers, de bomenaanemer en vrijwilligers van o.a. Vrijwillig Landschapsbeheer Beuningen. Groenvakken in woonwijken worden ook in 2027 op een hoger niveau onderhouden. Er mogen minder ongewenste kruiden staan. Veel graslanden en gazons beheren we natuurvriendelijker. Dat betekent minder maaien en maaisel afvoeren. Natuurlijk maaien we het gras bij kruisingen vaker, zodat er voldoende overzicht blijft voor het verkeer. Met name in de wijken Winssen Centrum en Heuve 3 en 4 worden groenvakken opnieuw ingericht.
Een gezond en divers gemeentelijke bomenbestand. De bomen bieden ons ecosysteemdiensten zoals verkoeling, schone lucht en een gezonde leefomgeving.	Herinrichting van straten grijpen we aan om meer ruimte voor bomen te realiseren, zodat we hittestress tegengaan. Bijvoorbeeld in de Kennedysingel in Winssen. En we vergroenen het plein aan de Wolfbossingel in Beuningen.
Een aantrekkelijk en biodivers landschap.	We stimuleren natuur- en landschapsprojecten van groene vrijwilligersorganisaties en ondersteunen hen bij de uitvoer. We faciliteren de subsidie "Naar een rijker Beunings landschap" en ondersteunen hiermee het vrijwillig landschapsbeheer Beuningen (VLB).
Een uitdagende en veilige speelomgeving voor de jeugd van Beuningen.	We onderhouden de gemeentelijke speelvoorzieningen en voeren inspecties uit. Zo zorgen we ervoor dat de speeltuinen veilig zijn en blijven. De gemeente onderhoudt enkele tientallen speeltuinen, een groot aantal trapveldjes en basketbalpleintjes en een pumptrack. We ondersteunen de speeltuinstichtingen en speeltuinvrijwilligers met raad en daad.
We actualiseren onze ambities en stellen nieuw speeltuinbeleid vast.	We actualiseren het speeltuin- en beweegbeleid in de gemeente. De maatschappelijk functies van onze speeltuinen staan daarbij centraal.

Wat mag het kosten?

Sport, cultuur en recreatie <i>(bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - = nadeel)</i>	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030

Baten

Sportbeleid en activering	121	121	121	121
Sportaccommodaties	385	385	385	385
Cult.presentatie, -productie en -partic.	6			
Musea				
Cultureel erfgoed				
Media				
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	16	16	16	2
Totaal baten	528	522	522	508

Lasten

Sportbeleid en activering	-279	-258	-259	-332
Sportaccommodaties	-1.599	-1.711	-1.960	-2.669
Cult.presentatie, -productie en -partic.	-417	-372	-372	-373
Musea	-18	-19	-19	-19
Cultureel erfgoed	-128	-128	-128	-127
Media	-767	-746	-746	-747
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-4.185	-4.217	-4.002	-4.232
Totaal lasten	-7.392	-7.451	-7.487	-8.499

Saldo	-6.864	-6.929	-6.965	-7.990

Verbonden partijen

Onder dit programma vallen geen verbonden partijen

7. Sociaal domein

Inleiding: Werk en inkomen

Programma-inhoud

Het programma Werk en Inkomen omvat de uitvoering van de Participatiewet, minimaregelingen, schuldhelpverlening en re-integratie richting de arbeidsmarkt. Het programma richt zich op het ondersteunen van inwoners die tijdelijk of langdurig niet op eigen kracht kunnen voorzien in hun inkomen of participeren op de arbeidsmarkt.

Ambities & ontwikkelingen

1. Veranderende doelgroep en intensievere ondersteuning

De doelgroep binnen de Participatiewet verandert. Door het sluiten van de instroom in de Wajong en de sociale werkvoorziening bestaat een groter deel van de doelgroep uit inwoners met een langdurige of complexe ondersteuningsbehoefte. Daarnaast hebben veel inwoners te maken met belemmeringen op meerdere leefgebieden, zoals gezondheid, schulden of taal. Hierdoor verschuift de nadruk van snelle uitstroom naar duurzame ontwikkeling en langdurige begeleiding richting werk.

2. Macrobudget BUIG

Het macrobudget BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten), waar de inkomensvoorziening uit worden betaald, neemt landelijk af. Voor kleinere gemeenten zoals Beuningen wordt het budget grotendeels bepaald op basis van resultaten van twee jaar terug. Actuele ontwikkelingen werken daarom niet direct volledig door in het gemeentelijk budget. Dit vraagt om blijvende sturing op in- en uitstroom, en om tijdige monitoring van het gebruik van de regeling.

3. Preventie en duurzame arbeidsparticipatie

Het voorkomen van instroom in de bijstand blijft een belangrijk uitgangspunt. Daarbij ligt de nadruk op vroegtijdige ondersteuning van jongeren, statushouders en niet-uitkeringsgerechtigden. Door inwoners zo vroeg mogelijk te begeleiden wordt voorkomen dat langdurige afhankelijkheid van een uitkering ontstaat.

4. Participatiewet in balans

De invoering van de Participatiewet in balans vraagt ook in 2027 aandacht voor verdere implementatie binnen de uitvoering. Werkprocessen, werkinstructies en communicatie worden waar nodig aangepast, zodat inwoners op een rechtmatige, begrijpelijke en toegankelijke manier worden ondersteund.

5. Monitor sociaal domein

De monitor sociaal domein laat zien dat de uitstroom naar werk stabiel blijft en dat de instroom van bijstandsaanvragen afvlakt. Tegelijk blijft sprake van een toenemende behoefte aan maatwerk en intensieve begeleiding. De monitor gebruiken we om de effecten op de begroting en de uitvoering tijdig te signaleren

Doelen en acties werk en inkomen

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Implementatie beleidsplan: Schuldhulpverlening In 2026 is de aanzet gemaakt naar een nieuw beleidsplan Schuldhulpverlening. Het beleidsplan richt zich op het voorkomen, signaleren, beperken en oplossen van problematische schulden en beoogt duurzame financiële zelfredzaamheid van onze inwoners te bevorderen.	- In 2027 zal het beleidsplan verder worden uitgewerkt en geïmplementeerd, waarbij met name zal worden ingezet op het versterken van de vroegsignalering en preventie, het organiseren van toegankelijke en laagdrempelige schuldhulpverlening en het streven naar een samenhangende integrale aanpak van schuldenproblematiek.
Een inclusieve arbeidsmarkt voor inwoners met een ondersteuningsbehoefte.	- We stimuleren beschut werk, loonkostensubsidies en begeleiding op de werkvloer. - We werken samen met werkgevers aan passende werkplekken en duurzame plaatsingen. - Als werk geen mogelijkheden biedt, dan ondersteunen we in maatschappelijke participatie
Minimaregelingen zijn toegankelijk, begrijpelijk en gericht op inwoners die het echt nodig hebben.	-We actualiseren de beleidsregels bijzondere bijstand. -We verbeteren het aanvraagproces van minimaregelingen en bieden betere begeleiding. -We breiden het aanbod van de Klavervierpas verder uit.

Inleiding: Jeugd

Programma-inhoud

Het sub-programma Jeugd omvat de jeugdgezondheidszorg, voorschoolse educatie, kinderopvang, kinder- en jongerenwerk, algemene-, en individuele jeugdhulpvoorzieningen. Daarnaast omvat het veiligheid rondom jeugd; de aanpak huiselijk geweld, jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Een belangrijk doel is dat alle kinderen en jongeren veilig en kansrijk opgroeien in een zelfredzame leefomgeving. Zo nodig met steun, zodat zij als jongvolwassene mee kunnen doen in de samenleving. We hebben extra aandacht voor kwetsbare gezinnen. Hierbij doen we wat nodig is. We zetten in op preventief, nabij en collectief aanbod. Wanneer dat niet voldoende of niet passend is, is er jeugdhulp. Belangrijker vinden we kracht van inwoners te versterken: Hoe ondersteunen we jeugdigen en ouders bij het gezond opgroeien?

Ambities & ontwikkelingen

1. Hervormingsagenda Jeugd

De Hervormingsagenda Jeugd bevat een groot pakket afspraken om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. Vanaf januari 2027 geven wij invulling aan de wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg. Dat doen we gemeenschappelijk binnen het Rijk van Nijmegen.

In het voorjaar 2027 verwachten wij een nieuw advies van de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd. Dat moet duidelijkheid geven over de verhouding tussen kosten en beschikbare middelen. We hebben ook een lokale opdracht voor de Hervormingsagenda Jeugd. Dat betekent dat we in 2027 extra inzetten op een lokale vertaling van het Regioprogramma Jeugd, het versterken van de sociaal pedagogische basis. Dit voeren we uit met het sociaal team, wat we voor dit doel verder versterken.

2. Regioprogramma Jeugd

We werken in de regio Nijmegen samen aan jeugdzorg met de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen. De opgaven voor jeugd vragen om een stevigere sturing, zowel inhoudelijk als financieel. We professionaliseren het werkveld. Via een meerjarige regionale programmasturing richten we de jeugdhulp efficiënter in. Zo houden we het meer financieel beheersbaar. Het Regioprogramma Jeugd sluit aan bij de opgaven uit de Hervormingsagenda. Het Regioprogramma loopt tot eind 2027, in dit jaar werken we aan een vervolg.

3. Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)

Het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA) is een vervolg op het Integraal Zorgakkoord (IZA) en bouwt hierop voort. Het AZWA is gericht op het versterken van de samenwerking tussen zorg- en welzijnspartijen, met extra aandacht voor preventie, mentale gezondheid, arbeidsmarktproblematiek en het verkleinen van gezondheidsverschillen. Het akkoord legt de focus op verschuiving van zorg naar gezondheid en welzijn. We zetten vanuit dit programma onder andere in op het versterken van de sociale pedagogische basis, kansrijke start en kinderen naar gezond gewicht.

4. Stevige sociale pedagogische basis

Het nieuwe lokale preventief jeugdbeleid 2027-2030 verbindt de Hervormingsagenda Jeugd, Kansrijke Start, het onderwijsachterstandenbeleid en het jongerenwerk met elkaar. Voor onze gemeente betekent dit dat we sterker inzetten op samenwerking tussen de verschillende domeinen rond kinderen, jongeren en hun ouders. We werken aan een nieuwe lokale educatieve agenda, geven het jongerenwerk een duidelijke opdracht en versterken het netwerk rondom kinderen, jongeren en gezinnen. Zo zorgen we ervoor dat we dichtbij vindplaatsen zijn, met laagdrempelige ondersteuning wanneer nodig. We investeren in samenredzaamheid in de buurten, samen met partners als kinderopvang, scholen en sport- en cultuurverenigingen.

5. Bevindingen uit de monitor

In de monitor sociaal domein, jaarrapportage 2025, hebben we een aantal ontwikkelingen en trends gezien in het sociaal domein. We maken hier de koppeling tussen de bevindingen uit de monitor sociaal domein en de begroting. We benoemen alleen de bevindingen die ook een financiële consequentie hebben:

- Het aantal jeugdigen met jeugdhulp neemt af in onze gemeente.
- De inzet van de ondersteuners jeugd en gezin en het schoolmaatschappelijk werk lijken positief (dalend) effect te hebben op de inzet van de jeugdhulp.
- In een kleine gemeente als Beuningen blijven individuele gevallen een groot effect hebben op de totale productie.

Doelen en acties Jeugd

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
We willen zo veel mogelijk kinderen een kansrijke start geven. We versterken kwetsbare kinderen (en ouders/verzorgers) in de eerste 1.000 dagen van hun leven.	- We zetten in op intensievere regionale samenwerking, met aanbod voor de hele regio, zodat het niet uitmaakt waar een kind wordt geboren. - We zetten meer in op monitoring, zodat we beter kunnen volgen of we de juiste doelgroep bereiken. - We blijven inzetten op een sterke Kansrijke start coalitie om de pedagogische basis verder te versterken.
We bevorderen een gezonde leefstijl voor kinderen en jongeren.	- We rollen de ketenaanpak Kind naar Gezond Gewicht verder uit. - We vergroten de bekendheid van deze aanpak onder netwerkpartners, zodat meer gezinnen tijdig ondersteuning kunnen ontvangen.
We versterken het opvoedklimaat rond gezinnen, in wijken, kinderopvang en scholen.	- We intensiveren ouder- en kindcafé's en theatervormen rondom opvoedvragen en normaliseren van ouderschap. - We blijven inzetten op het versterken van de doorgaande leerlijn van kinderopvang naar school. Daarnaast is er aandacht voor inclusief onderwijs en inclusieve kinderopvang. - We zetten jongerenwerk breder in binnen de gemeente waarbij meer aandacht is voor samenwerkingspartners. - We stellen een Lokale Educatieve Agenda op die volledig aansluit op het Preventief Jeugdbeleid. De LEA wordt samen met het onderwijs, de kinderopvang en jeugdhulp op school uitgewerkt. Vooralsnog wordt gedacht aan de inzet op de volgende aandachtsgebieden: Het vergroten van kansengelijkheid; het versterken van de (pedagogische) doorgaande leer- en ontwikkelijn; het versterken van preventie en welzijn en inzet op jongerenparticipatie.
We zorgen dat de mentale veerkracht van kinderen, jongeren en gezinnen wordt versterkt. Dit doen we zodat ze eigen regie kunnen voeren over hun leven, gezin, gezondheid en actief deelnemen aan de maatschappij.	- We borgen regionaal en lokaal de aanpak Join us om jongeren te bereiken die behoefte hebben aan contact en verbinding met leeftijdsgenoten en hier moeite mee hebben. - Voor het voortgezet onderwijs blijven we de STORM-aanpak financieren voor een betere mentale gezondheid en suïcide preventie. We breiden de doelgroep uit naar het middelbaar beroepsonderwijs. - We gebruiken de uitkomsten van de doelgroepanalyse in 2026 onder de Jeugd GGZ en begeleiding, voor doorontwikkeling van preventief en collectief aanbod.
We ondersteunen kinderen en gezinnen bij gezond en veilig opvoeden en opgroeien met passende (specialistische) jeugdhulp indien nodig.	- We ontwikkelen het Stevig lokaal team verder volgens het Richtinggevend kader van de VNG. Hiermee zorgen we voor een sterk sociaal team dat kinderen en ouders dichtbij, integraal en met mandaat helpt. - We werken samen met partners aan een koers om de pedagogische sociale basis te versterken.

	- We maken werk van jongerenparticipatie voor ons nieuwe preventief jeugdbeleid 2027-2030. - We voeren een nieuw lokaal actieplan uit voor gezond uit elkaar gaan, om complexe scheidingen te voorkomen.
We versterken jeugdigen en gezinnen zodat er minder kinderen in verblijf opgroeien. Als dit moet in gezinsvormen en zo kort mogelijk.	- We zetten de werving voor nieuwe pleegzorgouders, steungezinnen en kamers met aandacht voort. We werken ook regionaal meer samen om de impact te vergroten.
We zorgen dat kinderen en volwassenen zo veel mogelijk in een veilige thuissituatie kunnen leven.	- We geven uitvoering aan de nieuwe contractafspraken voor de essentiële jeugdhulpfuncties. Dit zijn de integrale hoogspecialistische zorgvormen die zich richten op kwetsbare kinderen en hun gezinnen en/of netwerk. Er is sprake van meervoudige en complexe zorgvragen. Hiermee willen we voorkomen dat jeugdigen in verblijf (steeds) moeten verhuizen. - Complexe en onveilige situaties rond kinderen en jongeren worden besproken in het Regionaal Expert Team (RET) en aan de Jeugdbeschermingstafel. - We zetten in op het ontwikkelen en implementeren van een regionaal Samen-verder team naar voorbeeld van de proeftuin Nijmegen. Dat team werkt lokaal in onze gemeente. Hierin werken onder andere Veilig thuis, Raad van kinderbescherming, Gecertificeerde instellingen en de gemeente samen om gezinnen sneller en dichtbij te helpen bij onveiligheid.

Inleiding: Maatschappelijke ondersteuning

Programma-inhoud

Het sub-programma maatschappelijke ontwikkeling omvat de sociale basis, ouderenbeleid, mantelzorg en vrijwilligers. Ook de maatwerkvoorzieningen vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Beschermd Wonen en de Wet inburgering vallen hieronder.

We werken vanuit de visie: Onze gemeente is een gezonde gemeente met vitale inwoners in een aantrekkelijke woonomgeving; met een sterke sociale basis, samenredzaamheid en een sociaal hart. Iedereen kan meedoen in onze inclusieve samenleving. Centraal staan daarbij de eigen mogelijkheden, het omkijken naar elkaar en iets voor de ander betekenen. We bieden gerichte ondersteuning en zorg aan inwoners die het niet op eigen kracht kunnen.

Ambities & ontwikkelingen

1. Het versterken van de sociale basis

Dit pakken we regionaal op met de Visie Samenwerkingsagenda Rijk van Nijmegen, maar ook lokaal door onze wijk -en dorpsgerichte aanpak. Door deze integrale aanpak verbinden we het fysieke met het sociale domein. Dit resulteert in meer verbinding tussen inwoners en werken maatschappelijke organisaties samen met als doel een duurzame veerkrachtige samenleving te creëren;

2. Zolang als mogelijk zelfstandig en prettig thuis wonen voor ouderen in onze dorpen

De komende jaren neemt het aantal ouderen, waaronder ook 85 plussers, toe. Dit zorgt voor druk op zorgtoegankelijkheid, mede door toename aantal inwoners met dementie en dat er minder mantelzorgers beschikbaar zijn. Daarnaast speelt dat mogelijk in 2029 de huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening Wmo wordt afgeschaft en de invoering van het inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage is uitgesteld naar op z'n vroegst 1 januari 2028. We constateren dat er een gebrek is aan geschikte (gelijkvloerse) woningen voor ouderen. Samen met inwoners zetten we ons in op het versterken van het sociaal netwerk zodat er een goed vangnet ontwikkeld wordt.

3. Het actief ondersteunen van mantelzorgers blijkt nodig te zijn

De belasting op hen neemt toe aangezien mensen met een intensieve zorgvraag langer thuis blijven wonen. Mantelzorgers zijn niet weg te denken in ons zorgsysteem en verdienen onze aandacht. Door versterking van het sociaal netwerk, minder bureaucratie bij aanvragen van ondersteuning, zoals respijtzorg, voorkomen we overbelasting. Zo heeft de mantelzorger ook een eigen leven naast de zorgtaken.

4. Uitvoeringsprogramma Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

Met kleinschalige lokale en regionale initiatieven (lokaal programma dak- en thuisloosheid) zorgen we dat wonen voorop staat en niemand op straat verblijft, terwijl we passende ondersteuning bieden aan kwetsbare inwoners.

Project wijk ggz continueren we per 1 januari 2027 en we onderzoeken samen met betrokken partners via zorgverzekeraar en ggz-instellingen om de huidige wijk ggz te behouden, waarbij het sociaal team wordt versterkt.

5. Maatschappelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van vluchtelingen en statushouders en/of inburgeraars

Voor samenredzaamheid hebben we alle inwoners nodig en willen we polarisatie tegengaan. Vluchtelingen en statushouders kunnen een bijdrage leveren aan onze economie en samenleving. Voor bedrijven en organisaties die kampen met arbeidskrapte, komt deze groep steeds beter in beeld. De inburgering is meer gericht op het toeleiden van statushouders naar de arbeidsmarkt. Dit sluit aan bij de ambitie van het Rijk om in vier jaar 75.000 meer nieuwkomers aan het werk te helpen en om werk centraal te stellen in de inburgering. Met de komst van een kleinschalige opvanglocatie voor minderjarige vluchtelingen (AMV) en de opvang van Oekraïense vluchtelingen in onze kernen ligt er daarnaast ook een kans om mensen te stimuleren om deel te nemen aan de Beuningse samenleving.

Bevindingen uit de monitor

In de monitor sociaal domein, jaarrapportage 2025, zien we een aantal ontwikkelingen en trends. We benoemen hier de bevindingen die ook een financiële consequentie hebben:

- Toename aantal cliënten voor de producten huishoudelijke hulp, hulpmiddelen en begeleiding (praktisch, regulier en plus)
- Aantal cliënten voor de maatwerkvoorziening dagbesteding neemt af

Doelen en acties maatschappelijke ondersteuning

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Een sterke sociale basis in onze dorpen waarin samenredzaamheid, het naar elkaar omkijken als vanzelfsprekend wordt ervaren.	- we zetten in op regionale integrale samenwerking (Visie Samenwerkingsagenda Rijk van Nijmegen) en inzet versterking van de sociale basis via het welzijnswerk - we bevorderen samenredzaamheid door onze wijk- en dorpsgerichte aanpak en vitaal ouder worden - Maatschappelijke voorzieningen en inloopvoorzieningen blijven toegankelijk voor zoveel mogelijk inwoners - we stellen een toekomstbestendige en strategische visie op voor welzijnswerk om meer samenkracht van inwoners te realiseren (van zorg naar welzijn)
Mantelzorgers combineren hun zorgtaken met hun eigen leven (zonder obstakels)	- deelname aan de regionale werkgroep AZWA mantelzorgondersteuning en respijtzorg - regionaal uitvoering geven aan het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO) - inzet van dorpsondersteuners om de samenredzaamheid te vergroten - vergroten sociaal netwerk
Ouderen wonen zolang als mogelijk zelfstandig thuis	- behouden en/of ontwikkelen van ontmoetingsplekken en voorzieningen in de nabijheid door creëren van wijksteunpunten - samenwerking bevorderen van dorpshuizen - realiseren van geschikte woningen voor ouderen (woon-zorg visie) - we ontwikkelen ons verder om een dementievriendelijke gemeente te worden
Nieuwe Beuningenaren helpen wij zo snel mogelijk aan werk en aan actieve deelname aan de samenleving.	- in de inburgeringstrajecten de combinatie van werk, taal en participatie versterken. - participatie in de Beuningse samenleving van nieuwkomers door cultuur, in sport en vrijwilligersorganisaties.
We bestrijden dak- en thuisloosheid lokaal en regionaal	- creëren van kleinschalige lokale initiatieven - versterken mentale weerbaarheid en aandacht voor verward gedrag - het lokaal uitwerken van het regionaal uitvoeringsplan Aanpak Dak- en Thuisloosheid

Wat mag het kosten

Sociaal domein	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting

(bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - = nadeel)	2027	2028	2029	2030

Baten

Mutaties reserves P7	995			48
Samenkracht en burgerparticipatie	2.609	2.495	666	666
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	25	25	25	25
Inkomensregelingen	7.983	7.983	7.983	7.983
Arbeidsparticipatie				
Hulpmiddelen en diensten (Wmo)				
Ondersteuning volwassenenhulp	168	168	168	168
Jeugdhulp ambulant				
Beschermd wonen (WMO)	354	354	354	354
Totaal baten	12.135	11.026	9.197	9.245

Lasten

Samenkracht en burgerparticipatie	-8.025	-7.102	-5.361	-6.004
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-1.522	-1.534	-1.548	-1.561
Inkomensregelingen	-10.210	-10.290	-10.377	-10.395
WSW en beschut werk	-3.177	-2.998	-2.761	-2.632
Arbeidsparticipatie	-1.503	-1.538	-1.643	-1.761
Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	-1.191	-1.205	-1.222	-1.236
Ondersteuning volwassenenhulp	-6.544	-6.565	-4.709	-4.757
Jeugdhulp ambulant	-5.690	-5.571	-5.608	-5.631
Jeugdhulp met verblijf	-2.243	-2.243	-2.231	-2.231
PGB	-284	-284	-284	-284
Beschermd wonen (WMO)	-525	-532	-541	-549
Jeugdbescherming en reclassering	-364	-364	-364	-364
Totaal lasten	-41.279	-40.227	-36.650	-37.406

Saldo	-29.145	-29.201	-27.453	-28.161

Verbonden partijen

- MGR WerkBedrijf.
- BVO DRAN

8. Volksgezondheid en milieu

Inleiding

Programma-inhoud

Het programma Volksgezondheid en Milieu richt zich op het beschermen, bevorderen en bewaken van de gezondheid van inwoners en het creëren van een veilige en gezonde leefomgeving. De gemeente zet in op preventie, gezondheidsbevordering, infectieziektebestrijding, maatschappelijke weerbaarheid en het beperken van gezondheidsrisico's vanuit de fysieke leefomgeving. Daarnaast wordt gewerkt aan dierenwelzijn en milieukwaliteit, waaronder lucht, geluid, bodem en duurzaamheid, in samenhang met ruimtelijke ontwikkelingen.

De uitvoering van dit programma vindt plaats binnen de kaders van onder meer de Wet publieke gezondheid (Wpg), de Omgevingswet, de Wet milieubeheer en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015). Samen met regionale en lokale partners werkt de gemeente aan een gezonde, veilige en toekomstbestendige leefomgeving voor alle inwoners.

Ambities & ontwikkelingen

1. Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)

- *Inhoudelijk*

Het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA) is een vervolg op het Integraal Zorgakkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en bouwt hierop voort. Het doel van de afspraken in het AZWA is het voorkomen van (zwaardere) zorg en ondersteuning. De beweging van zorg naar gezondheid en welzijn vraagt onder meer om netwerkaanpakken met goede borging van opsporen en signaleren van kwetsbare omstandigheden en toeleiden naar passende ondersteuning en zorg. In het AZWA zijn afspraken gemaakt over basisfunctionaliteiten en een ontwikkelagenda op de leefgebieden kansrijk opgroeien, gezonde leefstijl, mentale gezondheid, vitaal ouder worden en gezondheidsachterstanden.

- *Financiën 2027-2029*

Voorheen ontving de gemeente lokale middelen voor de uitvoering van GALA. Gemeente Nijmegen ontving als mandaatgemeente regionale middelen voor de uitvoering van IZA. Het ministerie van VWS keert de komende jaren 2027-2029 de financiële middelen uit in SPUK AZWA; dit kent wederom zowel een lokale uitkering als een regionale uitkering via het al bekende construct van een mandaatgemeente. VWS onderzoekt een structurele bekostigingswijze vanaf 2030. Dit zal naar verwachting de vorm krijgen van een Bijzondere Fonds Uitkering (BFU).

De middelen voor de Brede Regeling Combinatiefuncties vielen voorheen onder GALA maar landen niet in de SPUK AZWA. Deze ontvangen we in een aparte specifieke uitkering.

2. Gezonde leefomgeving

De ambitie is een gezond, veilig en schoon Beuningen. Een schone leefomgeving met milieukwaliteit die voldoet aan de normen en zo min mogelijk hinder van geluid, geur, licht en omgevingsrisico's. We ontwikkelen hiervoor beleid voor een gezonde leefomgeving.

- Luchtkwaliteit is hierbij een belangrijk aandachtspunt. In 2030 gaan er strengere Europese normen gelden voor luchtkwaliteit.
- We zetten in op klimaatadaptatie. Meer extreme neerslag, langere droogte en hogere temperaturen vergroten de noodzaak van waterberging, infiltratie en vergroening. Zowel in de openbare ruimte als bij inwoners thuis. Daarnaast beschermen en bevorderen we de biodiversiteit.
- Het doel is om te kunnen wonen, werken en leven in een energie neutrale gemeente. We willen doorgaan met energie besparen en inwoners helpen in de energietransitie. Toenemende druk op het elektriciteitsnet vraagt om lokale opslag, slimme sturing en nauwe samenwerking met de netbeheerder.
- We versnellen de warmtetransitie omdat nieuwe landelijke kaders en technieken (zoals hybride warmtepompen) vragen om duidelijke keuzes per wijk.
- Onze gemeente wil circulair zijn en verantwoord omgaan met grondstoffen. In 2030 willen we minimaal 60% van het huishoudelijk afval recyclen. Dit is in lijn met in lijn met de Europese wettelijke doelstelling.

Doelen en acties

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Verschuiving van zorg naar gezondheid en welzijn	We geven uitvoering aan de regionale werkagenda AZWA. Dit betekent dat we de volgende basisfunctionaliteiten voor onze inwoners inrichten of verder optimaliseren: - laagdrempelige steunpunten voor mensen met een psychische kwetsbaarheid, sociaal verwijzen, valpreventie, aanpak overgewicht en obesitas volwassenen, kansrijke start, integrale gezinspoli, nu niet zwanger Ook gaan we verder met de ontwikkelagenda's 'kinderen naar gezond gewicht' en de ontwikkeling van het 'mentaal gezondheidsnetwerk'.
Inwoners zijn zich bewust van het belang van een gezonde leefstijl.	- Actief Beuningen is het centrale aanspreekpunt voor inwoners en professionals als het gaat over vragen over gezondheid, bewegen, mentale gezondheid en welzijn. Professionals werken als één netwerk, waardoor inwoners snel de juiste ondersteuning ontvangen en er tegelijkertijd een breed preventieaanbod in de wijk beschikbaar is. - We onderzoeken of Actief Beuningen een fysieke inloopplek in de wijk kan krijgen. - We organiseren vanuit Actief Beuningen een week gericht op buitenspelen en sporten in samenwerking met lokale netwerk van verenigingen en stichtingen.
Een wijkgerichte, realistische route naar aardgasvrij in 2050	- We stellen een warmteprogramma vast waarin wordt aangegeven welke oplossing we per wijk/buurt zien om aardgasvrij te worden. Samen met inwoners en overige betrokken partijen werken we aan buurt- of wijkuitvoeringsplannen; - We vervolgen onze verkenning naar de haalbaarheid van een collectieve warmtevoorziening voor de kernen van Beuningen en Weurt.
Energienutraal worden in 2040	- We geven uitvoering aan de gemeentelijke Energievisie. Hiervoor stellen we een Energieprogramma op. Het programma zet uiteen hoe we uitvoering geven aan het doel

	en de thema's van de Energievisie, zoals groeien in duurzame opwek, besparing en een betrouwbaar energienetwerk. - We gaan door met energiebesparing in de gebouwde omgeving. Dat doen we via de lokale aanpak isolatie en het geven van subsidie. We onderzoeken wat nodig is voor besparing op de bedrijventerreinen. We ondersteunen onze inwoners bij de energietransitie. Daarvoor verkennen we of het Energieloket doorontwikkeld kan worden naar een regionaal energiehuis. - We hebben beter inzicht in het lokale energiesysteem en onderzoeken hoe we vraag en aanbod van energie beter bij elkaar kunnen brengen. Hiermee kunnen we in het lokale energiesysteem netcongestie verminderen. - We beginnen met een beleidskader voor systemen van energieopslag (batterijen). We maken beleidsregels om belangrijke maatschappelijke projecten, zoals woningbouw, prioriteit te geven boven andere projecten. Bij deze projecten willen we netbewust bouwen: bouwen op een manier die rekening houdt met het elektriciteitsnet.
- Vermindering van wateroverlast, droogte en hittestress. - Schoon oppervlaktewater en een goed functionerend rioolstelsel. - Een toekomstbestendig watersysteem dat meegroeit met klimaatverandering.	- We stellen een nieuw beleidsplan over water en riolering op. - We geven uitvoering aan het rioolbeheerplan, inclusief onderhoud en vervanging van riolering. - We geven uitvoering aan het integraal hitteplan. - We starten een aanpak op voor inwoners betrokkenheid bij vergroenen van de directe leefomgeving.
Het bevorderen van het dierenwelzijn	- We geven uitvoeren aan de nota dierenwelzijn. - We verzorgen de opvang en vervoer van alle gevonden en hulpbehoevende dieren, inclusief in het wild levende dieren via de dierenambulance en dierenopvang.

Het verbeteren van de leefomgeving.	- We geven uitvoering aan de Uitvoeringsagenda Industrie en Omwonenden Nijmegen en Beuningen. Dit is een programma van aanvullende maatregelen om inwoners beter te beschermen tegen industriële emissies. Het is een vervolg op de Uitvoeringsagenda Industrie en Omwonenden TPN-West 2024/2025. - We werken aan het verbeteren van de luchtkwaliteit door de uitvoering van het Schone Lucht Akkoord. Dit doen we samen met gemeente Nijmegen, provincie Gelderland en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen. - Het vaststellen van een visie op gezonde leefomgeving. Vervolgens vertalen we dit in een uitvoeringsprogramma. Overzetten en vaststellen van milieuregels van het Rijk in het Omgevingsplan
Het stimuleren van meer circulariteit en verantwoorde omgang met grondstoffen.	- Met een percentage van 74% voldoen we al aan de recycledoelstelling van 60%. Het accent ligt daarom vooral op het hoogwaardiger inzamelen van de grondstofstromen en op afvalpreventie; - We sluiten aan bij de aanpak van de Groene Metropoolregio die gaat over grondstoffen en ketens; - We geven uitvoering aan het Plan van aanpak verminderen bijplaatsing bij afvalcontainers. We richten ons daarbij op zeven hotspotlocaties; - We geven uitvoering aan het Plan van aanpak Kwaliteit van Grondstoffen, samen met de Dar en de regiogemeenten. We voeren onder andere controles uit op de kwaliteit van het GFT en Plastic+. Deze worden geïntensiveerd voor Plastic+ omdat de kwaliteit van deze grondstof te wensen overlaat en de vergoeding die we ontvangen onder druk staat. - We uniformeren waar het kan de regionale inzameling van afval en grondstoffen. Het regionale inzamelbedrijf Dar kan hierdoor de werkzaamheden efficiënter uitvoeren. - Communicatie en educatie over circulariteit en het verantwoord omgaan met

	grondstoffen. Dit doen we bijvoorbeeld door het van informeren inwoners over het belang van plasticvrije rivieren. Ook meer Wijkhelden en het bevorderen van afvaleducatie op scholen door (gratis) gastlessen aan te bieden horen hierbij.

Wat mag het kosten?

Volksgezondheid en milieu <i>(bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - = nadeel)</i>	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030

Baten

Volksgezondheid	315	379	438	1
Riolering	2.962	2.962	2.962	2.962
Afval	3.827	3.827	3.827	3.827
Milieubeheer	2	2	2	6
Begraafplaatsen en crematoria	57	59	61	63
Totaal baten	7.163	7.229	7.290	6.859

Lasten

Volksgezondheid	-2.039	-2.112	-2.183	-1.756
Riolering	-1.970	-2.156	-2.161	-2.142
Afval	-3.008	-3.077	-3.112	-3.130
Milieubeheer	-2.147	-2.184	-2.200	-2.214
Begraafplaatsen en crematoria	-37	-37	-37	-37
Totaal lasten	-9.201	-9.567	-9.693	-9.280

Saldo	-2.037	-2.338	-2.404	-2.422

Verbonden partijen

- GGD Gelderland Zuid
- Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen (GRMARN)
- DAR

9. Wonen en leefomgeving

Inleiding

Programma-inhoud

Bij het inrichten van de fysieke leefomgeving komt veel kijken. Denk bijvoorbeeld aan onze woningbouwambities om en het inrichten van de openbare ruimte.

De Omgevingswet brengt regelgeving over ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water samen in één wettelijk stelsel. De wet vormt de basis voor een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving. Er zijn met de invoering van de omgevingswet in 2024 vijf gemeentelijke instrumenten om te sturen en toetsen op ruimtelijke kwaliteit. In 2032 moet al het ruimtelijk beleid zijn vervat in deze vijf instrumenten.

Ambities & ontwikkelingen

1. Omgevingsvisie

In de Omgevingsvisie Beuningen zijn de ambities voor de fysieke leefomgeving op hoofdlijnen vastgelegd. De visie richt zich op een leefbare, gezonde, veilige en toekomstbestendige gemeente, met voldoende woningen en voorzieningen, aandacht voor bereikbaarheid en leefkwaliteit, en ruimte voor duurzaamheid, klimaatadaptatie, biodiversiteit, economie, landbouw en recreatie. Deze ambities vormen de basis voor het programma voor de fysieke leefomgeving.

2. Wonen

Onze gemeente heeft voldoende woningen en voldoende bereikbare voorzieningen op de juiste plek. Daardoor hebben we leefbare kernen.

1. Zorgen voor voldoende woningen die passen bij de wensen en eisen van de verschillende doelgroepen;
2. Behouden en versterken van voldoende, bereikbare voorzieningen in de kernen.

3. Omgevingswet

Om alle afspraken en ambities in de fysieke leefomgeving vast te leggen werken we aan de invoering van de Omgevingswet. De invoering van de Omgevingswet vraagt om een andere manier van werken binnen het fysieke domein. De nadruk ligt meer op integrale samenwerking, participatie en het mogelijk maken van initiatieven binnen de kaders van een veilige en gezonde leefomgeving. De invoering van de Omgevingswet moet in 2032 voltooid zijn.

De gemeente werkt hierin nauw samen met de ODGM en regionale partners.

Doelen en acties

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
De ambities uit het Ruimtelijk kader Oeverwallen verder brengen	Verder uitwerken van de ambities uit het Ruimtelijk kader Oeverwallen in omgevingsprogramma en/of omgevingsplan
De ambities uit het Ruimtelijk kader Kommengebied verder brengen	Verder uitwerken van de ambities uit het Ruimtelijk kader Kommengebied in omgevingsprogramma en/of omgevingsplan
Werken aan en met de processen van de omgevingswet	- We blijven de trends en ontwikkelingen volgen rondom de implementatie omgevingswet en spelen waar mogelijk hierop in; - We rollen van het beleidshuis van omgevingsvisie naar omgevingsprogramma's en omgevingsplan verder uit en werken aan het omzetten van tijdelijk omgevingsplan (voormalige bestemmingsplannen) naar permanent omgevingsplan.
Een integrale omgevingsvisie waarin alle beleidsthema's integraal zijn vertegenwoordigd en afgewogen.	We gaan de omgevingsvisie Beuningen evalueren en actualiseren
Omzetting tijdelijk omgevingsplan naar permanent omgevingsplan.	- We introduceren wijzigingsronden; - We werken aan ons permanent Omgevingsplan.
Een actueel en toekomstgericht volkshuisvestingsprogramma.	De Visie Inclusief wonen in Beuningen actualiseren we en brengen we in lijn met de Wet Versterking regie op de volkshuisvesting
Een beleidskader voor het beter benutten van bestaande gebouwen.	We actualiseren het Splitsingsbeleid en de Beleidsregels kamerverhuur. We maken beleid op doorstroming van 55+ers op de woningmarkt.
Een goede balans tussen het faciliteren van ruimtelijke ontwikkelingen en het borgen van een veilige, gezonde en kwalitatief goede leefomgeving. De gemeente werkt hierbij samen met de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) voor de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH).	- We werken samen met de ODGM aan een efficiënte uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen het fysieke domein. - We blijven de dienstverlening rondom omgevingsvergunningen verbeteren door duidelijke werkafspraken, goede advisering en een integrale beoordeling van initiatieven.

	- We monitoren de gevolgen van de Omgevingswet voor processen, capaciteit en dienstverlening en sturen waar nodig bij.
Een voorspelbaar, transparant en zorgvuldig proces voor initiatiefnemers, waarbij ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt wanneer deze passen binnen de gemeentelijke ambities en regelgeving	- We werken aan een verdere professionalisering van de intake- en beoordeling van ruimtelijke initiatieven, waaronder vooroverleggen, omgevingstafels en buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA).

Wat mag het kosten?

Wonen en leefomgeving (bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - =nadeel)	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030

Baten

Mutaties reserves P9				
Ruimte en leefomgeving	85	85	85	85
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine	7.848	2.511	2	2.337
Wonen en bouwen	857	857	857	857
Totaal baten	8.790	3.453	944	3.279

Lasten

Mutaties reserves P9				
Ruimte en leefomgeving	-1.042	-970	-1.004	-1.035
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine	-7.791	-2.459	60	-2.276
Wonen en bouwen	-1.908	-1.934	-1.945	-1.955
Totaal lasten	-10.741	-5.363	-2.889	-5.267

Saldo	-1.950	-1.910	-1.945	-1.988

Verbonden partijen

- Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR)
- Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM)

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf Lokale heffingen geeft inzicht in:

- het beleid voor de lokale heffingen
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen
- een overzicht van de geraamde inkomsten
- de mate van kostendekkendheid van heffingen en leges
- een aanduiding van de lokale lastendruk
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

De raad heeft veel vrijheid bij het vaststellen van belastingtarieven. Bij retributies mogen de geraamde inkomsten echter niet hoger zijn dan de geraamde uitgaven voor de betreffende dienst. Winst maken is niet toegestaan. Bij sommige diensten zoals een uittreksel van de burgerlijke stand of het behandelen van naturalisatieverzoeken gelden landelijke, wettelijke tarieven. In een aantal andere gevallen, zoals bij de afgifte van paspoorten en rijbewijzen, gelden maximumtarieven.

Beleid

In de vergadering van 15 december 2026 stelt de raad de tarieven vast voor de belastingen en de overige heffingen voor 2027. In deze paragraaf beschrijven we de uitgangspunten per heffing en de ontwikkeling van het tarief naar 2027. Omdat in elke verordening verschillende tarieven en maatstaven van heffing zijn opgenomen verwijzen we voor de hoogte van het tarief naar de verordening zelf.

Onroerende zaakbelasting

Over de onroerende zaken binnen onze gemeente heffen wij directe belastingen. In het geval van niet-woningen is dit een gebruikersheffing en een eigenaarsbelasting. Bij onroerende zaken die als woning dienen heffen wij alleen eigenarenbelasting. De tarieven worden voor 2027 met 3% geïndexeerd. We corrigeren in het tarief de ontwikkeling van de WOZ-waarde.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting is een directe belasting voor verblijf met overnachting in onder meer hotels, pensions, vakantieonderkomens, mobiele kampeeronderkomens, en niet-beroepsmatig verhuurde ruimten. De tarieven worden voor 2027 met 3% geïndexeerd.

Reclamebelasting

Sinds 2013 is de reclamebelasting van kracht in het centrum van Beuningen. Hierdoor komt budget beschikbaar om het ondernemersfonds te subsidiëren. Het fonds heeft het doel om de attractiviteit van het winkelcentrum te verbeteren. Het tarief wordt voor 2027 met 3% geïndexeerd.

Forensenbelasting

De forensenbelasting laat mensen die relatief veel in een gemeente verblijven, maar geen ingezetene zijn, meebetalen aan de voorzieningen in die gemeente. Personen die, zonder dat ze hun hoofdverblijf in de gemeente hebben, meer dan negentig dagen per jaar een gemeubileerde woningen tot hun beschikking hebben betalen forensenbelasting. De tarieven worden voor 2027 met 3% geïndexeerd.

Reinigingsheffing (afvalstoffenheffing en reinigingsrecht)

De afvalstoffenheffing moet de kosten dekken van de inzameling en verwerking van huishoudelijk en bedrijfsafval. Hier is sprake van een wettelijke verplichting. Uitgangspunt voor het tarief is dat we burgers en bedrijven de lasten laten betalen voor de inzameling van het afval. Het tarief voor 2027 wordt verhoogd naar 259,48 euro. Met deze tariefsverhoging is sprake van 100% kostendeckendheid.

Rioolheffing

De rioolheffing moet de kosten dekken die verbonden zijn aan de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater en de zuivering van huishoudelijk afvalwater. In 2023 is het beleidsplan water en riolering Beuningen in werking getreden. Dit betreft de planperiode 2023-2027. Het tarief voor 2027 stijgt met 3% ten opzichte van 2026.

Lijkbezorgingsrechten

Hieronder vallen de rechten voor het gebruik van een begraafplaats en voor het verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. De tarieven worden voor 2027 met 3% geïndexeerd.

Marktgelden

Voor het innemen van een standplaats op de wekelijkse warenmarkt in de kern van Beuningen heffen we een recht. De tarieven worden voor 2027 met 3% geïndexeerd.

Leges

Voor de verschillende diensten uit de legesverordeningen heffen we leges. De tarieven worden voor 2027 met 3% geïndexeerd.

De tarieven mogen gezamenlijk maximaal 100% kostendeckend zijn.

Geraamde inkomsten

Geraamde baten (x €1.000)		2026	2027	2028	2029	2029
Soort heffing	Programma					
Belastingen						
Onroerende zaakbelasting: eigenaren niet-woningen	1	2.603	2.563	2.639	2.719	2.800
Onroerende zaakbelasting: gebruikers	1	1.765	1.725	1.777	1.830	1.885
Onroerende zaakbelasting: eigenaren woningen	1	6.304	6.493	6.688	6.888	7.094
Toeristenbelasting	4	289	296	304	313	323
Reclamebelasting	4	76	78	80	82	84
Forensenbelasting	4	51	52	54	55	57
Overige heffingen						
Afvalstoffenheffing	8	2.923	2.996	2.996	2.996	2.996
Reinigingsrecht	8	67	67	67	67	67
Rioolbelasting eigenaar (woningen)	8	2.335	2.426	2.426	2.426	2.426
Rioolbelasting gebruiker (woningen)	8	495	536	536	536	536
Lijkbezorgingsrechten	8	56	57	59	61	63
Marktgelden	4	5	5	5	5	5
Leges	diverse	1.820	1.875	1.931	1.989	2.049
Totaal		18.789	19.169	19.562	19.967	20.385

Kostendekkendheid

Hieronder volgt een overzicht van de opbouw van de baten en lasten en de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn.

We volgen hierbij de beleidsuitgangspunten die zijn vastgelegd in de Financiële verordening gemeente Beuningen 2026 (art. 212 GW). Ook wordt de handreiking kostenonderbouwing paragraaf lokale heffingen VNG van 29 juli 2016 als maatstaf gebruikt voor de berekening.

x €1.000	Afvalstoffen- heffing	Rioolheffing	Grafrechten
Kosten taakveld incl. rente	2.327	2.100	37
inkomsten taakvelden excl. heffingen	-	-	-
Netto kosten taakveld	2.327	2.100	37
Overhead (incl. rente)	286	254	-
BTW	450	321	-
Totaal toe te rekenen kosten	3.063	2.675	37
Opbrengst heffingen	3.063	2.675	57
Dekking	100%	100%	156%

Leges	kosten	opbrengsten	kostendekking
1. Publiekszaken en Bijzondere wetten etc.	935	553	59%
2. Omgevingsvergunningen	1.394	1.213	87%
3. Alcoholwet, evenementen etc.	170	108	64%
Kostendekking totale tarieventabel	2.499	1.874	75%

Lokale woonlastendruk

De vergelijkingen betreffen 2026, het laatste jaar waarvan de gegevens van alle gemeenten beschikbaar zijn.

De tarieven en lastendruk liggen iets boven het gemiddelde van de ons omringende gemeenten.

Gemeente	inzameling afval		rioolheffing		ozb-tarief eigenaar woning	totaal woonlasten	
	1-pers.	meerpers.	1-pers.	meerpers.		1-pers.	meerpers.
tarief 2026							
Beuningen	259,00	270,00	230,00	230,00	0,1202	1.063,00	1.073,00
Berg en Dal	254,00	361,00	226,00	303,00	0,0716	849,00	1.033,00
Druten	197,00	287,00	273,00	273,00	0,1076	1.003,00	1.094,00
Heumen	180,00	264,00	174,00	174,00	0,1043	959,00	1.043,00
Nijmegen	17,00	33,00	256,00	256,00	0,1671	1.183,00	1.200,00
Wijchen	240,00	270,00	208,00	208,00	0,0950	943,00	974,00

Kwijtscheldingsbeleid

Voor personen met een minimuminkomen is gehele of gedeeltelijke kwijtschelding mogelijk van:

- de onroerendezaakbelasting
- de rioolrechten
- de afvalstoffenheffing (alleen het vast recht)

Van alle niet genoemde belastingsoorten, zoals leges, verlenen we geen kwijtschelding.

Inwoners met de laagste inkomens kunnen voor kwijtschelding in aanmerking komen. Het verlenen van kwijtschelding is aan wettelijke regels gebonden. Hoofregel is dat de gemeente het kwijtscheldingsbeleid van de Rijksoverheid volgt, zoals geregeld in de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Strenger toepassen van deze regels is toegestaan, ruimhartiger toepassen niet. We passen de kwijtscheldingsnorm voor 100% toe volgens de leidraad invordering. Daarbij maken we zoveel mogelijk gebruik van automatische kwijtscheldingen.

x €1.000	2026	2027	2028	2029	2030
Onroendezaakbelasting	-3	-3	-3	-3	-3
Rioolrecht	-21	-21	-21	-21	-21
Afvalstoffenheffing	-97	-97	-97	-97	-97
Totaal	-121	-121	-121	-121	-121

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Voor een gezonde financiële positie moet de gemeente over voldoende weerstandsvermogen beschikken. Dit houdt in dat de gemeente over voldoende capaciteit beschikt om de financiële risico's op te kunnen vangen die niet zijn afgedekt. De gemeente wil ook voorkomen dat iedere onvoorziene, financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen of dat er juist een onnodig hoge financiële buffer wordt aangehouden.

Het weerstandsvermogen is opgebouwd uit de verhouding tussen twee componenten, het benodigde en de beschikbare weerstandscapaciteit. Het beleid rondom het weerstandsvermogen is erop gericht om de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit ten minste 1,40 te laten zijn. Dit wil zeggen dat de beschikbare weerstandscapaciteit (de teller) minstens gelijk is aan de benodigde weerstandscapaciteit (de noemer). Oftewel dat er genoeg middelen (beschikbare weerstandscapaciteit) aanwezig zijn om de risico's (benodigde weerstandscapaciteit) op te vangen. Inzicht in het weerstandsvermogen is belangrijk om de continuïteit van de organisatie te kunnen garanderen. In deze paragraaf geven we ook inzicht in de financiële positie van de gemeente met de financiële kengetallen.

Weerstandsvermogen

De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit

Om te komen tot de benodigde weerstandscapaciteit wordt bij de begroting en de jaarstukken geïnventariseerd welke grote financiële risico's de gemeente loopt of zich hebben voorgedaan, waarvoor geen beheersmaatregelen of voorzieningen zijn getroffen en geen verzekering is afgesloten. Op basis hiervan wordt de benodigde weerstandscapaciteit bepaald.

De beschikbare weerstandscapaciteit zijn de middelen en mogelijkheden waarover we direct (kunnen) beschikken om niet-begrote kosten te dekken. Reserves maken deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit. De algemene reserve is vrij aanwendbaar voor nieuw beleid (of het opvangen van tegenvallers in het jaarresultaat). Bestemmingsreserves zijn daarentegen reserves waar de raad een bepaalde bestemming aan heeft gegeven. Bij een bestemmingsreserve is weliswaar sprake van een vastgelegde toekomstige onttrekking, maar er bestaat op dat moment nog geen verplichting. De raad heeft dan ook alle mogelijkheid om de bestemming van deze reserves te wijzigen. Bij bepaling van de weerstandscapaciteit is evenals voorgaande jaren de algemene reserve als vrij beschikbaar meegerekend.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Reserves	
- Algemene reserve	€ 19.439.000
2. Onbenutte belastingcapaciteit	€ 0
Totaal	€ 19.439.000

Het totaal aan beschikbare weerstandscapaciteit is de algemene reserve inclusief het resultaat over jaar. Bestemmingsreserves zijn niet meegerekend omdat ook in de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing 2021 als basis de hiervoor genoemde criteria zijn gehanteerd. Uitkomst was om een wenselijk minimum niveau van 140% van de aanwezige risico's aan te houden (ratio 1,4).

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit bestaat uit alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie. We waarderen en beoordelen de geïnventariseerde risico's. Het waarderen van risico's gebeurt door een score toe te kennen aan de kans van optreden van een risico en een score aan de financiële gevolgen. We beoordelen de risico's worden in eerste instantie in de maximale vorm. Vervolgens maken we per risico een inschatting van de verwachting, in een bedrag, dat het risico zich voordoet. We hebben alle risico's opnieuw tegen het licht gehouden en waar nodig verwijderd of gewijzigd.

Risico's kunnen aanzienlijk veranderen in de tijd naarmate er een grote wisselvalligheid is in ('Rijks) beleid, prijzen en lonen maar ook sterk afnemen als er nieuwe beheersingsmaatregelen worden ingezet in de gemeente waardoor risico's kleiner worden.

Het totaal van de maximale financiële gevolgen van de risico's is circa € 27.248.500 (structurele risico's x factor 1,5 plus maximale incidentele risico's). Het totaal van de gekwantificeerde financiële risico's is € 9.067.750. Zie risicokaart.

Wanneer we de geïnventariseerde risico's hebben verwerkt in de risicotabel ontstaat het volgende beeld. De nummers in de risicokaart komen overeen met de aantallen risico's in het betreffende vak van de risicotabel. Daarmee is direct inzichtelijk hoe de risico's zich verhouden. Afhankelijk van waar een risico zich op de kaart bevindt, zijn verschillende beheersmaatregelen noodzakelijk.

Gevolgklasse	Kans 1: ≤ 10%	Kans 2: 11% - 30%	Kans 3: 31% - 50%	Kans 4: 51% - 70%	Kans 5: 71% - 90%
Klasse 5 >€ 500.000	2	4	7	0	0
Klasse 4 >€ 250.000 ≤€ 500.000	2	3	5	0	1
Klasse 3 >€ 100.000 ≤€ 250.000	2	5	2	0	0
Klasse 2 >€ 25.000 ≤€ 100.000	0	3	3	0	0
Klasse 1 ≤€ 25.000	1	0	0	0	0

Ratio weerstandsvermogen

De gemeenteraad heeft de gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen bij het vaststellen van de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing 2021 vastgesteld op 1,4.

Voor onze gemeente betekent dit op basis van huidige inschattingen een ratio van € 19.439.000 / €9.067.750 = 2,14. Dit is uitstekend (zie onderstaande in risicomanagement gebruikte normeringstabel).

Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 – 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 1,0	Matig
E	0,6 – 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Kengetallen

Wettelijk voorgeschreven kengetallen: onderstaand worden de financiële kengetallen weergegeven die op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording moeten worden vermeld in deze paragraaf. Deze kengetallen hebben allen betrekking op de financiële positie waaronder inzicht in ruimte om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of op te vangen. Ook geven ze inzicht in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid van onze gemeente. Hieronder in tabelvorm de kengetallen inclusief toelichting.

Kengetallen		Gemiddeld Gelderland *	Verloop van de kengetallen Gemeente Beuningen					
			Rekening 2025	Be-groting 2026	Meer-jaren be-groting 2027	Meer-jaren be-groting 2028	Meer-jaren be-groting 2029	Meer-jaren be-groting 2030
1. Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden.	61%	3,0%	14%	9%	53%	75%	64%
	b. met correctie doorgeleende gelden.	54%	-2,7%	8%	-9%	26%	43%	35%
2. Solvabiliteitsratio		33%	37,7%	43,7%	42,5%	36,5%	31,7%	32,6%
3. Grondexploitatie		7%	10,8%	4%	3%	0%	2%	0%
4. Structurele exploitatieruimte		1%	5,4%	2,30%	0,8%	-0,8%	0,7%	1,1%
5. Belastingcapaciteit		100%	102,0%	105%	104%	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

*Normen Kengetallen kerncijfers Provincie Gelderland begroot 2026

Kengetallen		Normen Provincie Gelderland		
		Voldoende	Matig	Onvoldoende
1. Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130%	> 130%
	b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio		> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie		< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte		> 0%	0%	< 0%
5. Belastingcapaciteit		< 95%	95 - 105%	> 105%

Netto schuldquote (gecorrigeerd)

De netto schuldquote is de verhouding tussen het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. In het verlengde hiervan kennen we ook de zogenoemde "Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen". Bij deze specifieke quote kijken we naar het effect van door de gemeente verstrekte leningen op de schuldenlast van de gemeente. De netto schuldquote van een gemeente ligt meestal tussen de 0% en 90%. Bij een hogere netto schuldquote is de gemeenteschuld relatief hoog (oranje). Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente zich in de gevarenzone (rood). De genoemde percentages zijn grove vuistregels. Door toekomstige investeringen is duidelijk waarneembaar dat ook de quote sterk negatief beïnvloed wordt maar wel 'voldoende' blijft.

Solvabiliteitsratio

Dit is de mate waarin een gemeente met eigen middelen aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. We drukken dit uit in het percentage eigen vermogen ten opzichte van het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De solvabiliteitsratio is de laatste jaren verbeterd en zal de komende jaren door toename van de schulden verslechteren.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de boekwaarde van de grond) is ten opzichte van de totale gemeentelijke baten. De boekwaarde van de voorraden grond moeten we meerjarig terugverdienen bij de verkoop. De gronden staan tegen een actuele waarde op de balans. Hoe hoger het percentage, hoe groter het risico dat we de waarde van de grond niet kunnen terugverdienen. Het kengetal grondexploitatie daalt de komende jaren en blijft volgens de normen van de Provincie Gelderland 'voldoende'.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. De belangrijkste structurele baten zijn de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerende-zaakbelasting (Ozb).

Dit kengetal geeft het verschil tussen de structurele baten en lasten ten opzichte van de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om structurele tegenvallers op te vangen. De structurele exploitatieruimte is voor 2027 positief. Dat betekent dat we structureel meer ontvangen dan we uitgeven.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft weer hoe de lokale lastendruk in de gemeente Beuningen zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. De belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten van een meerpersoonshuishouden van de gemeente in enig jaar te vergelijken met het landelijk gemiddelde in het voorafgaande jaar en uit te drukken in een percentage.

Risicokaart

Omschrijving per risicogebied	Kans x Gevol g	Structureel / Incidenteel	Verwach t (V)	Maximaal (M)	Structureel I (M)	Structureel I (V)	Incidenteel I (M)	Incidenteel I (V)
<i>Inkomsten</i>								
Ontwikkeling gemeentefonds	3x5	S	750.000	1.500.000	1.500.000	750.000	-	-
Inkomstenderving gemeentelijke belastingen en leges	2x4	I	125.000	500.000	-	-	500.000	125.000
<i>Kapitaalgoederen</i>								
Risico bodemsanering	2x2	S	25.000	50.000	50.000	25.000	-	-
Risico archeologische en ecologische onderzoeken	3x2	S	50.000	100.000	100.000	50.000	-	-
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	3x5	I	500.000	1.000.000	-	-	1.000.000	500.000
<i>Sociaal Domein</i>								
Borgstellingen schuldhulpverlening	3x2	S	50.000	100.000	100.000	50.000	-	-
Maatwerkvoorzieningen Wmo	3x4	S	250.000	500.000	500.000	250.000	-	-
Maatwerkvoorzieningen Jeugd	3x5	S	425.000	850.000	850.000	425.000	-	-
WMO - grote woningaanpassingen	3x3	S	200.000	400.000	400.000	200.000	-	-
Beschermd wonen	3x4	S	150.000	300.000	300.000	150.000	-	-
<i>Deelnemingen</i>								
Risicoparagraaf VRGZ	2x2	I	22.250	89.000	-	-	36.000	9.000
Risicoparagraaf GGD	2x3	I	41.500	166.000	-	-	166.000	41.500
Risicoparagraaf MGR	2x3	I	56.500	226.000	-	-	226.000	56.500
Risicoparagraaf BSR	2x2	I	6.500	26.000	-	-	26.000	6.500
Risicoparagraaf ODGM	2x3	I	28.000	112.000	-	-	112.000	28.000
Risicoparagraaf DRAN	2x3	I	37.500	150.000	-	-	150.000	37.500
Risicoparagraaf IBO	1x1	I	3.750	15.000	-	-	15.000	3.750
In- en uittreding/fusie/ontvlechting gemeenschappelijke regelingen	3x3	I	125.000	250.000	-	-	250.000	125.000

<i>Grondexploitatie/woningbouw</i>								
Planschadeclaims	3x4	S	75.000	150.000	150.000	75.000	-	-
Woningbouwopgave	3x5	S	500.000	1.000.000	1.000.000	500.000	-	-
Netcongestie	3x4	S	250.000	500.000	500.000	250.000	-	-
Bovenwijkse voorzieningen	2x5	S	200.000	1.000.000	1.000.000	200.000	-	-
Bouwbeperking a.g.v. stikstof/pfas problematiek	2x5	S	200.000	1.000.000	1.000.000	200.000	-	-
<i>Bedrijfsvoering</i>								
Eigenrisicodragerschap WGA/WIA	3x2	S	40.000	100.000	100.000	40.000	-	-
Inkoop, aanbestedingen en contractvorming	2x5	S	150.000	750.000	750.000	150.000	-	-
Wachtgeld wethouders	1x5	S	35.000	700.000	700.000	35.000	-	-
Overgang Pensioenen wethouders ABP	1x3	I	25.000	250.000	-	-	500.000	50.000
Startersleningen	1x4	S	-	400.000	400.000	-	-	-
Toekomstbestendig Wonen lening	1x4	S	-	380.000	405.000	-	-	-
Stimuleringsleningen	1x3	S	-	110.000	110.000	-	-	-
Veiligheid / ondermijning / weerbaarheid	3x4	I	375.000	750.000	-	-	750.000	375.000
Privacy, informatieveiligheid, datalek	2x4	S	75.000	500.000	500.000	75.000	-	-
Cyber criminaliteit	2x5	S	200.000	1.000.000	1.000.000	200.000	-	-
VPB, BTW, BCF	2x4	S	150.000	500.000	500.000	150.000	-	-
WOO verzoeken	2x3	S	62.500	250.000	250.000	-	-	-
Prijsstijgingen (brandstoffen, materiaalprijzen, zorgkosten etc)	3x5	S	500.000	1.000.000	1.000.000	500.000	-	-
Geopolitieke instabiliteit en dreigingen	1x5	I	100.000	1.000.000	-	-	1.000.000	100.000
Opvang vluchtelingen	3x5	I	635.000	1.270.000	-	-	1.270.000	635.000
Krapte op de arbeidsmarkt	5x4	S	375.000	500.000	500.000	375.000	-	-
Wet DBA (Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties)	3x5	S	50.000	500.000	500.000	-	-	-

<i>Totaal Risico's</i>			<i>6.843.50</i> <i>0</i>	<i>19.944.000</i>	<i>14.165.00</i> <i>0</i>	<i>4.650.000</i>	<i>6.001.000</i>	<i>2.092.750</i>
Totaal (structureel x 1,5)					<i>21.247.50</i> <i>0</i>	<i>6.975.000</i>		

*Weerstandsvermogen
maximaal*

<i>27.248.50</i> <i>0</i>

(M)

*Weerstandsvermogen
verwacht*

<i>9.067.750</i>

(V)

Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn eigendommen van de gemeente zoals wegen, bomen, riolering, lichtmasten, bruggen en gebouwen. Deze willen we duurzaam in stand houden. Het beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen is financieel gezien een aanzienlijk onderdeel van de begroting en is maatschappelijk gezien van groot belang. Deze paragraaf geeft inzicht in het onderhoud van de kapitaalgoederen.

Wegen

Het kapitaalgoed wegen omvat alle openbare wegen of paden die in beheer zijn bij de gemeente. Voor het kapitaalgoed wegen is in de begroting een voorziening opgenomen.

Beheerkader en plannen

Het beheer en onderhoud van het kapitaalgoed wegen is vastgelegd in het Wegenbeleidsplan 2017-2027 en het Beheerplan wegen 2026-2030. In 2027 wordt het beleid geactualiseerd. Het uit te voeren onderhoud en de hiervoor benodigde financiële middelen stellen we jaarlijks vast in de wegenplanning.

Toekomstige ontwikkelingen

In 2027 voeren we werkzaamheden uit op het gebied van wegbeheer:

- Klein onderhoud van verhardingen en bermen door de hele gemeente.
- Met inspecties wordt vastgesteld waar groot onderhoud (vervangen verharding) nodig is. Op enkele locaties is de verwachting dat groot onderhoud wordt uitgevoerd:
  - Laan 1945 in Weurt.
  - Van Ghentplen in Winssen.
  - Kerkpad in Winssen.
  - 2027-2029 Winssen; Kennedysingel en zuidelijke deel Leegstraat. De planning wordt afgestemd op de nieuwbouw.

Wegen	aantal	eenheid
Asfalt	806.600	m2
Elementen	989.918	m2
Beton	36.664	m2
Overig	6.818	m2
Totaal	1.840.000	m2

Openbare verlichting

Het kapitaalgoed openbare verlichting bestaat uit de lichtmasten, lichtpunten en bijhorende onderdelen in eigendom van de gemeente.

Beheerkader en plannen

Het beleid en beheer van het kapitaalgoed openbare verlichting is vastgelegd in Beleids- en beheerplan openbare verlichting 2025-2035.

Toekomstige ontwikkelingen

In 2027 voeren we werkzaamheden uit op het gebied van openbare verlichting:

- Kapotte lampen worden vervangen door zuinigere LED-lampen.
- Voor lichtmasten en lichtpunten is er een vervangingsopgave. Tegelijkertijd vervangen we bestaande verlichting versneld door LED-lampen. Deze projecten zijn vastgesteld in het beleids- en beheerplan.
- Op 5 locaties zijn er wensen voor extra verlichting die we onderzoeken. Bij een positief onderzoeksresultaat gaan we hier over tot (extra) verlichten..

Openbare verlichting	aantal	eenheid
Lichtmasten	5.830	stuks
Armaturen (lichtpunten)	5.962	stuks

Riolering

Het kapitaalgoed riolering betreft het gemeentelijk rioolstelsel voor het afvoeren van vuilwater en hemelwater. Onderdeel hiervan zijn putten, leidingen, gemalen en bijbehorende meetapparatuur. Voor het kapitaalgoed riolering is in de begroting een voorziening opgenomen.

Beheerkader en plannen

In het beleidsplan Water en Riolering (2023 - 2027) is een financieel overzicht opgenomen voor maatregelen, onderzoeken en beheerwerkzaamheden binnen de periode van het plan. In 2027 wordt het beleid geactualiseerd.

Toekomstige ontwikkelingen

In 2027 voeren we, naast regulier onderhoud en inspectie, werkzaamheden uit op het gebied van riolering:

- 2027-2029 Winssen; Kennedysingel en zuidelijke deel Leegstraat. Hemelwater koppelen we af van de riolering. De planning wordt afgestemd op de nieuwbouw.
- In Ewijk koppelen we hemelwater af van de riolering. Op enkele locaties waar water naar de berm kan lopen.
- Beschikbare metingen van de riolering worden gebruikt om problemen uit te zoeken en de werking van rioolobjecten te verbeteren.

Riool	aantal	eenheid	Opmerking
Vrijverval riool	142	km	
Rioolputten	3.895	stuks	
Persleiding	63	km	
Mini-gemalen	446	stuks	
Rioolgemalen	26	stuks	Incl. tunnelgemalen
Berging Bezink Bassins (BBB)	6	stuks	
Straat-/trottoirkolken	10.362	stuks	
Meetlocaties	45	stuks	Overstorts (rioolkant), gemalen, BBB's

Water

Het kapitaalgoed water bestaat uit het wateroppervlak van de gemeente Beuningen, duikers, oevers (beschoeiingen), meetapparatuur en infiltratie- en drainagevoorzieningen.

Beheerkader en plannen

Het onderhoudsregime van veel sloten en waterpartijen wordt bepaald door Waterschap Rivierenland. De omgang met het stedelijk water is beschreven in het Waterplan Beuningen (2005), er is gestart met een nieuw waterplan. De financiële middelen voor het beheer en onderhoud staan in het beleidsplan Water en Riolering 2023-2027. In 2027 wordt het beleid geactualiseerd.

Toekomstige ontwikkelingen

Ook in 2027 voeren we, naast regulier onderhoud en inspectie, werkzaamheden uit op het gebied van water:

- Opsporen/controleren duikers. Niet alle duikers zijn opgenomen in het beheer en de kwaliteit is ook niet altijd bekend. Duikers zijn van belang voor de hemelwaterafvoer. Een beter inzicht in deze objecten verkleint risico's.

Water	aantal	eenheid	Opmerking
Duikers	17,0	km	
Meetlocaties neerslag	2	stuks	
Meetlocaties oppervlaktewater	24	stuks	
Meetlocaties grondwater	30	stuks	GWMN

Groen

De gemeente beheert ruim 200 hectare aan openbaar groen en ruim 19.000 bomen. Het aantal bomen groeit gestaag. Het behoud van groen en bomen vraagt om continue onderhoud en beheer.

Beheerkader en plannen

Het dagelijks beheer is uitbesteed en gebaseerd op het groenbestek. Hoe we ons openbaar groen en onze bomen beheren is vastgelegd in het Bomenbeheerplan 2025 en het Groenbeheerplan 2024. In 2026 zijn we gestart met een nieuw groenbestek en een nieuw maaibestek. De uitgangspunten van de gemeenteraad en het gemeentelijk Groenbeheerplan en Groenbeleidsplan zijn daarbij leidend.

Toekomstige ontwikkelingen

Het reguliere onderhoud en de bestaande vervangingsopgave worden uitgevoerd. Daarnaast zijn nog geen grote projecten vastgesteld.

Groen	aantal	eenheid
Bomen	19.200	stuks
Bos	53.000	m2
Bosplantsoen	210.391	m2
Heesters	43.473	m2
Gazon	368.861	m2
Hondenuitlaatveld	38.547	m2
Bodembedekkers	73.470	m2
Ruw gras	1.385.897	m2
Zandondergronden	11.170	m2
Hagen	29.538	m2

Gebouwen

Het kapitaalgoed gebouwen betreft multifunctionele, sport- en welzijnsaccommodaties, dorpshuizen, monumenten en de huisvesting van de gemeente. Voor het kapitaalgoed gebouwen is in de begroting een voorziening opgenomen.

Beheerkader en plannen

Het beheer van gebouwen is beschreven in 'beheerplan vastgoed 2025-2029'.

In het 'onderhoudsplan gebouwen' is een jaarlijks uitvoeringsprogramma opgenomen voor het planmatig onderhoud met bijbehorende kosten.

Toekomstige ontwikkelingen

In 2027 voeren we, naast regulier onderhoud en inspectie, werkzaamheden uit op het gebied van gebouwen:

- Werkzaamheden uit het onderhoudsplan zoveel mogelijk gebundeld uitvoeren per gebouw.
- Minimaliseren van het aantal aannemers/installateurs door contracten opnieuw te beoordelen.

Gebouwen	aantal	eenheid	Opmerking
Bedrijfsvoering	6.327	m2	* Vastgoed niet in eigendom maar verplichting voor groot onderhoud
Multifunctionele Accommodaties	10.014	m2	
Sport&Recreatie	4.275	m2	
Dorpshuizen*	4.590	m2	
Maatschappelijk / Cultureel / Asdonck	3.381	m2	
Monumenten	425	m2	
Overig Vastgoed	3.033	m2	
Totaal	32.045	m2	

Civiele kunstwerken

Civieltechnische kunstwerken zijn bruggen, tunnels, keermuren en geluidwanden. Deze werken zijn belangrijke verbindingen in de verkeersstructuren van de wijken, verbindingen in waterstructuren, recreatieve elementen en (wettelijke) voorzieningen tegen geluidhinder. Voor het kapitaalgoed civieltechnische kunstwerken is in de begroting een voorziening opgenomen.

Beheerkader en plannen

Het beheer en onderhoud van de civiele kunstwerken is vastgelegd in 'Beleids- en beheerplan Civieltechnische Kunstwerken, periode 2025-2029'.

Toekomstige ontwikkelingen

In 2027 voeren we, naast regulier onderhoud en inspectie, werkzaamheden uit op het gebied van civiele kunstwerken:

- De brug tussen het Hosterdpark en de Vulckestraat wordt vervangen.
- Onderhoudsachterstanden worden verkleind.

Civiele kunstwerken	aantal	eenheid
Bruggen (eigendom)	74	stuks
Bruggen (gedeeld eigendom)	3	stuks
Tunnels	3	stuks
Steigers en vlonders	6	stuks
Keermuur	3.556	m2
Waterbak	1	stuks
Geluidwand	585	m1

Financiering

Inleiding

In de financieringsparagraaf geven we inzicht in de ontwikkelingen rond de meerjarige gemeentelijke financiering en het beleid dat we hierop voeren. In deze paragraaf brengen we ook de bijbehorende risico's in beeld. We geven aan hoe we deze risico's proberen te beheersen.

Doelstellingen

De financiële positie van de gemeente evalueren.

Wat willen we bereiken

In 2027 willen we aan de slag met een nieuw treasurystatuut. De planning is om deze eind 2026 door de gemeenteraad te laten vaststellen.

Ontwikkelingen in 2026

Interne ontwikkelingen

Het actualiseren van een het treasurystatuut.

Rentevisie

De rente op de geld- en kapitaalmarkt heeft zich in de afgelopen periode gestabiliseerd, na eerdere stijgingen. Voor de gemeente betekent dit dat de kosten voor nieuw aan te trekken financiering op een relatief hoger niveau blijven dan in de periode van zeer lage rente. Daarentegen zien we dat grote investeringen zijn doorgeschoven in de tijd. Dat betekent dat we zelf veel liquiditeit opbouwen de komende periode, en we pas op een later moment extra leningen moeten aantrekken.

Beleid

Het treasurybeleid is gericht op de ondersteuning van de publieke taak van de gemeente. Het heeft een risicomijdend en voorzichtig karakter. Uitgangspunten zijn:

- verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden;
- beschermen van gemeentelijke vermogens – en renteresultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden en de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut.

Hieronder staan de relevante beleidskaders vermeld.

1. Wet financiering decentrale overheden (FIDO) (2001)
2. Treasurystatuut (2016)
3. Nota reserves en voorzieningen (2026)
4. Financiële verordening gemeente Beuningen 2026

Rente

Het risicoprofiel bestaat uit de volgende onderdelen: de renterisico's op de vlottende en vaste schuld, kredietrisico op de uitgezette middelen, koersrisico, liquiditeitsrisico, debiteurenrisico en valutarisico. In de huidige situatie is alleen sprake van de twee eerstgenoemde risico's.

Renterisico's

Renterisico's kunnen worden onderscheiden in:

- renterisico van de vlottende schuld (de kasgeldlimiet) en
- renterisico van de vaste schuld (de renterisiconorm).

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximumbedrag waarvoor we kortlopende financieringsmiddelen (looptijd < 1 jaar) kunnen aantrekken. De kasgeldlimiet stelt daarmee een grens aan het te lopen renterisico op de korte schuld. Als we de kasgeldlimiet overschrijden moeten we overgaan tot omzetting naar langlopende schulden (looptijd > 1 jaar). We stellen de kasgeldlimiet jaarlijks vast. De kasgeldlimiet heeft een omvang van 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten. In onderstaande tabel staan de gegevens vanaf 2027. Voor 2027 betekent dit dat we tot een bedrag van € 8,4 mln. met kort geld mogen financieren.

Kasgeldlimiet	2027	2028	2029	2030
Omvang begroting	98.591	91.334	87.627	91.774
Toegestane kasgeldlimiet				
In % van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
In bedrag	8.380	7.763	7.448	7.801

bedragen x € 1.000,-

Renterisiconorm

Net als bij de korte schuld is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten als gevolg van renteschommelingen bij lange financieringen een belangrijk uitgangspunt. Om de effecten van deze schommelingen te beheersen is in de wet Fido de renterisiconorm opgenomen. Deze norm heeft tot doel renterisico's op de vaste schuld te beheersen door het aanbrengen van een spreiding in de looptijden van de leningenportefeuille. Door de langlopende financiering te realiseren binnen de kaders van de renterisiconorm beheersen we het renterisico van de langlopende schuld op verantwoorde wijze. In de volgende tabel staan de renterisico's met betrekking tot de vaste schuld.

Toetsing rente risiconorm 2027

Uit onderstaand overzicht blijkt dat onze gemeente in de komende jaren ruim binnen de gestelde normen blijft.

Renterisiconorm	2027	2028	2029	2030
Berekening renterisico				
Renteherzieningen	0	0	0	0
Verplichte aflossingen	5.047	3.840	3.240	3.240
Renterisico op vaste schuld	0	0	0	0
Renterisiconorm				
Begrotingstotaal	98.591	91.334	87.627	91.774
Vastgestelde % gemeenten	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	19.718	18.267	17.525	18.355
Toetsing renterisiconorm				
Renterisiconorm	19.718	18.267	17.525	18.355
Renterisico op vaste schuld	0	0	0	0
Ruimte + / overschrijding -	19.718	18.267	17.525	18.355

bedragen x € 1.000,-

Kredietrisico

Kredietrisico's ontstaan enerzijds door het verstrekken van leningen en anderzijds door het verstrekken van gemeentegaranties. Het Treasurystatuut bepaalt dat uitzettingen en garanties alleen tot stand komen als zij een publieke taak dienen. Bij het beoordelen van verzoeken om leningen of garanties gaan we in elk geval na of voor de sector waarin de organisatie werkzaam is een zogenaamd waarborgfonds bestaat.

Bij onze gemeente kan zich een kredietrisico voordoen bij de geldleningen aan NUON, Vitens N.V. en een aantal verenigingen. De aan ambtenaren verstrekte geldleningen zijn voorzien van een hypothecaire zekerheid. Bij renteherziening van aan ambtenaren verstrekte geldleningen wordt actief gestuurd op het oversluiten naar een andere hypotheekverstrekker. Binnen afzienbare tijd zullen er geen aan ambtenaren verstrekte geldleningen meer op de balans staan.

Renteschema

Renteschema (x € 1.000) +=voordeel/- =nadeel		2027
Externe rentelasten lange financiering	a1	-1.023
Stelpost rente nieuw op te nemen geldleningen	a1	0
Externe rentelasten korte financiering	a2	0
	A	-1.023
Externe rentebaten over de korte en lange financiering	b	643
Saldo externe rentelasten en rentebaten	C=A+B	-381
Doorberekende rente aan de grondexploitatie	d1	0
Doorberekende rente van projectfinanciering aan taakvelden	d2	0
De rentebaait van doorverstrekte leningen	d3	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	D	0
Rente over eigen vermogen	e1	0
Rente over voorzieningen	e2	0
Aan taakvelden toe te rekenen interne rente	E	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente via renteomslag	F=C+D+E	-381
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente via renteomslag	G	328
Renteresultaat op het taakveld Treasury	H=F+G	-53
Omslagrente berekend		0,58%
Omslagrente gehanteerd in begroting		0,50%
Boekwaarde vaste activa per 01-01		65.531

Uit bovenstaand schema valt op te maken dat de gemiddelde rente over de 2027 0,58% bedraagt. Dit wijkt minder dan 0,25% af van de gehanteerde rekenrente van 0,50%. Derhalve wordt de rekenrente niet aangepast.

Beleggingen

Dit zijn beleggingen als gevolg van deelnemingen in de vorm van aandelen. Voor 2027 gaat het om deelnemingen in onderstaande partijen.

Beleggingen	Aantal aandelen	Boekwaarde 1-1-2027 (x € 1.000)
Leisurelands B.V.	5.148	5,1
Vitens N.V.	24.035	24,0
BNG B.V.	14.040	30,9
Dar	3.873	326,1
Totaal	47.096	386,2

Financieringsbehoefte

Schuldontwikkeling

Voor een (langdurig) financieringstekort dient de gemeente geld te lenen. Voordat we dat doen benutten we eerst de wettelijk toegestane ruimte binnen de kasgeldlimiet Zie voor verdere toelichting hierover het onderdeel risicobeheersing. Het verloop van de leningenportefeuille is in onderstaande tabel weergegeven.

Schuldontwikkeling 2027-2030

Bedragen x € 1.000

	2027	2028	2029	2030
Schulden lang 1-1	33.900	28.853	43.928	57.968
Aflossingen	5.047	4.325	4.181	4.181
Nieuwe leningen	0	19.400	18.220	0
Schulden lang 31-12	28.853	43.928	57.968	53.787
Schulden kort (kasgeldleningen)	-	-	-	-

Voor de jaren 2028-2030 is de verwachting dat er nieuwe langlopende leningen aangetrokken moeten worden voor in totaal € 38 miljoen. De werkelijke leenbehoefte en de rentekosten wijken in de praktijk echter altijd af van de ramingen. Zo is het werkelijke investeringstempo, van belang en hebben gewijzigde beleidskeuzes en bijvoorbeeld wijzigingen in het gemeentefonds effect op de leenbehoefte.

Financiering (opgenomen geld O/G)

In het volgende overzicht zijn de aangegane leningen opgenomen. De stand is per 1 januari 2027 en x € 1.000 weergegeven.

Opgenomen vaste geldleningen 2027

Naam geldgever	Oorspr. hoofdsom	Aflossings- wijze	Stortings- datum	Afloop- datum	Coupon- rente	Schuld- restant	Weging in portefeuille
NWB	13.500	Lineair	2-5-2002	2-5-2027	5,5300%	540	1,59%
BNG	15.000	Lineair	1-7-2003	1-7-2028	4,2890%	1.200	3,54%
NWB	7.000	Lineair	16-12-2005	16-12-2030	3,6950%	1.120	3,31%
NWB	13.000	Lineair	2-10-2006	2-10-2031	3,7850%	2.600	7,67%
BNG	16.000	Lineair	2-8-2010	2-8-2035	3,9500%	5.760	17,00%
BNG	20.000	Lineair	9-6-2011	9-6-2036	4,5600%	8.000	23,61%
BNG	10.000	Lineair	19-6-2012	19-6-2027	2,6250%	667	1,97%
BNG	20.000	Lineair	3-8-2020	3-8-2040	1,9240%	14.000	41,31%
	114.500					33.887	100,00%

Uitzettingen (U/G)

De gemeente heeft uitsluitend uit hoofde van de publieke taak een beperkt aantal leningen verstrekt. In 2027 gaat het om de in onderstaande tabel opgenomen leningen (x € 1.000).

Risicogroep	Schuld per 1-1				
	2026	2027	2028	2029	2030
Leningen diverse verenigingen en stichtingen	3	3	3	3	3
Blijversleningen (naar toekomstbestendig wonen)	0	0	0	0	0
Duurzaamheidsleningen (naar toekomstbestendig wonen)	100	100	100	100	100
Stimuleringsleningen	550	550	800	800	800
Startersleningen	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Toekomstbestendig wonen	2.025	2.025	2.125	2.125	2.125
Hypothecaire geldleningen ambtenaren	556	435	435	435	435
Totaal	5.234	5.113	5.463	5.463	5.463

Relatiebeheer / Kasbeheer

De doelstelling van het kasbeheer is het zoveel mogelijk beperken van de dagelijkse kasoverschotten c.q. kastekorten. Dit gebeurt met inachtneming van het minimaliseren van de rentekosten en het maximaliseren van de rentebaten van de saldi op de diverse gemeentelijke rekeningen.

Het betalingsverkeer vindt in 2027 plaats via de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Dit gebeurt op basis van de financieringsovereenkomst voor een krediet- en depotarrangement en elektronisch betalingsverkeer. Op basis hiervan kunnen we beschikken over een direct opneembaar krediet tot een bedrag van € 8 mln via de rekening courant. Het percentage dat voor roodstand wordt berekend bedraagt het Euribor tarief + een opslag van 0,25%. De rekeningen bij de B.N.G. (hoofdrekening, belastingrekening, A.B.W. rekening en bevolkingsrekening) worden voor de bepaling van het totaal saldo automatisch vereffend. Daarnaast hebben we te maken met het verplichte bankieren bij de schatkist (schatkistbeleggen). Dit verplicht gemeenten om hun overtollige financiën onder te brengen bij het Rijk.

Naast het betalingsverkeer via de BNG vindt er nog beperkt betalingsverkeer plaats via de lokale Rabobank en de ING-bank.

Bedrijfsvoering

Personeel en organisatie

Goed werkgeverschap

Als een van de grootste werkgevers in de gemeente hechten wij groot belang aan goed werkgeverschap, het behoud en de instroom van medewerkers en het borgen van een stabiele en toekomstbestendige organisatie. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt en de toenemende complexiteit van de gemeentelijke opgaven richten wij ons op duurzame inzetbaarheid, ontwikkeling van medewerkers, beheersing van de werkdruk en een gezonde organisatiecultuur.

Organisatieontwikkeling

Wij herijken de huidige organisatievisie, zodat deze blijvend aansluit bij maatschappelijke ontwikkelingen, veranderende verwachtingen van inwoners en de rol die de gemeente daarin wil en kan vervullen.

Daarnaast heeft de overdracht van de gemeentelijke belastingtaken aan de BSR per 1 januari 2027 gevolgen voor de organisatie-inrichting, organisatiestructuur. Wij nemen dit mee bij de strategische personeelsplanning voor 2027-2030.

Vinden, boeien en binden

De arbeidsmarkt blijft in beweging. Ook in 2027 blijven wij daarom actief investeren in het vinden en behouden van de juiste medewerkers. Alleen traditioneel werven is niet voldoende. Wij zetten in op een brede arbeidsmarktbenadering, regionale samenwerking en een sterke positionering als aantrekkelijke werkgever. Wij zetten primair in op eigen medewerkers en maken alleen waar nodig gebruik van inhuur. Tegelijkertijd vraagt de uitvoering van onze opgaven soms om tijdelijke of aanvullende inzet.

Daarnaast blijven wij inzetten op behoud van medewerkers, ontwikkelmogelijkheden, doorgroei binnen de organisatie en een gezonde werk-privébalans. In 2027 onderzoeken wij de mogelijkheden om de secundaire arbeidsvoorwaarden verder te verbeteren, met als doel medewerkers gezond, vitaal en betrokken te houden.

Ziekteverzuim

Het verzuim blijft een aandachtspunt, met name door het relatief hoge aandeel langdurig verzuim. Dit sluit aan bij de landelijke ontwikkeling, waarin een stijging van het verzuim zichtbaar is. Wij streven in 2027 naar een verzuimpercentage onder de 7%. Daartoe zetten wij in op preventie, tijdige begeleiding en re-integratie, ondersteund door de verzuim- en arbospecialist. Het vitaliteitsbeleid is vastgesteld; in 2027 stellen wij hiervoor een uitvoeringsplan op en voeren wij de eerste maatregelen uit. Daarbij besteden wij blijvend aandacht aan de werk-privébalans, werkdruk en langdurige piekbelasting.

Wij verwachten dat deze inzet in 2027 bijdraagt aan verdere verbetering van het verzuimbeeld. Omdat het verzuimproces binnen de Wet verbetering poortwachter een looptijd van twee jaar kent, worden effecten vaak met vertraging zichtbaar.

Formatieoverzicht

In onderstaande tabel is de formatie weergegeven van de ambtelijke organisatie en de griffie. Het betreft de toegestane formatie per 1 januari 2027 (exclusief Munitax).

Afdeling (in fte)	Toegestane formatie
Griffie	3,67
Directie en management	6,89
Belastingen en Buitenruimte	30,56
Beleid en Ontwikkeling	49,73
Dienstverlening	57,96
Informatie en Bedrijfsvoering	49,89
Totaal	198,7

Informatievoorziening

Informatiebeveiliging

Informatiebeveiliging is een continu proces dat alle processen van de gemeente raakt. De gemeente verwerkt steeds meer persoonlijke en gevoelige gegevens met steeds meer instanties. Om de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van deze gegevens te bewaken, nemen we voortdurend maatregelen.

Ook in 2027 richten we ons op het volwassenheidsniveau en het bewustzijn van informatieveiligheid van onze medewerkers. Daarnaast werken we samen met iRvN verder aan een veilige werkomgeving. Sinds 15 augustus 2026 zijn de Cyberbeveiligingswet en de Wet Weerbaarheid Kritieke Entiteiten van kracht. In 2027 geven we dan ook, naast onze reguliere taken en werkzaamheden, bijzondere aandacht aan leveranciersmanagement en bedrijfscontinuïteitsmanagement.

Privacybescherming

Nieuwe ontwikkelingen in de informatiesamenleving zorgen voor enorme kansen. Inwoners en ondernemers hebben baat bij de economische groei die nieuwe technologieën kunnen opleveren, zoals het Internet of Things (IoT) en Artificiële Intelligentie (AI). Maar, deze ontwikkelingen leiden ook tot nieuwe vraagstukken over de bescherming van de privacy, autonomie en grondrechten van inwoners. Als betrouwbare gemeente beschermen wij de gegevens van onze inwoners en ondernemers. We voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en daaraan verwante wet- en regelgeving. Het blijft cruciaal om een integrale afweging te maken tussen privacy en informatieveiligheid aan de ene kant, en het aanpakken van maatschappelijke uitdagingen aan de andere kant.

In 2027 blijft de inzet van AI en Algoritmes onverminderd aandacht vragen. De inzet van AI en algoritmes wordt alleen maar meer en hierbij zijn publieke waarden en ethiek belangrijke aandachtspunten. Daarnaast blijft het vergroten van het bewustzijn van onze medewerkers op het gebied van privacybescherming belangrijk.

Geoinformatie

Als gemeente vervullen wij als bronhouder een dienstverlenende rol voor de basisregistraties BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen), BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) en BRO (Basisregistratie Ondergrond). Deze registraties worden door interne en externe gebruikers ingezet voor uiteenlopende processen, waarbij een hoge datakwaliteit essentieel is. Daarnaast speelt geoinformatie een steeds belangrijkere rol bij het integrale beheer en beleid voor de openbare ruimte, het landgebruik, de woningbouw en de energietransitie.

Voor het applicatielandschap starten we in 2027, in samenwerking met de regiogemeenten, een modernisatietraject dat begint met de BGT-applicatie. Daarnaast investeren we in de doorontwikkeling van de kaartviewer en de applicatie voor assetmanagement van de openbare ruimte. Zo verbeteren we de informatievoorziening en ondersteunen we de integrale afstemming tussen beleids- en beheerdomeinen. We blijven de datakwaliteit van de basisregistraties BAG en WOZ verbeteren. We verkennen de mogelijkheden van AI om mutaties van panden, groen en de openbare ruimte automatisch te registreren.

In 2027 voldoen we aan de wettelijke taak om gegevens over grondwater, bodemlagen en grondkwaliteit beschikbaar te stellen via de BRO. In het kader van de lopende woningbouwprojecten herzien we de gemeentelijke wijk- en buurtindeling. Daarnaast ondersteunen we de ruimtelijke ordening bij het omzetten van de geldende bestemmingsplannen naar één samenhangend omgevingsplan. Voor het Register Externe Veiligheid analyseren we de kwetsbaarheid van gebouwen en locaties in het geval van calamiteiten.

Informatiehuishouding op orde

Onze informatiehuishouding wordt steeds complexer. Daarom blijft het belangrijk de basis op orde te houden. In 2026 startten we met het aansluiten op het Regionaal Dataplatform. Via dit platform kunnen we vanaf 2027 stapsgewijs onze data ontsluiten en daarmee onze data beter inzetten als informatie. Onze moderne veilige werkplek krijgt in 2027 meer vorm. Beter gebruik van M365, het monitoren van verkeer in het kader van veiligheid, ontwikkelingen vanuit Common Ground, ons applicatielandschap, maar ook de digitale wallet voor inwoners krijgen in 2027 alle aandacht. Daarnaast krijgen we versterking op het vakgebied van informatiemanagement. Dat gaat ons helpen om als gemeente de juiste stappen te blijven zetten om onze basis op orde te houden maar ook nieuwe ontwikkelingen te kunnen omarmen.

Communicatie

Grote maatschappelijke opgaven, zoals de energietransitie, de opvang van vluchtelingen en statushouders, woningvraagstukken en weerbaarheid in noodsituaties, vragen steeds meer aandacht. In een wereld waarin desinformatie vaker voorkomt en de houding ten opzichte van de (lokale) overheid kritischer is, is het des te belangrijker om inwoners en ondernemers mee te nemen in het zoeken naar oplossingen en het creëren van begrip. Transparant en begrijpelijk communiceren over onze keuzes en ambities is daarbij essentieel. We laten zien wat we doen en waarom we dat doen.

We breiden de gemeentepagina in huis-aan-huisblad De Maas en Waler uit. Zo is er meer ruimte voor nieuws en achtergrondinformatie over belangrijke onderwerpen. Daarmee vergroten we de mogelijkheden om gemeentelijke informatie te verdiepen en toe te lichten.

Daarnaast starten we met een digitale nieuwsbrief. Hiermee kunnen we op een laagdrempelige manier communiceren over actuele onderwerpen, projecten en activiteiten binnen de gemeente. De nieuwsbrief draagt bij aan een betere bereikbaarheid van verschillende doelgroepen. Waar mogelijk leggen we ook de verbinding met de website Beuningen Samen.

Ook zetten we sterker in op storytelling en op open, transparante communicatie. Door meer context te bieden bij onze keuzes, maken we deze begrijpelijker en herkenbaarder. We laten vaker zien wat de gemeente doet, waarom bepaalde keuzes worden gemaakt en wat dit betekent voor de leefomgeving van inwoners en ondernemers. Dit draagt bij aan vertrouwen, betrokkenheid en een beter geïnformeerde samenleving.

Interne controle

Rechtmatigheid

In 2027 richten we ons op de verdere doorontwikkeling van de rechtmatigheidsverantwoording en de verbijzonderde interne controle. Daarbij blijft de nadruk liggen op inkopen en

aanbesteden, het goed inrichten van het contractregister en de verplichtingenadministratie in iFinanciën, en de versterking van de koppeling met informatieveiligheid. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden om audits meer te relateren aan artificiële intelligentie, met als doel de interne controle verder te versterken en efficiënter in te richten.

Volwassenheidsmodel

In 2023 is gestart met het in kaart brengen en classificeren van de onderlinge verbanden tussen de processen binnen de bedrijfsvoering, op basis van het Kwaliteit in Control (KiC)-volwassenheidsmodel. Dit model kent zeven fases. De gemeente bevond zich destijds in fase 2, de beschrijvingsfase. De ambitie is om in 2027 het niveau van fase 5 vast te houden. Daarmee is de gemeente in staat om risicogestuurd te werken. Fase 5 geldt, conform eerdere afspraken, als het beoogde eindniveau voor onze gemeentegrootte.

Frauderisico

De laatste twee jaar zien we dat frauderisico een prominente rol krijgt in de accountantscontrole (ingegeven door de Commissie Bedrijfsvoering en Auditing Decentrale Overheden (BADO)).

Vanuit het perspectief van de accountant is in dit kader procesmanagement van belang en dat de processen worden gehandhaafd. Daarnaast is er specifieke aandacht voor:

- inkopen en aanbesteden;
- onzekerheden in het sociaal domein; en
- waarderingsvraagstukken.

Het doel voor 2027 is om een integraal overzicht van al lopende activiteiten met betrekking tot frauderisico in de gemeente op te stellen. Vervolgens willen we een beheerorganisatie creëren die de integrale activiteiten borgt en de overkoepelde informatievoorziening verzorgt.

Verbonden partijen

Beleid

De sturing op de GR'en blijft voortdurend inspanning en aandacht vragen. Als gemeente hebben we een dubbele rol: die van eigenaar en die van opdrachtgever. Dit vraagt om bewustzijn welke rol aan de orde is, en om schakelen tussen deze rollen. Daarnaast vindt dit proces plaats in gezamenlijkheid met de andere gemeenten. De jaarlijkse toelichting van de grootste Gemeenschappelijke Regelingen (GR'en) op hun kaderbrief wordt regionaal georganiseerd, op het niveau Rijk van Nijmegen. Ook wordt in het voorjaar de toelichting op de begroting en jaarrekening van de verschillende GR'en regionaal georganiseerd als opmaat voor de op te stellen zienswijzen. In het voorjaar wordt daarnaast in Beuningen tweejaarlijks een carrousel georganiseerd. De ambtelijke accounthouders geven dan samen met de GR'en een toelichting op de activiteiten en de financiële positie, als voorbereiding op de zienswijze.

In 2024 en 2025 hebben we via collectief opdrachtgeverschap met de andere gemeenten in de zienswijzen op de begrotingen van de Gemeenschappelijke Regelingen en in gesprekken aangegeven dat er financieel zwaar weer op komst is en riepen we de GR-en op om waar mogelijk kosten te besparen, kritisch te zijn op nieuw beleid en dekking te zoeken binnen de eigen begroting. Dit hebben de GR'en serieus opgepakt.

Veiligheidsregio Gelderland Zuid (VRGZ), Nijmegen

Openbaar belang

De Veiligheidsregio (VRGZ) is opgericht op 1 januari 2004. De VRGZ is verantwoordelijk voor de regionale brandweezorg, ambulancezorg, meldkamerfunctie en crisisbeheersing. Daarnaast adviseert de VRGZ gemeenten over risico's en over het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crises. Deze taken blijven in de beleidsperiode 2024-2027 van belang. Het Regionaal Beleidsplan (RBP) 2024 – 2027 vormt de basis voor de jaarplannen en activiteiten van de VRGZ. De drie speerpunten zijn: **sterk netwerk, wendbare en weerbare organisatie en informatiemanagement**.

De VRGZ staat in 2027 voor grote opgaven. De samenleving verandert snel, incidenten worden complexer en de financiële ruimte blijft beperkt. Daarom richt de VRGZ zich in 2027 op de volgende activiteiten:

Sterk netwerk

- Monitoren of operationele uitwerking Meldkamer Oost-Nederland voldoet aan gestelde doelen

De ambulancezorg, brandweer, koninklijk marechaussee en politie zijn in 2023 samengebracht in een landelijk netwerk van tien samenwerkende meldkamers. In Oost-Nederland is een gezamenlijke meldkamer voor vijf veiligheidsregio's gevormd (Oost5). De VRGZ volgt of deze werkwijze de beoogde doelen uit het convenant haalt.

- Ontwikkelen uitvoeringsbeleid risicogericht en informatiegestuurd werken

De VRGZ werkt steeds meer samen met andere overheden en partners. Daarbij wordt meer gekeken naar risico's van bepaalde brandscenario's en beschikbare informatie daarover. Dit vraagt om duidelijke afspraken over de verantwoordelijkheden van de VRGZ, GHOR en gemeenten. Ook zijn heldere bestuurlijke kaders nodig voor risicogericht advisering. Dit wordt vastgesteld in een uitvoeringsbeleid.

- Versterken bovenregionale en regionale samenwerking

Binnen Oost5 wordt samengewerkt aan het voorkomen en bestrijden van crises. Daarbij is samenwerking nodig met gemeenten, crisispartners, kennispartners, ministeries en Duitsland.

- Doorontwikkeling VRGZ als netwerkorganisatie

De VRGZ heeft onderzocht waar het netwerk sterker en beter kan. Op basis daarvan wordt de samenwerking verder uitgebreid en verbeterd.

- Aansluiten op nadere regionale uitwerking Integraal Zorgakkoord

Zorg, ondersteuning en welzijn werken samen aan passende zorg op de juiste plek. Deze ontwikkeling kan gevolgen hebben voor de ambulancezorg. Daarom is aansluiting nodig om regionale afspraken te maken.

- Aansluiten op landelijk actieplan toekomstbestendige brandweezorg

Het doel is om de kwaliteit van de brandweezorg op peil te houden en beter aan te laten sluiten op nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen en risico's waarbij opleidingen worden verbeterd.

- Aansluiten op landelijke en provinciale initiatieven op het gebied van gebiedsgerichte aanpak van natuurbrandbeheersing

De VRGZ sluit aan bij landelijke en provinciale initiatieven voor een gebiedsgerichte aanpak van natuurbranden.

Wendbare en weerbare organisatie

- Doorontwikkelen en beoefenen van de wendbare (flexibele) crisisorganisatie met onverwachte en ongekende scenario's

De VRGZ wil beter voorbereid zijn op nieuwe en onverwachte crises en rampen. Daarom is een flexibele crisisorganisatie ingevoerd, die verder wordt uitgewerkt en geoefend.

- Kennis opbouwen en trainen op nieuwe risico's

Klimaatverandering en de energietransitie hebben gevolgen voor de brandweezorg. Daarom worden kennis en vakbekwaamheid verder ontwikkeld, ook voor nieuwe regionale risico's zoals incidenten in de scheepvaart.

- Versterken personeelsbeleid

Door krapte op de arbeidsmarkt is het belangrijk om een aantrekkelijke werkgever te zijn. De VRGZ investeert daarom in een strategische personeelsplanning en een sterke arbeidsmarktpositie.

- Uitvoeren duurzaam meerjarig onderhoudsplan

De VRGZ werkt aan verduurzaming van haar gebouwen en bedrijfsvoering, met als doel verdere CO2-reductie richting 2050.

- Uitvoeren van het programma maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht

Door geopolitieke spanningen, cyberdreigingen, sabotage en extremer weer neemt het risico op verstoringen toe. De VRGZ onderzoekt hoe de weerbaarheid van de samenleving en de eigen organisatie kan worden vergroot. Daarbij ligt de focus op een sterk netwerk, voorbereiding crises en oorlog, civiel-militaire samenwerking, continuïteit VRGZ en de 14 gemeenten en weerbare en veerkrachtige inwoners.

Informatiemanagement

- Doorontwikkeling Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK)

Het VIK brengt informatie over veiligheid bij elkaar en helpt bij snellere beeldvorming, besluitvorming en advisering. Een goede digitale infrastructuur is daarvoor belangrijk.

- Samenwerken in Oost-5 en aansluiting op landelijke ontwikkelingen

De ontwikkeling van het VIK gebeurt samen met Oost5 en sluit aan op landelijke initiatieven. Dit is nodig omdat crises en rampen zich steeds minder aan regiogrenzen houden.

- Versterken informatiebeveiliging

De VRGZ werkt aan een hoger niveau van informatiebeveiliging. Dat is belangrijk omdat vitale processen, zoals de communicatie tussen hulpdiensten om extra bescherming vragen. Ook zijn veiligheidsregio's door het ministerie als vitale aanbieder aangemerkt.

In 2025 heeft het Algemeen Bestuur een nieuwe kostenverdeelsleutel vastgesteld en is een richting gekozen voor de toekomst van het vastgoed van de Veiligheidsregio. Vanaf 2027

betekent dit een hogere gevraagde deelnemersbijdrage. Dit verklaart het verschil in onderstaande tabel.

(x € 1.000)

VRGZ	2027	2026
Balanstotaal	104.234	85.359
Eigen vermogen	5.863	7.809
Vreemd vermogen	98.371	77.550
Totaal exploitatie	118.881	108.139
Beuningen deelname %	3,74%	3,51%
Gemeentelijke bijdrage	2.216	1.895
Inventarisatie risico's	3.453	4.095
Weerstandsvermogen	86%	120%
Risico tekort Beuningen	89	63

Instituut Bijzonder Onderzoek (IBO), Wijchen

Openbaar belang

Openbaar belang

Het IBO doet voor een aantal gemeenten onderzoek naar mogelijke gevallen van uitkeringsfraude. Het onderzoekt of uitkeringen en toeslagen onterecht zijn uitgekeerd. Indien het blijkt dat mensen onterecht een uitkering of een toeslag hebben gekregen, moeten mensen dit bedrag terugbetalen. Het bedrag wat jaarlijks teruggevorderd wordt, varieert, want is afhankelijk van het aantal fraudegevallen. Los van de terugvordering, is het IBO ook een preventief middel en daarmee een belangrijk aspect. Fraudeopsporing overschrijdt steeds meer domeinen, en vraagt dus om zeer specialistische kennis van de sociaal rechercheurs. Daarom is het belangrijk om het IBO bij centrumgemeente Wijchen te beleggen, die als sinds 1996 het IBO trekt. In 2026 is de gemeente Mook en Middelaar ook aangesloten bij het IBO

(x € 1.000)

IBO	2027	2026
Balanstotaal	n.v.t.	n.v.t.
Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Totaal exploitatie	710	628
Beuningen deelname %	22,3%	22,4%
Gemeentelijke bijdrage	158	141
Inventarisatie risico's	n.v.t.	n.v.t.
Weerstandsvermogen	n.v.t.	n.v.t.
Risico tekort Beuningen	n.v.t.	n.v.t.

Milieusamenwerking en afvalverwerking Regio Nijmegen (MARN), Nijmegen

Openbaar belang

Openbaar belang

De Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen (GR MARN) is een gemeenschappelijke regeling met acht deelnemende gemeenten in de regio Nijmegen. De gemeenschappelijke regeling (GR) behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van milieu, waaronder een doelmatige en milieu-hygiënische verantwoorde verwerking van afvalstoffen. In het bijzonder houdt de GR MARN zich bezig met het aandeelhouderschap in de afvalenergiecentrale ARN B.V. in Weurt.

De MARN heeft geen gronden meer in eigendom en de projectorganisatie is opgeheven.

De MARN verzorgt vanuit de GR zelf actief geen projecten meer. De GR blijft in stand en richt zich dus vooral op de rol van aandeelhouder en leverancier van afval en grondstoffen aan ARN B.V. Daardoor blijven onderwerpen over afval en aan te leveren grondstoffen een rol spelen.

Het Algemeen Bestuur besloot dat de MGR vanaf 2025 verschillende (bedrijfsvoerings)diensten uit gaat voeren voor de GR MARN. De MGR neemt deze taken over van Dar N.V.. Ook de secretarisrol, die bij Dar was belegd, neemt de MGR over.

Er is behoefte bij zowel GR MARN als ARN om de wensen van gemeenten op het gebied van de energietransitie af te stemmen op de mogelijkheden binnen het portfolio van ARN en deze in te zetten op de meest kansrijke projecten. Hiervoor is in 2024 een adviseur energietransitie aangesteld om de kansen en mogelijkheden bij de gemeenten in beeld te brengen en het bestuur hierover te adviseren en te ondersteunen bij dit proces. In de tussenevaluatie (Roadmap energiesysteem RvN) zijn de eerste resultaten en aanbevelingen opgenomen. De volgende mogelijkheden en concrete projecten op het gebied van de warmtetransitie en (het verlichten van) netcongestie zijn geïdentificeerd:

- Warmtecluster ARN (gemeenten Beuningen/Wijchen/Nijmegen/Heumen)
- Inkoppeling zon & wind bij de ARN (smart grid)
- Inzet van duurzame gassen (H2 en groengas)
- Ontwikkeling lokale assets & asset gerelateerde kennis.

Het traject rondom de inkoppeling van zon & wind loopt inmiddels en wordt op dit moment gefinancierd vanuit de Regiodeal. Zowel de ARN als de MARN zijn hierbij betrokken. Over het warmtecluster lopen gesprekken tussen de gemeenten en onder andere de GMR (regionale aanpak warmte).

Er wordt gezocht naar een governance model om de aandeelhouders van ARN en MARN bij elkaar te brengen ten aanzien van de energietransitie en het prioritering en realiseren van projecten.

De opties van de benodigde inzet qua menskracht en middelen worden verder in beeld gebracht. Hierover wordt in een evaluatie terugkoppeling gegeven zodat duidelijk wordt wat nodig is om te kunnen sturen op het strategisch beleid van ARN.

MARN ontvangt maandelijks rente-inkomsten van ARN en dividend van ARN, na vaststelling van de jaarrekening in de AvA van de ARN. Met de deelnemende gemeenten is afgesproken dat de dividenden en de ontvangen aflossingen terugbetaald worden aan de gemeenten. Daarnaast is

afgesproken dat met de rentebaten van de lening de apparaatskosten betaald worden. Tot op heden waren de rentebaten afdoende om de kosten van het apparaat te kunnen dekken. Vanaf 2027 ontstaat er een oplopend tekort tussen de rentebaten en de kosten van het apparaat. MARN komt met een voorstel voor het inrichten van een duurzame wijze van uitkeren van het resultaat voor de komende jaren.

(x € 1.000)

MARN	2027	2026
Balanstotaal	7.787	8.805
Eigen vermogen	6.279	6.690
Vreemd vermogen	1.508	2.115
Totaal exploitatie	254	282
Beuningen deelname %	n.v.t.	n.v.t.
Gemeentelijke bijdrage	n.v.t.	n.v.t.
Inventarisatie risico's	195	n.v.t.
Weerstandvermogen	n.v.t.	n.v.t.
Risico tekort Beuningen	15	n.v.t.

Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM)

De Omgevingsdienst Groene Metropool voert voor gemeenten en de provincie taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies (omgevings-recht). Naast de milieutaken, vallen ook de taken voor bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen (BRIKS) hieronder.

Samenwerking na de fusie

In 2026 zijn de omgevingsdiensten uit de regio Arnhem en regio Nijmegen gefuseerd tot één nieuwe dienst: de Omgevingsdienst Groene Metropool. Samen met haar partners werkt de ODGM aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. In 2027 werkt de dienst verder aan één organisatie. Ze brengt systemen, werkprocessen en werkwijzen samen. Ook blijft ze investeren in voldoende personeel en goede kennis, zodat ze sterk en toekomstbestendig blijft.

Een van de bestuurlijke uitgangspunten – in het kader van het fusietraject – is dat de kwaliteit van de VTH-dienstverlening minimaal gehandhaafd blijft na de fusie. Daarnaast is en blijft er specifieke aandacht voor het behouden van lokale kennis en het waarborgen van de dienstverlening voor alle deelnemers.

Beleid en uitvoering

Door de fusie past de dienst ook de beleidscyclus voor vergunningverlening, toezicht en handhaving aan. In 2027 werkt ze verder aan de nieuwe uitvoerings- en handhavings-strategie voor 2028 tot en met 2031. Tot die tijd hanteert ze het bestaande regionale VTH-beleidsplan voor 2025 en 2026, dat met een jaar verlengd wordt.

Begroting 2027 en financiering

De begroting van ODGM voor 2027 sluit aan op de taken, die ze dat jaar uitvoert. Daarin zijn de geactualiseerde werkpakketten van de deelnemers, evenals de bestuurlijke afspraken over indexering en tarieven, opgenomen.

De begroting 2027 van de ODGM betreft feitelijk een samenvoeging van de begroting van de ODRA en de ODRN. Vanaf 2028 werkt de ODGM voor het eerst met één integrale begroting, gebaseerd op een nieuwe financieringssysteem. Het jaar 2027 is nodig om deze nieuwe systematiek verder uit te werken. Een nieuw systeem met meer aandacht voor continuïteit, samenwerking en gezamenlijke investeringen. Dat moet de omgevingsdienst sterker maken en beter laten aansluiten op grote opgaven, zoals de energietransitie en de circulaire economie.

(x € 1.000)

ODGM	2027 (Begroting ODGM)	2026 (Begroting ODRN)
Balanstotaal	11.989	4.210
Eigen vermogen	2.598	556
Vreemd vermogen	9.391	3.654
Totaal exploitatie	56.085	25.951
Beuningen deelname %	4,27%	8,59%
Gemeentelijke bijdrage	2.396	2.229
Inventarisatie risico's	2.629	1.098
Weerstandsvermogen	96%	51%
Risico tekort Beuningen	112	94

Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD), Nijmegen

Openbaar belang

GGD Gelderland-Zuid werkt voor 14 gemeenten in Rivierenland en Rijk van Nijmegen. De hoofdtaak van de GGD is het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van inwoners op alle leeftijden op grond van de Wet Publieke Gezondheid (WPG). Dit doet de GGD samen met de inwoners, maar ook met partners in zorg, onderwijs, welzijn en veiligheid. Speciale aandacht gaat uit naar kwetsbare groepen in de samenleving. Een gemeente moet voor de uitvoering van gezondheidstaken een Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) in stand houden (artikel 14 lid 1 WPG).

Meerjarenstrategie

De strategisch-inhoudelijke ontwikkelrichting van de GGD is beschreven in de meerjarenstrategie. Het algemeen bestuur (AB) van de GGD heeft in april 2024 de meerjarenstrategie 2024-2027 vastgesteld.

De strategische thema's waar de GGD in de periode 2024 - 2027 op inzet zijn:

1. Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering
2. Adviseren over preventie en vormgeven groepsgerichte preventie
3. Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van betere inwonerondersteuning

Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein

Wat willen we bereiken?

Belangrijke strategische doelen in 2027 zijn:

Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering

- Inhoudelijke rapportages (door)ontwikkelen t.b.v. onderbouwing/evaluatie beleid.
- Op basis van kwalitatief onderzoek resultaten duiden of in beeld brengen van risicogroepen.

Een bijdrage leveren aan het lichamelijk, psychisch en sociaal gezond en veilig opgroeien van de jeugd.

- Preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding.
- Systematisch volgen, beoordelen van de ontwikkeling, tijdig signaleren, ontzorgen en normaliseren.

Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van betere inwonersondersteuning

- Bijzondere Zorg: het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting van kwetsbare mensen.
- Bijzondere Zorg: doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
- Veilig Thuis: een veilig thuis voor iedereen, jong en oud.

Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein

- Gezondheidsbescherming van inwoners tegen infectieziekte in binnen- en buitenland, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's (Wpg).
- Bijdragen aan veilige en kwalitatieve kinderopvang.
- Borgen publieke gezondheid bij crisis en rampen.

- Bijdragen aan kwaliteitsborging forensische opsporing.
- Bijdragen aan veilige en kwalitatieve ondersteuning in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om de bovenstaande strategische doelen te behalen, onderneemt de GGD in 2027 o.a. de volgende activiteiten.

Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering

- Analyse, publicatie en presentatie van de resultaten van de Gezondheidsmonitor Jeugd.
- Verdiepende statistische analyses t.b.v. inzichten op wijk/gemeente of doelgroepniveau vanuit de Gezondheidsmonitor Jeugd.
- Analyse en presentatie van resultaten Opgroeien Kansrijke Omgeving (OKO).
- Rapportages ten behoeve van kennisontwikkeling voor de GGD-taakvelden, samenwerkende partijen en gemeenten.

Een bijdrage leveren aan het lichamelijk, psychisch en sociaal gezond en veilig opgroeien van de jeugd.

- Op gemeentelijk niveau uitvoeren van gezondheidsprogramma's (uitvoering rijksvaccinatieprogramma, uitvoering basispakket JGZ -9 maanden tot 18 jaar).
- Herijking van positie jeugdgezondheidszorg.
- Netwerkversterking met ketenpartners 0-4 en op en rond scholen.

Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van betere inwonersondersteuning

- Bijzondere Zorg: Uitvoering van trajecten en toeleiding naar reguliere zorg,
- Bijzondere Zorg: Sluitend netwerk organiseren voor kwetsbare mensen, informatie en advies over kwetsbare groepen aan de gemeenten.
- Veilig Thuis: optimale samenwerking met het lokale veld, door zoveel mogelijk samen op te trekken, en te werken met vaste contactpersonen, leerbijeenkomsten met de medewerkers van Veilig Thuis en het lokale veld, voorlichting aan ketenpartners (met name onderwijspartners) en gemeenten, waarin de (rol van de ketenpartners binnen de) samenwerkingsafspraken en het vernieuwde Handelingsprotocol aan de orde komt.
- WMO toezicht: toezicht naar aanleiding van meldingen van calamiteiten en incidenten.

Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein

- Het bundelen en slimmer organiseren van vaccinatiewerkzaamheden voor jeugd en volwassenen.
- Inspectie bij 100% van alle locaties voor kinderopvang.
- Inspectie bij 50% van alle gastouderlocaties.
- Advisering over de (negatieve) invloeden van milieufactoren op de gezondheid van inwoners. Te denken valt aan adviezen over houtstook, geuroverlast en koolmonoxide.
- Bieden van continue beschikbaarheid en inzet van forensisch geneeskundige expertise voor lijkschouw (Wet op de lijkbezorging).

(x € 1.000)

GGD Geldeland-Zuid	2027	2026
Balanstotaal	29.551	30.035
Eigen vermogen	1.900	2.220

Vreemd vermogen	27.651	27.815
Totaal exploitatie	62.329	52.843
Beuningen deelname %	5,31%	5,33%
Gemeentelijke bijdrage	1.796	1.698
Inventarisatie risico's	4.694	4.264
% Weerstandsvermogen	33%	37%
Risico tekort Beuningen	166	144

Munitax / Belastingsamenwerking Rivierenland

Openbaar belang

Munitax is een uitvoeringsorganisatie van vijf gemeenten die het gehele belastingproces uitvoert, van aanslagoplegging tot inning. Vanaf 1 januari worden deze taken overgedragen aan de GR Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR). De BSR voert de taken uit voor 16 organisaties.

De achterblijvende taken (bezwaren, beroepen en invordering van vóór 1 januari 2027) die de BSR niet overneemt, worden weer belegd bij de vijf gemeenten. De vijf gemeenten organiseren gezamenlijk de uitvoering van deze taken bij een externe partij.

(x € 1.000)

Munitax	2026
Balanstotaal	n.v.t.
Eigen vermogen	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.
Totaal exploitatie	5.417
Beuningen deelname %	17,67%
Gemeentelijke bijdrage	957
Inventarisatie risico's	n.v.t.
Weerstandsvermogen	n.v.t.
Risico tekort Beuningen	n.v.t.

BSR	2027
Balanstotaal	11.552
Eigen vermogen	68
Vreemd vermogen	11.484
Totaal exploitatie	13.630
Beuningen deelname %	4,00%
Gemeentelijke bijdrage	545
Inventarisatie risico's	652
Weerstandsvermogen	0%
Risico tekort Beuningen	26

Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (DRAN)

Openbaar belang

De gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN) voert in opdracht van 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen het doelgroepenvervoer uit. Het doel van de BVO DRAN is het bieden van kwalitatief vervoer tegen aanvaardbare kosten aan inwoners met een beperking. Daardoor neemt de zelfredzaamheid van inwoners toe. In Beuningen verzorgt de BVO DRAN naast het vraagafhankelijk vervoer (het zogenaamde sociaal vervoer of Wmo vervoer) ook het jeugdwetvervoer en het leerlingenvervoer.

Tot de taken van de BVO DRAN behoren de reguliere werkzaamheden, zoals contract-management, monitoring, het operationeel aan- en bijsturen en het onderhouden van de contacten met diverse partners, waaronder de provincie Gelderland. Daarnaast vraagt de doorontwikkeling van de vervoersorganisatie zelf ook aandacht.

De gemeente(n) en de BVO DRAN werken samen om grip te houden op de kostenontwikkeling.

Ombuiging

Onze lokale voorziening Buurtvervoer van Perspectief verzorgt een aanzienlijk deel van het Wmo vervoer, waardoor wij minder ritten afnemen bij de BVO DRAN. Dat heeft een positieve invloed op de kostenontwikkeling. In 2026 heeft een financiële ombuiging plaatsgevonden. Er werd een besparing opgevoerd ad. € 127.885 oplopend naar € 141.912,- vanaf het jaar 2028. De primitieve begroting 2027 is naar beneden bijgesteld van € 759.551,- naar € 733.238,-.

Wat willen we bereiken en wat gaan we hiervoor doen?

1. Beheersbaar houden van de kosten van het doelgroepenvervoer

- onderzoek blijven doen naar beleidsmatige beheersmaatregelen die effect hebben op de kostenontwikkeling
- kostenbewustzijn in de toegang bespreken
- zelfstandig reizen leerlingen bevorderen
- transparantie in de kostenontwikkeling houden samen met de BVO DRAN
- regionaal optrekken in beleid en verordening
- effecten van Buurtvervoer Perspectief monitoren en stimuleren (voorliggend)

2. Behouden van kwalitatief goed vervoer

- monitoren cliëntervaringsonderzoeken
- rapportcijfer klachtenafhandeling verbeteren
- evalueren instroommomenten leerlingenvervoer

3. Inzet op duurzaamheid

- ambitie zero-emissie

Beleidskaders

- Verordening Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Beuningen 2026

- Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning Beuningen 2015
- Verordening leerlingenvervoer gemeente Beuningen 2026
- Beleidsregels leerlingenvervoer gemeente Beuningen 2020

(x € 1.000)

BVO DRAN	2027	2026
Balanstotaal	13.000	13.000
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	13.000	13.000
Totaal exploitatie	30.145	28.622
Beuningen deelname %	2,43%	2,60%
Gemeentelijke bijdrage	733	705
Inventarisatie risico's	n.v.t.	n.v.t.
Weerstandsvermogen	n.v.t.	n.v.t.
Risico tekort Beuningen	150	150

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR), Nijmegen

Openbaar belang

Werkbedrijf

Het doel van deelname aan de module WerkBedrijf is het in regionaal verband uitvoeren van gemeentelijke taken op het gebied van re-integratie. De gemeente is verantwoordelijk voor uitvoering van de Participatiewet. Het 'inkomen'-deel (uitkeringen verstrekken) doen we als gemeente voor de eigen inwoners. Het 'werk'-deel doen we regionaal, deze taken zijn neergelegd bij WerkBedrijf.

WerkBedrijf is een samenwerkingsverband van gemeenten, UWV, sociale werkvoorziening (SW-bedrijf Breed) en aanbieders van arbeidsmatige dagbesteding. De gemeenten hebben samen een GR opgericht; UWV en andere partners zijn geen formele partij bij deze GR, maar werken wel samen met WerkBedrijf.

Het afgelopen jaar is, in lijn met het regionaal beleidsplan, speciale aandacht besteed aan de volgende thema's:

- Plaatsingen op werk
- WerkBedrijf realiseerde in 2025 in totaal 1.700 plaatsingen in betaald werk, een stijging ten opzichte van 2024 (1.504). Zowel het aantal fulltime als parttime plaatsingen nam toe. Van de plaatsingen waren 778 fulltime en 922 parttime. Tegelijkertijd blijft de trend zichtbaar dat steeds meer kandidaten intensieve begeleiding nodig hebben en dat parttime plaatsingen een belangrijk onderdeel vormen van de dienstverlening.
- Statushouders, 55-plussers en kandidaten met een arbeidsbeperking
- WerkBedrijf plaatste in 2025 115 kandidaten van 55 jaar en ouder, gelijk aan 2024. Het aantal geplaatste statushouders steeg van 116 naar 161 (+39%). Daarnaast nam ook het aantal plaatsingen van kandidaten met een arbeidsbeperking toe, van 523 naar 593, en groeide het aantal beschutte werkplekken van 65 naar 92. Hiermee blijft WerkBedrijf inzetten op de doelgroepen die extra ondersteuning nodig hebben op de arbeidsmarkt.

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN)

We zien dat onze informatievoorziening steeds beter op orde is. Samen met iRvN houden we aandacht voor de basis maar gaan we ook kijken naar nieuwe ontwikkelingen. Dat gaat niet alleen over innovatie, maar ook over de implementatie van nieuwe wetgeving die zich richt op de digitale transformatie. Informatiebeveiliging blijft een belangrijk aandachtspunt, waarin we gezamenlijk blijven optrekken om te zorgen voor een continue verbetering van onze beveiliging. Samen met iRvN kijken we naar de mogelijkheden om regionaal gezamenlijk op te trekken in ontwikkelingen en meer gebruik te maken van elkaars kennis en kunde.

De afgelopen jaren is informatievoorziening steeds belangrijker geworden in onze maatschappij. Het snel verkrijgen, verwerken, (waar nodig) delen en versturen van informatie is een zeer belangrijke randvoorwaarde om als gemeente goed te kunnen functioneren voor inwoners, andere overheden, bedrijven en instellingen.

(x € 1.000)

MGR	2027	2026
Balanstotaal	31.927	29.580
Eigen vermogen	365	0
Vreemd vermogen	31.562	29.580
Totaal exploitatie	114.617	131.400
Beuningen deelname %	5,9%	6,7%
Gemeentelijke bijdrage	6.496	6.362
Inventarisatie risico's	2.868	4.355
% Weerstandsvermogen	n.v.t.	n.v.t.
Risico tekort Beuningen	226	343

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Openbaar belang

Openbaar belang

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) is opgericht op 1 januari 2021 en bestaat uit de volgende 17 regio-gemeenten: Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar. Er wordt gewerkt vanuit de visie en de regionale agenda met vijf opgaven:

Verbonden regio (mobiliteit en bereikbaarheid)

Productieve regio (economie en arbeidsmarkt)

Circulaire regio (duurzaamheid, klimaat en energie)

Ontspannen regio (leefbaarheid, natuur & landschap, cultuur en erfgoed)

Groene groeiregio (woningbouw en leefomgeving)

De GMR staat voor de uitdaging van groene groei. We willen zó omgaan met de groei van wonen, werken en mobiliteit dat we een balans vinden tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit. De ambities: - We positioneren ons als dé groene metropoolregio van Nederland. - We profileren ons als dé (inter)nationale circulaire topregio 2050. - We werken samen aan dé ontspannen groeiregio in balans. Jaarlijks worden de plannen beschreven in de meerjarige regionale agenda.

Via de Bestuurlijk Opgaveteams en ambtelijke werkgroepen werken we aan de regionale Opgaven, aan de hand van de regionale agenda 2025-2028. We dragen bij en vergelijken de regionale plannen met de lokale plannen en kijken waar kansen liggen. Voor Beuningen gaat veel aandacht uit naar de opgave 'Groene Groei'.

(x € 1.000)

Groene Metropoolregio Arnhem-nijmegen	2027	2026
Balanstotaal	6.454	8.116
Eigen vermogen	100	100
Vreemd vermogen	6.354	8.016
Totaal exploitatie	10.820	10.519
Beuningen deelname %	3,48%	3,48%
Gemeentelijke bijdrage	271	259
Inventarisatie risico's	n.v.t.	n.v.t.
Weerstandsvermogen	n.v.t.	n.v.t.
Risico tekort Beuningen	n.v.t.	n.v.t.

Aandelen

De gemeente bezit aandelenpakketten bij Bank Nederlandse Gemeenten B.V., Vitens N.V. en LeisurELands B.V. waarbij we bestuurlijke zeggenschap hebben tijdens de Algemene Vergadering voor aandeelhouders.

Bank Nederlandse Gemeenten B.V. (BNG) (gegevens o.b.v. jaarverslag 2025)	
Vestigingsplaats	Den Haag
Doel	De BNG is als privaatrechtelijke organisatie de bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Als aandeelhouder hebben we stemrecht in de organisatie.
Deelnemende partijen	Aandeelhouders zijn uitsluitend overheden. De staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.
Openbaar belang en ontwikkelingen	Met gespecialiseerde dienstverlening wil de BNG bijdragen aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Aantal aandelen gemeente Beuningen	14.040 (0,025% van het totaal aantal aandelen)
Balanstotaal	€ 115,564 miljoen
Dividend	Het dividend over 2025, 50% van de nettowinst, bedraagt voor gemeente Beuningen € 19.796 ofwel 1,41 per aandeel en wordt in 2026 verantwoord.
Intrinsieke waarde aandelen gemeente Beuningen	$14.040 \times € 81,78$ (eigen vermogen per aandeel) = € 1.148.190
Boekwaarde aandelen	€ 30.948
Stille reserve	€ 1.117.242

Vitens N.V. (gegevens o.b.v. jaarverslag 2025)	
Vestigingsplaats	Zwolle
Doel	Vitens wint, zuivert en levert jaarlijks meer dan 340 miljard drinkwater aan 6 miljoen klanten. De primaire taak is om te zorgen voor betrouwbaar drinkwater: 24 uur per dag, 365 dagen per jaar. Nu én in de toekomst.

Deelnemende partijen	De provincies en de meeste gemeenten in het verzorgingsgebied zijn de publieke aandeelhouders. Het verzorgingsgebied in Nederland bestaat vooral uit de provincies Flevoland, Friesland, Gelderland, Utrecht, Overijssel en enkele steden in Noord-Holland en Drenthe.
Openbaar belang en ontwikkelingen	Als drinkwaterleverancier heeft Vitens zowel directe als indirecte invloed op haar omgeving. De directe invloed uit zich in het verbeteren van de volksgezondheid in Nederland door het leveren van betrouwbaar drinkwater. De indirecte invloed uit zich door duurzame bedrijfsvoering door onder meer op het verminderen van CO ₂ -uitstoot, hergebruik van reststromen en het bevorderen van de biodiversiteit in waterwingebieden. Tot slot stimuleert Vitens duurzaam watergebruik bij klanten.
Aantal aandelen gemeente Beuningen	24.035 (0,416% van het totaal aantal aandelen)
Balanstotaal	€ 2.665,2 miljoen
Dividend	Over het boekjaar 2025 is geen dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders. Al het eigen vermogen dat Vitens heeft kunnen opbouwen, wordt gebruikt voor de investeringsopgave van Vitens.
Intrinsieke waarde aandelen gemeente Beuningen	$24.035 \times € 140,05$ (eigen vermogen per aandeel) = € 3.366.102
Boekwaarde aandelen	€ 24.035
Stille reserve	€ 3.342.067

DAR (gegevens o.b.v. jaarverslag 2025)	
Vestigingsplaats	Nijmegen
Doel	De activiteiten en haar groepsmaatschappijen bestaan voornamelijk uit de exploitatie van een bedrijf op het gebied van milieuverantwoord afvalbeheer, reiniging en groen- en grijsonderhoud, met inachtneming van de ter zake bestaande wetten, van overheidswege gegeven voorschriften, alsmede de voorwaarden en afspraken zoals deze zijn opgenomen in de afgesloten inbestedingscontracten.
Deelnemende partijen	De gemeente Nijmegen, Berg en Dal, Druten, Wijchen, Heumen, Beuningen en Mook en Middelaar.
Openbaar belang en ontwikkelingen	

Aantal aandelen gemeente Beuningen	Per 31 december 2025 zijn de aantal aandelen met 457 aantallen gestegen naar 3.873 (voorheen 3.416). Hiermee is het belang gewijzigd naar 3,52% (voorheen 3,11%)
Balanstotaal	€ 27,459 miljoen
Dividend	Over 2024 en 2025 is geen dividend uitgekeerd.
Intrinsieke waarde aandelen gemeente Beuningen	$3.873 \times € 115,12$ (eigen vermogen per geplaatst aandeel) = € 446.205.
Boekwaarde aandelen	€ 326.071
Stille reserve	120.134

Leisurelands (gegevens o.b.v. jaarverslag 2023)	
Vestigingsplaats	Arnhem
Doel	Leisurelands wil voorop lopen in de recreatie- en evenementenmarkt door het continu verbeteren van de kwaliteit en het zo snel mogelijk inspelen op de veranderende wensen van de consument. Het thema Duurzaam Recreëren is het fundament onder alle activiteiten. Leisurelands wil een actieve bijdrage leveren aan het verbeteren en verduurzamen van de leefomgeving en de optimalisering van haar maatschappelijk rendement als organisatie. Er worden 20 recreatiegebieden beheerd in Nederland.
Deelnemende partijen	In totaal 22 gemeenten uit de provincie Gelderland en de deelnemers van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Achterhoek Liemers.
Openbaar belang en ontwikkelingen	Leisurelands wil een actieve bijdrage leveren aan het verbeteren en verduurzamen van de leefomgeving en de optimalisering van haar maatschappelijk rendement als organisatie. Duurzaam recreëren steunt op vijf pijlers: 1. het borgen van een groene, gezonde omgeving; 2. veiligheid en 'crowd management'; 3. verhogen van maatschappelijk rendement; 4. energieneutraal opereren, energie genereren; 5. kennis delen en uitbouwen.
Aantal aandelen gemeente Beuningen	5.148 van de 196.707 geplaatste en volgestorte aandelen (2.62%)

Balanstotaal	€ 97,866 miljoen
Dividend	Leisurelands keert geen dividend uit. De regeling voor de bestemming van de winst is opgenomen in artikel 21 van de statuten van de vennootschap. Deze regeling houdt in dat de winst ter beschikking staat van de Algemene Vergadering.
Intrinsieke waarde aandelen gemeente Beuningen	$5.148 \times € 413,17 = € 2.126.999$
Boekwaarde aandelen	€ 5.148
Stille reserve	€ 2.121.851

Grondbeleid

De basis van het grondbeleid van de gemeente is vastgelegd in de Nota grondbeleid 2018-2022. Het grondbeleid is zowel juridisch als financieel instrumenteel van aard en ondersteunt de ruimtelijke en maatschappelijke doelstellingen van de gemeente. In het gemeentelijk grondbeleid zijn uitgangspunten en spelregels opgenomen, waaronder de kaders voor grondexploitaties. In deze paragraaf beschrijven we de visie op het gemeentelijk grondbeleid, de uitvoering, financiële resultaten en risico's.

Beleid

Hoofdpijnen grondbeleid

De kaders voor het gemeentelijk grondbeleid zijn vastgelegd in de nota Grondbeleid 2018-2022, waarin rekening is gehouden met de geldende wet- en regelgeving. De gemeente voert een faciliterend grondbeleid en ondersteunt initiatieven van marktpartijen. Waar nodig wordt actief grondbeleid toegepast. De gemeente streeft naar een volledig kostenverhaal, bij voorkeur via anterieure overeenkomsten. Grond- en vastgoedtransacties vinden marktconform plaats. De te hanteren grondprijzen worden jaarlijks door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld in de grondprijzenbrief.

Uitvoering grondbeleid

Voor de komende jaren gaan we de nota Grondbeleid 2018-2022 actualiseren, waarbij vooruitlopend op de actualisatie de wens is om waar nodig actief grondbeleid toe te passen. Als we voor bepaalde ontwikkelingen actief grondbeleid gaan voeren, leggen we dit per project voor aan de raad. We lichten dan toe waarom actief grondbeleid in die situatie noodzakelijk is en welke risico's dit met zich meebrengt.

Actuele prognose

Op dit moment werken we tot 2040 aan een forse woningbouwopgave met meerdere grote woningbouwontwikkelingen. Dit doen we vanuit zowel een faciliterende rol als een actieve rol met lopende grondexploitaties. Ieder jaar actualiseren we de grondexploitaties in de jaarrekening.

Reserves en risico's

Onttrekkingen en toevoegingen aan de algemene reserve vinden plaats bij het treffen van een voorziening voor een grondexploitatie met een begroot verlies of indien een grondexploitatie met positief resultaat wordt afgesloten. De risico's staan beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Ontwikkelingen

Nota kostenverhaal Ewijk

November 2022 heeft de gemeenteraad het Omgevingsprogramma 2.0 en daarmee het Structuurmodel Ewijk vastgesteld. De gebiedsontwikkelingen die hieruit voortkomen, en Ewijk-Zuid en West in het bijzonder, vragen de nodige publieke investeringen. De voornaamste hiervan is de nieuwe ontsluitingsweg Ewijk (vanaf de Van Heemstraweg tot aan de Schoenaker) en de realisatie van aanvullende geluidswerende voorzieningen aan de A50. De gemeente is wettelijk verplicht de kosten te verhalen op degenen die profiteren van deze investeringen. Het doel hiervan is een eerlijke verdeling van de kosten van ruimtelijke ontwikkelingen te realiseren, zodat niet alleen de gemeenschap als geheel, maar ook de direct betrokken partijen zoals projectontwikkelaars en/of grondeigenaren hun deel bijdragen aan de kosten betalen. Om dit

mogelijk maken worden op dit moment privaatrechtelijke afspraken gemaakt over een financiële bijdrage ten behoeve van de ontsluitingsweg met grondeigenaren in Ewijk-Zuid West. Indien deze afspraken niet gemaakt kunnen worden wordt de gevraagde financiële bijdrage publiekrechtelijk afgedwongen. In dat geval kan een Nota Kostenverhaal Ewijk opgesteld worden, dan wel specifieke kostenverhaalregels opgenomen worden in het desbetreffende omgevingsplan.

Bestemmingsreserve Bovenwijkse Voorziening

Gemeente Beuningen is een gemeente met een grote ruimtelijke ambitie die onder andere is vastgelegd in de Omgevingsvisie. Door deze grote ruimtelijke ambitie volgen er ook flinke investeringen voor bovenwijkse voorzieningen. Dit zijn fysieke ingrepen die van nut zijn voor meerdere exploitatiegebieden. Denk daarbij aan voorzieningen als ontsluitingswegen, natuurcompensatie, aanleg van groenstructuren, riolering en watersystemen e.d. Een gedeelte is op basis van de PPT-criteria (Profijt, Proportionaliteit en Toerekenbaarheid) toerekenbaar aan de ontwikkellocaties. De gemeente moet zelf ook een deel van de investering gaan dragen aangezien de bestaande bewoners eveneens profijt hebben van de desbetreffende voorziening. Vanaf de jaarrekening 2022 is er een reserve Bovenwijks gevormd. Bestemming van deze reserve is aanwending voor (gedeeltelijke) dekking van bovenwijkse kosten in de toekomst door structurele afschrijvingslasten van investeringen in bovenwijkse voorzieningen in de begroting te dekken.

Bestemmingsreserve Verevening sociale huur

In elk woningbouwplan moet minimaal 30% sociale huur gerealiseerd worden. Als een initiatiefnemer minder dan 30% sociale huur wil realiseren, moet dat gemotiveerd worden. Het college besluit om daar wel of niet mee akkoord te gaan. Het is geen automatisch recht om minder dan 30% sociale huur te realiseren. Wordt er minder dan 30% sociale huur gerealiseerd, dan moet de initiatiefnemer een financiële bijdrage storten in de bestemmingsreserve verevening sociale huur. Deze afdwingbare financiële bijdrage is afhankelijk van het woningbouwprogramma dat gerealiseerd wordt. De bedragen zijn vastgesteld in de Verordening verevening sociale huur Beuningen 2024 en worden jaarlijks geïndexeerd. Wordt er meer dan 30% sociale huur gerealiseerd en is er een negatieve exploitatie als gevolg van de extra sociale huur (bovenop de verplichte 30%), dan kan de initiatiefnemer een verzoek doen tot een financiële bijdrage uit de bestemmingsreserve.

Ecowieck

Aan de hand van een aantal ecologische principes hebben twee CPO-initiatieven in totaal 73 woningen gebouwd in het plangebied Ecowieck. In 2026 verwachten we nog één factuur naar aanleiding van het opleveren van het definitieve rapport van de archeologische opgravingen.

Bij de jaarstukken 2026 presenteren we een geactualiseerde grex met oplevering 2026 en sluiten we de grex af.

Ecowieck (KH3)	Exploitatie t/m 2026	Exploitatie 2027	Exploitatie 2028	Exploitatie 2029	Exploitatie 2030	Totaal
Lasten	3.766					3.766
Baten	4.585					4.585
Boekwaarde	819	0	0	0	0	819

(bedragen x € 1.000,-)

Hoge Woerd

Het woningbouwproject Hoge Woerd omvat 150 woningen. Rondom de uit te geven woonkavels wordt het gebied ingericht met groen, water en infrastructuur. Het bestemmingsplan is onherroepelijk, de aanbestedingsprocedure afgerond en een koop- en ontwikkelovereenkomst met een ontwikkelende partij gesloten. De ontwikkelende partij gaat de woningen en de bijbehorende openbare ruimte realiseren. In 2027 verwachten we te starten met de realisatie van de eerste woningen. De oplevering van het totale plangebied staat nu gepland voor 2029.

Hoge Woerd	Exploitatie t/m 2026	Exploitatie 2027	Exploitatie 2028	Exploitatie 2029	Exploitatie 2030	Totaal
Lasten	6.128	6.294	6.430	6.769		6.769
Baten	677	5.043	7.102	7.102		7.102
Boekwaarde	-5.451	-1.251	672	333	0	333

(Bedragen x € 1.000,-)

Asdonck

Het woningbouwproject Asdonck omvat circa 100 woningen met de bijbehorende openbare ruimte. De locatie is momenteel ingericht als tijdelijke opvangvoorziening, met een vergunde termijn tot medio 2027. Deze tussenperiode biedt de gemeente de ruimte om een nieuw plan te ontwikkelen dat recht doet aan de actuele ruimtelijke en milieukundige opgaven.

In 2025 heeft het college een ontwerp TAM-IMRO ter inzage gelegd. Op basis van het ontwerp zijn zienswijzen ingediend en dit geeft aanleiding om het plan te wijzigen. We streven ernaar om de procedures in 2027 af te ronden. De oplevering van het totale plangebied staat nu gepland voor 2032.

Asdonck	Exploitatie t/m 2026	Exploitatie 2027	Exploitatie 2028	Exploitatie 2029	Exploitatie 2030
Lasten	756	1.066	1.271	1.977	2.160
Baten	0	0	0	0	2.334
Boekwaarde	-756	-1.066	-1.271	-1.977	174

(Bedragen x € 1.000,-)

Algemene opmerkingen grondexploitaties

Hierboven zijn de verwachtingen van de nog te realiseren winsten of verliezen ten aanzien van drie actieve grondexploitaties benoemd. Alle verwachte lasten en baten zijn voor de jaren 2027-2030 in de meerjarenbegroting verwerkt. De prognose van het jaar waarin de grondexploitatie tot afwikkeling komt, is in deze begroting geactualiseerd aan de hand van de geactualiseerde grex die in het voorjaar van 2026 (Jaarstukken 2025) is opgemaakt. De grondexploitaties staan niet stil en zijn steeds in ontwikkeling. De nieuwe inzichten, ontwikkelingen en de (extra) verwachte stortingen of onttrekkingen uit de voorziening over de jaren 2027-2030 verwerken we in de jaarstukken 2026 bij de actualisatie van de Grexen. De nog niet verdeelde kosten zoals de kosten van de planeconoom, overhead e.d. berekenen we op basis van eindwaarde per jaar in de jaarstukken door aan de drie grondexploitaties.

Faciliterende projecten

Grootschalige ontwikkelingen

Winssen-Zuid

Plan: realisatie van 400 woningen in samenwerking met twee projectontwikkelaars. De gronden aan de Kennedysingel zijn in eigendom van de gemeente en zullen betrokken worden bij de totale woningbouwontwikkeling. Voor de overige gronden heeft de gemeente geen eigendom. Dit betekent dat de gemeente voor deze ontwikkelingen geen actieve grondexploitatie voert, maar zal opereren vanuit haar faciliterende rol. Het kostenverhaal is geborgd via een anterieure overeenkomst.

Voortgang fase 1:

Omgevingsplan vastgesteld, nog niet onherroepelijk. Ontwikkelaar werkt toe naar aanvraag omgevingsvergunning voor bouwen.

Voortgang fase 2:

Willems Winssen moet verplaatst worden. Eind 2026 starten met planologische procedure.

Ewijk-Zuid en West

Plan: realisatie van minimaal 1.000 woningen in het zuiden en westen van Ewijk. Plan bestaat uit verschillende deelgebieden en daarmee beoogde fases van planontwikkeling. De gemeente heeft geen grond in eigendom. De gemeente creëert de voorwaarden voor een haalbaar plan en maakt daarmee de weg vrij voor verwerving van grond door marktpartijen. Zodra hiervan sprake is, wordt een intentieovereenkomst aangegaan en start de planontwikkeling van een deelgebied.

Voortgang deelgebied Groene Wal:

Stedenbouwkundige visie voor ca. 200 woningen is uitgewerkt. Diverse onderzoeken t.b.v. de juridisch-planologische procedure zijn in uitvoering. Een start is gemaakt met het omgevingsplan.

Voortgang deelgebied Ewijk-West: Voor het resterende deel van Ewijk-West is het wachten op verwervingsafspraken tussen ontwikkelaars en grondeigenaren. Mocht dit niet slagen, dan wel te lang op zich doen wachten, overweegt de gemeente een actieve rol in verwerving.

Voortgang deelgebied Ewijk-Zuid: Een deel van de grond van Ewijk-Zuid is in bezit van een projectontwikkelaar. Voor het resterende deel van de grond is het wachten op verwervingsafspraken tussen ontwikkelaars en grondeigenaren. Mocht dit niet slagen, dan wel te lang op zich doen wachten, overweegt de gemeente een actieve rol in verwerving.

Ontsluitingsweg Ewijk

Plan: ontsluitingsweg Ewijk vanaf de Van Heemstraweg naar de Schoenaker via Steeg-Elsenpas.

Voortgang: De ontsluiting Ewijk hangt samen met de woningbouwontwikkeling Ewijk-Zuid en West en krijgt in meerdere fasen vorm en uitvoering. Er is een principe-uitwerking gemaakt van het eerste deel van de ontsluitingsweg inclusief de nieuwe aansluiting op de Van Heemstraweg. Ook wordt het zuidelijk deel, ten zuiden van de A73, nader uitgewerkt. In 2026 heeft de gemeenteraad het voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld om de plannen verder uit te werken en in gesprek te gaan met stakeholders.

Middelgrote ontwikkelingen

Tempelstraat 1 Beuningen

Plan: 18 sociale huurappartementen.

Voortgang: BOPA-procedure Q3 2026. De kosten van ambtelijke ondersteuning betalen we uit de plankosten van de ontwikkelpartij.

Liviahof Beuningen

Plan: realisatie van 50 woningen door een projectontwikkelaar.

Voortgang: start bouwrijp maken maart 2026. Vergunningaanvraag loopt, waarschijnlijk bijna verleend. Daarna verkoop en start bouw woningen Q4 2026 en Q1 2027.

Wilhelminalaan 41-45/Aldi Beuningen

Plan: realisatie van supermarkt Aldi met 17 sociale huurappartementen.

Voortgang: de sloop van de bestaande panden is gestart. In 2027 wordt gebouwd aan het nieuwe complex. De kosten van ambtelijke ondersteuning betalen we uit de plankosten van de ontwikkelpartij.

Overige locaties en inbreidingslocaties

Naast bovengenoemde projecten is ook gewerkt aan de voorbereiding en uitwerking van diverse projecten in voorbereiding. Het gaat hier om ambtelijke/ advies kosten die gemaakt worden om te verkennen of initiatieven wenselijk zijn en verzoeken die nader uitgewerkt kunnen worden. Plankosten/ voorschot van plankosten worden verhaald zodra er een collegebesluit ligt, en er een intentieovereenkomst/ dienstverleningsovereenkomst wordt gesloten met initiatiefnemers.

Overige ontwikkelingen

Zandwinning Beuningse Plas

Plan: in het gebied ten zuidoosten van Beuningen winnen we zand. Hierdoor ontstaat in de toekomst een recreatieve waterplas: de Beuningse Plas. Hoewel de zandwinning Beuningse Plas nog onderdeel uitmaakt van onze grondexploitatie is in het verleden besloten dat de kosten voor dit project drukken op de algemene dienst.

Voortgang: De werkzaamheden verlopen volgens planning. In 2027 wordt deze plas gegraven en de omgeving ingericht. Daarnaast wordt in 2027 een gedeelte van het plan naar ons opgeleverd aan de Nieuwe Pieckelaan. Naar verwachting ronden we het totale project af in 2035.

Zandwinning Winssen

Plan: Nederzand is gestart met de ontzanding van de Geertjesgolf. Dit verloopt volgens planning. De werkzaamheden zijn medio 2031 conform vergunningen gereed.

Wet Open Overheid

Inleiding

De Wet open overheid (hierna: Woo) regelt actieve openbaarmaking, de passieve openbaarmaking en het op orde brengen van de informatiehuishouding van de overheid met als doel de overheid zo transparant mogelijk te maken naar haar inwoners.

Passieve openbaarmaking

De passieve openbaarmakingsplicht bestaat uit openbaarmaking van stukken op verzoek. Iedereen kan een Woo-verzoek indienen om documenten met bestuurlijke informatie te ontvangen.

Op de gemeentelijke website staat een overzicht van afgehandelde Woo-verzoeken. Hierbij staan het onderwerp en het zaaknummer vermeld. De afgehandelde Woo-verzoeken zijn op deze manier makkelijk opvraagbaar gemaakt.

Woo-contactpersoon

De Woo verplicht de gemeente ook om een Woo-contactpersoon in te stellen. Deze functionaris kan worden benaderd door een ieder die informatie wil inwinnen en kan vertellen waar in de organisatie deze informatie is belegd. Indien nodig kan de contactpersoon de vraag om informatie opschalen naar een Woo-verzoek. De contactpersoon kan via het algemene nummer worden gebeld of via het contactformulier van de gemeente.

Actieve openbaarmaking

De actieve openbaarmakingsplicht houdt in dat een bestuursorgaan uit zichzelf informatie openbaar moet maken. Dit geldt voor 14 informatiecategorieën. Dit deel van de Woo is nog niet volledig in werking getreden. De informatiecategorieën worden in tranches verplicht om actief openbaar te maken. Door vertraging vanuit het Rijk is voor veel categorieën nog niet duidelijk wanneer deze in werking zullen treden. We houden deze planning uiteraard goed in de gaten en proberen hierop te anticiperen.

We hebben zoveel als mogelijk gebruik gemaakt van onze eigen voorzieningen en hebben we de WOO-index in het Register van Overheidsorganisaties (ROO) ingevuld. Waar mogelijk trekken we op met gemeenten uit de regio, middels een projectgroep.

In onderstaand overzicht wordt uiteengezet waar we per informatiecategorie staan.

Informatiecategorie	Toelichting	Artikel uit de Woo	Openbaar op Beuningse voorziening	Openbaar op landelijke voorziening (Woo-index of anders)	Landelijke planning
Bereikbaarheidsgegevens		3.3 1e	Ja, gemeentelijke website	Ja	1e tranche, november 2024.
Organisatie en werkwijze	Een beschrijving die aan de burger duidelijk maakt	3.3 1d	Ja, organogram op de	Ja	1e tranche, november 2024.

	hoe de organisatie is ingericht en waar elk onderdeel van de organisatie voor is.		gemeentelijke website		
Wet- en regelgeving, overige besluiten van algemene strekking		3.3 1a 3.3 1b	Nee	Ja	1e tranche, november 2024.
Agenda's en besluitenlijsten bestuurscolleges	De agenda's en besluitenlijsten van het college van burgemeester en wethouders	3.3 2d	Ja, iBabs	Ja	2e tranche, vermoedelijk medio 2027.
Adviezen	Het gaat om de adviezen op een consultatieversie van wet- of regelgeving, niet om advies of 'outsourcing' bij het opstellen van eerdere ontwerp-/conceptversies.	3.3 2e	Nee, tenzij deze bij raadsstukken en toegevoegd zijn als bijlage.	Nee	2e tranche, vermoedelijk medio 2027.
Ontwerpen van wet- en regelgeving met adviesaanvraag	Ontwerpen van algemeen verbindende voorschriften en overige besluiten van algemene strekking waarover een extern advies is gevraagd, met inbegrip van de adviesaanvraag.	3.3 1c	Nee	Nee	2e tranche, vermoedelijk medio 2027.
Jaarplannen- en verslagen	Begrotingen en jaarrekeningen	3.3 2g	Ja, gemeentelijke website	Ja	2e tranche, vermoedelijk medio 2027.
Bij vertegenwoordigende organen ingekomen stukken	Bij de gemeenteraad ingekomen stukken.	3.3 2a	Ja, iBabs	Ja	2e tranche, vermoedelijk medio 2027.

Vergaderstukken decentrale overheden	Vergaderstukken van de gemeenteraad.	3.3 2c	Ja, iBabs	Ja	2e tranche, vermoedelijk medio 2027.
Convenanten	Dit is een schriftelijke set van afspraken tussen een overheidsorganisatie en één of meer andere partijen. Het doel van de afspraken is het voorbereiden of realiseren van beleid of het uitvoeren van een overheidstaak.	3.3 2f	Nee	Nee	3e tranche, onbekend.
Klachtoordelen	Schriftelijke klachtoordelen of een overzicht van formeel afgehandelde klachten.	3.3 2l	Ja, gemeentelijke website	Nee	3e tranche, onbekend.
Onderzoeksrapporten		3.3 2j	Nee	Nee	3e tranche, onbekend.
Woo-verzoeken en -besluiten		3.3 2i	Nee	Nee	3e tranche, onbekend.
Beschikkingen	Beschikkingen d.m.v. een volledig document of in de vorm van een overzicht.	3.3 2k	Nee	In de Woo-index staat een link naar het Gemeenteblad.	4e tranche, onbekend.

Publicatieplatform

We verwachten in 2027 een publicatieplatform aan te schaffen om verdere actieve openbaarmaking mogelijk te maken. Helaas is ook nog niet duidelijk aan welke eisen openbaar gemaakte documenten en het platform zelf moeten doen. Denk aan de formats, de metadata, et cetera.

Subsidies

De gemeente ontvangt geen subsidie voor de implementatie van de actieve openbaarmaking.

Informatiehuishouding

De informatiehuishouding is binnen onze organisatie ingericht op basis van een zaakstelsel, dat tevens fungeert als basisarchiefstelsel. Wij werken domeingericht en zaakgericht. Daarbij geldt als uitgangspunt dat alle relevante informatie wordt vastgelegd en opgeslagen bij de betreffende zaak.

Dit geldt ook voor informatie die binnenkomt via mailboxen en netwerkschijven. Relevante documenten en communicatie worden, conform de geldende werkwijze, toegevoegd aan het zaakstelsel zodat deze op een duurzame, geordende en controleerbare wijze beschikbaar blijven. Daarmee borgen wij de vindbaarheid, toegankelijkheid en bewaring van informatie binnen de organisatie.

Financiële begroting

Toelichting op het resultaat

Uitgangspunten begroting

In de begroting nemen wij de technische uitgangspunten, die in de voorjaarsnota 2026 zijn vastgesteld, ongewijzigd over. Dit geldt voor alle posten, met uitzondering van de doorbelaste rente. Deze wordt in de voorjaarsnota voorlopig geraamd, maar in het begrotingstraject definitief berekend op basis van de investeringsplanning en de liquiditeitsplanning.

Uitgangspunten begroting 2027 - 2030	2027	2028	2029	2030
Loonontwikkeling	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%
Rentedoorbelasting	0,50%	1,50%	1,50%	1,50%
Trendmatige verhoging onroerende zaakbelasting	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Trendmatige verhoging leges	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Trendmatige verhoging overige lokale belastingen	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Uitkering gemeentefonds	mei-26	mei-26	mei-26	mei-26

Toelichting op resultaat

Financieel perspectief				
<i>Bedragen in € 1.000 (+=baat,voordeel/=-last,nadeel)</i>	2027	2028	2029	2030
Saldo Voorjaarsnota 2026	2.721	552	304	677
 Aanpassingen binnen huidig beleid				
- Kapitaallasten	250	812	1.053	770
- Gemeenschappelijke regelingen	-420	-420	-420	-420
- Pensioenvoorziening	-231	120	120	120
- Overige autonome ontwikkelingen	-519	-495	-413	-281
 Gemeentefonds				
- Meicirculaire	1.592	497	-883	-768
- Huishoudelijke hulp	-	-	1.882	1.856
- CDOKE	-861	-	-	-
 Strategische personeelsplanning	-1.326	-1.337	-1.278	-1.327
Inzet algemene reserve voor dekking kapitaallasten		-	300	300
 Saldo begroting 2027-2030	1.206	-271	665	928

Aanpassingen binnen het huidig beleid

Kapitaallasten

Jaarlijks actualiseren wij bij de begroting de investeringsplanning. Voor de begroting 2027 zien we dat een aantal investeringen in de tijd wordt doorgeschoven. De twee belangrijkste verschuivingen ten opzichte van de oorspronkelijke planning betreffen de nieuwbouw van het zwembad, die verschuift van 2028 naar 2029, en de verbouwing van het gemeentehuis, die verschuift van 2027 naar 2028. Hierdoor verschuiven ook de bijbehorende kapitaallasten naar latere jaren.

Op basis van de geactualiseerde investeringsplanning bepalen we op welk moment en in welke omvang aanvullende financiering nodig is. Doordat meerdere investeringen later worden gerealiseerd, hoeven wij ook later nieuwe leningen aan te trekken. Daarnaast heeft de gemeente door de positieve resultaten van de afgelopen jaren een sterke toename van de beschikbare liquide middelen. Deze ontwikkelingen samen zorgen ervoor dat de rentelasten in de komende jaren aanzienlijk lager uitvallen.

Gemeenschappelijke regelingen

De bijstelling voor de gemeenschappelijke regelingen bestaat uit twee onderdelen. Met het Werkbedrijf is afgesproken dat de middelen voor participatie uit het gemeentefonds één-op-één worden overgedragen. Deze bijdrage wordt geactualiseerd op basis van de meicirculaire. Daarnaast is de bijdrage aan de GGD bijgesteld op basis van de begroting van de GGD.

Pensioenvoorziening

Als gemeente houden we voor de verstrekking van wethouderspensioenen een voorziening aan. Per 1 januari 2028 wordt deze voorziening overgedragen aan het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). In het jaarrekeningtraject 2025 is berekend welke hoogte de voorziening moet hebben om aan de waardeoverdracht te kunnen voldoen. Op basis van deze berekening is tevens bepaald welk bedrag in 2027 nog moet worden bijgestort. De begrote storting is hierop aangepast. Vanaf 2028 vervalt deze begrote storting, omdat de gemeente vanaf dat moment niet langer verantwoordelijk is voor de pensioenen.

Overige autonome ontwikkelingen

Voor de begroting hanteren we het principe van realistisch ramen. We passen daarom geen algehele indexering toe op alle budgetten. Wij kijken daarentegen naar onderliggende contracten, prijsstijgingen van leveranciers, prognoses van aantallen (bijv. Jeugd en WMO), subsidieafspraken etc. Ontwikkelingen op dit gebied komen op verschillende momenten in het jaar en verwerken we telkens in het eerstvolgende product van de planning- & controlcyclus. De bedragen onder deze noemer betreffen de som van allerlei kleinere bijstellingen van budgetten, zowel voor- als nadelig.

Gemeentefonds

Meicirculaire

De bijstelling van de inkomsten uit het gemeentefonds volgen uit de meicirculaire 2026. In programma 1 worden de mutaties nader toegelicht.

Huishoudelijke hulp

Vanaf 2029 wordt de huishoudelijke hulp binnen de Wmo beëindigd. Dit leidt tot een uitname uit het gemeentefonds en daarmee tot een negatieve uitkomst in de meicirculaire vanaf 2029. Daar staat tegenover dat ook de lasten voor deze voorziening vervallen. Tegelijkertijd ontstaat voor de gemeente de verplichting om een vangnetregeling te organiseren. Voor deze opgave ontvangen gemeenten eveneens middelen via de meicirculaire.

De lasten die in onze begroting zijn opgenomen voor huishoudelijke hulp zijn hoger dan de uitname uit het gemeentefonds. Per saldo levert deze ontwikkeling daarom een voordeel op voor de begroting. Omdat nog niet bekend is hoe de vangnetregeling precies wordt ingericht, reserveren wij een deel van dit voordeel hiervoor. Daarbij gaan wij uit van dezelfde verhouding als tussen de middelen in de algemene uitkering voor huishoudelijke hulp en onze feitelijke uitgaven aan deze voorziening.

CDOKE

Voor de regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE) is in het verleden een specifieke uitkering beschikbaar gesteld. Voor 2027 waren daarom inkomsten uit deze specifieke uitkering geraamd. Omdat de middelen inmiddels via de meicirculaire aan de algemene uitkering zijn toegevoegd, ramen wij de baten uit de specifieke uitkering af.

Voor 2028 en verder zijn in de algemene uitkering nog geen middelen opgenomen. Het Rijk heeft echter structurele financiering toegezegd. Daarom ramen wij vanaf 2028 zowel de baten als de lasten (budgetneutraal). Hoewel de middelen formeel nog niet in de algemene uitkering zijn verwerkt, staat de toezichthouder deze manier van verwerking in de begroting toe.

Strategische personeelsplanning

Door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt, de vergrijzing en de toenemende complexiteit van gemeentelijke opgaven is extra structurele formatie noodzakelijk om onze taken goed te kunnen blijven uitvoeren. Uit de strategische personeelsplanning blijkt dat Beuningen nu al op meerdere plekken capaciteit tekortkomt, met name bij specialistische functies en bij taken die samenhangen met nieuwe wet- en regelgeving, digitalisering, veiligheid, dienstverlening en de warmtetransitie. Daar komt bij dat de organisatie de komende jaren te maken krijgt met een forse vervangingsopgave door pensionering en met een groeiende werkdruk. Ook vraagt een aantal dossiers om meer regie, continuïteit en professionele ondersteuning, omdat tijdelijke inzet of incidentele inhuur hiervoor onvoldoende is.

De extra middelen van circa 1,3 miljoen zijn daarom bedoeld om de formatie gericht uit te breiden op plekken waar structureel werk ligt en waar de maatschappelijke en wettelijke opgaven dat vragen. Daarmee zorgen we ervoor dat de uitvoering niet vastloopt, de kwaliteit van dienstverlening op peil blijft en de gemeente beter in staat is om tijdig in te spelen op toekomstige ontwikkelingen. Een deel van de inzet kan tijdelijk of via bestaande middelen worden gedekt, maar voor de structurele opgaven is aanvullende formatie nodig.

Inzet algemene reserve door dekking kapitaallasten

Door de positieve resultaten van de afgelopen jaren is de algemene reserve aanzienlijk toegenomen. Op basis van de jaarrekening 2025 kunnen we onze risico's ruim drie keer afdekken met de algemene reserve. De door de gemeenteraad vastgestelde norm bedraagt 1,4.

Wij stellen daarom voor een deel van het overschot in te zetten voor de dekking van structurele lasten. Daarmee creëren we nieuwe ruimte in de begroting. In deze begroting gaan we uit van een inzet van 12 miljoen euro ter dekking van kapitaallasten. We hevelen 12 miljoen over van de algemene reserve naar de reserves dekking kapitaallasten. Dit leidt tot een structurele dekking van 300.000 euro.

Na deze onttrekking van 12 miljoen euro uit de algemene reserve blijft er nog steeds ruim voldoende ruimte beschikbaar voor de afdekking van onze risico's, en voldoen we nog steeds aan de vastgestelde norm.

Baten en lasten voor en na bestemming

Programma's (x € 1.000)	Begroting			
	2027	2028	2029	2030
+=voordeel/=-nadeel				
Bestuur en ondersteuning	68.646	67.765	68.229	70.428
Veiligheid	44	44	44	44
Verkeer, vervoer en water	183	183	183	183
Economie	364	375	385	397
Onderwijs	737	737	737	737
Sport, cultuur en recreatie	528	522	522	508
Sociaal domein	11.139	11.026	9.197	9.197
Volksgezondheid en milieu	7.163	7.229	7.290	6.859
Wonen en leefomgeving	8.790	3.453	944	3.279
Totaal baten programma's	97.596	91.334	87.531	91.632
Bestuur en ondersteuning	-18.224	-17.819	-18.220	-18.128
Veiligheid	-3.109	-3.268	-3.430	-3.579
Verkeer, vervoer en water	-4.199	-4.364	-4.951	-5.034
Economie	-718	-773	-789	-804
Onderwijs	-2.442	-2.693	-3.072	-3.069
Sport, cultuur en recreatie	-7.392	-7.451	-7.487	-8.499
Sociaal domein	-41.279	-40.227	-36.650	-37.406
Volksgezondheid en milieu	-9.201	-9.567	-9.693	-9.280
Wonen en leefomgeving	-10.741	-5.363	-2.889	-5.267
Totaal lasten programma's	-97.304	-91.525	-87.181	-91.066
Saldo baten en lasten	292	-191	351	566
Mutaties in reserves				
Dotaties	-81	-81	-81	-81
Onttrekkingen	995		395	443
Begrotingresultaat	1.206	-272	665	928

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Totaal overzicht baten en lasten	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
<i>in € (+=voordeel/=-nadeel)</i>				
Bestuur en ondersteuning	-2.515.493	-2.240.316	-2.297.601	-2.355.059
Economie	-353.935	-398.463	-404.060	-407.748
Onderwijs	-1.704.600	-1.955.217	-2.334.262	-2.331.334
Sociaal domein	-30.139.963	-29.200.997	-27.452.668	-28.208.603
Sport, cultuur en recreatie	-6.863.817	-6.928.542	-6.965.014	-7.990.271
Veiligheid	-3.065.283	-3.224.579	-3.386.020	-3.535.009
Verkeer, vervoer en water	-4.015.597	-4.181.161	-4.767.294	-4.851.234
Volksgezondheid en milieu	-2.037.212	-2.337.885	-2.403.947	-2.421.553
Wonen en leefomgeving	-1.950.249	-1.910.287	-1.944.639	-1.987.854
Totaal programma	-52.646.150	-52.377.447	-51.955.504	-54.088.665
Dekking Algemene uitkering	55.433.000	54.866.000	55.033.000	56.984.000
Dekking Financiering	46	-428.768	-368.809	4.549
Dekking Lokale heffingen	70.238	72.035	73.948	75.912
Dekking Lokale heffingen OZB	10.368.431	10.676.723	10.998.498	11.329.511
Mutaties reserves	914.200	-81.000	314.087	361.630
Onvoorzien	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Overhead	-12.928.988	-12.994.279	-13.425.198	-13.734.295
Vennootschapsbelasting	0		0	0
Totaal	53.851.927	52.105.710	52.620.526	55.016.307
	1.205.777	-271.737	665.021	927.642

Overhead

Overhead (x € 1.000) +=voordeel/=-nadeel	2027	2028	2029	2030
Omschrijving				
Personele overhead	-7.574	-7.738	-7.919	-8.184
Materiële overhead	-5.355	-5.256	-5.506	-5.550
Totaal taakveld overhead	-12.929	-12.994	-13.425	-13.734

Baten en lasten per taakveld

Taakvelden (x € 1.000)			Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
+ = voordeel / - = nadeel			2025	2026	2027	2028	2029	2030
0.1	Bestuur	Baten	369	0	0	0	0	0
		Lasten	-3.893	-2.439	-2.610	-2.309	-2.361	-2.415
		Saldo	-3.524	-2.439	-2.610	-2.309	-2.361	-2.415
0.10	Mutaties reserves	Baten	2.621	1.191	995	0	395	443
		Lasten	-647	428	-81	-81	-81	-81
		Saldo	1.974	1.619	914	-81	314	362
0.11	Res. van de rekening van baten en lasten	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	-11.612	-1.971	-1.206	272	-665	-928
		Saldo	-11.612	-1.971	-1.206	272	-665	-928
0.2	Burgerzaken	Baten	660	640	660	680	700	721
		Lasten	-376	-384	-394	-403	-412	-422
		Saldo	283	257	266	276	287	299
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	Baten	650	456	456	456	456	456
		Lasten	-544	-717	-627	-663	-679	-694
		Saldo	105	-262	-171	-208	-224	-239
0.4	Overhead	Baten	784	631	494	435	376	258
		Lasten	-11.679	-12.386	-13.423	-13.430	-13.801	-13.992
		Saldo	-10.895	-11.755	-12.929	-12.994	-13.425	-13.734
0.5	Treasury	Baten	711	707	700	100	100	100
		Lasten	-702	-646	-699	-528	-468	-95
		Saldo	9	61	0	-429	-369	5
0.61	OZB woningen	Baten	6.140	6.304	6.493	6.688	6.888	7.095
		Lasten	-573	-667	-369	-383	-393	-404
		Saldo	5.567	5.636	6.124	6.305	6.496	6.691
0.62	OZB niet-woningen	Baten	4.621	4.368	4.288	4.416	4.549	4.685
		Lasten	0	0	-43	-45	-46	-47
		Saldo	4.621	4.368	4.245	4.372	4.503	4.638
0.64	Belastingen overig	Baten	4.146	9.694	103	105	107	109
		Lasten	-3.900	-10.842	-33	-33	-33	-34
		Saldo	245	-1.148	70	72	74	76
0.7	ALG.uitkeringen en ov. uitkeringen GF	Baten	54.160	53.545	55.433	54.866	55.033	56.984

		Lasten	0	0	0	0	0	0
		Saldo	54.160	53.545	55.433	54.866	55.033	56.984
0.8	Overige baten en lasten	Baten	-9	20	20	20	20	20
		Lasten	-14	-25	-25	-25	-25	-25
		Saldo	-22	-5	-5	-5	-5	-5
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	-4	-74	0	0	0	0
		Saldo	-4	-74	0	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	Baten	0	3	3	3	3	3
		Lasten	-1.855	-1.941	-2.264	-2.503	-2.640	-2.766
		Saldo	-1.855	-1.938	-2.261	-2.500	-2.637	-2.763
1.2	Openbare orde en veiligheid	Baten	62	41	41	41	41	41
		Lasten	-635	-758	-845	-766	-790	-812
		Saldo	-573	-717	-804	-725	-749	-772
2.1	Verkeer en vervoer	Baten	254	183	183	183	183	183
		Lasten	-3.744	-4.162	-4.199	-4.364	-4.951	-5.034
		Saldo	-3.490	-3.978	-4.016	-4.181	-4.767	-4.851
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Baten	12	44	44	44	44	44
		Lasten	-213	-569	-292	-336	-340	-345
		Saldo	-201	-525	-248	-292	-296	-300
3.4	Economische promotie	Baten	349	341	348	358	369	380
		Lasten	-310	-318	-343	-352	-362	-371
		Saldo	39	23	5	6	6	8
4.1	Openbaar basisonderwijs	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	-55	-55	-55	-55	-55	-55
		Saldo	-55	-55	-55	-55	-55	-55
4.2	Onderwijshuisvesting	Baten	325	314	314	314	314	314
		Lasten	-1.496	-1.423	-1.339	-1.580	-1.949	-1.938
		Saldo	-1.171	-1.109	-1.025	-1.266	-1.635	-1.624
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Baten	487	389	424	424	424	424
		Lasten	-1.049	-1.024	-1.048	-1.057	-1.067	-1.076
		Saldo	-562	-635	-624	-634	-643	-652
5.1	Sportbeleid en activering	Baten	149	14	121	121	121	121

		Lasten	-333	-319	-279	-258	-259	-332
		Saldo	-184	-305	-158	-137	-138	-210
5.2	Sportaccommodaties	Baten	339	494	385	385	385	385
		Lasten	-1.459	-1.468	-1.599	-1.711	-1.960	-2.669
		Saldo	-1.120	-974	-1.214	-1.326	-1.575	-2.284
5.3	Cult.presentatie, - productie en -partic.	Baten	0	0	6	0	0	0
		Lasten	-377	-397	-417	-372	-372	-373
		Saldo	-377	-397	-411	-372	-372	-373
5.4	Musea	Baten	4	0	0	0	0	0
		Lasten	-18	-17	-18	-19	-19	-19
		Saldo	-14	-17	-18	-19	-19	-19
5.5	Cultureel erfgoed	Baten	41	0	0	0	0	0
		Lasten	-184	-168	-128	-128	-128	-127
		Saldo	-143	-168	-128	-128	-128	-127
5.6	Media	Baten	26	26	0	0	0	0
		Lasten	-713	-765	-767	-746	-746	-747
		Saldo	-687	-740	-767	-746	-746	-747
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Baten	5	16	-12	-12	-12	-26
		Lasten	-3.039	-4.429	-4.268	-4.302	-4.089	-4.320
		Saldo	-3.033	-4.413	-4.280	-4.313	-4.101	-4.346
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Baten	4.882	3.154	2.609	2.495	666	666
		Lasten	-6.035	-6.618	-8.025	-7.102	-5.361	-6.004
		Saldo	-1.153	-3.464	-5.417	-4.606	-4.695	-5.338
6.21	Toegang en 1elijnsvoorz. WMO	Baten	60	25	25	25	25	25
		Lasten	-387	-339	-355	-355	-355	-355
		Saldo	-327	-314	-330	-330	-330	-330
6.22	Toegang en 1elijnsvoorz. Jeugd	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	-60	-75	-75	-75	-75	-75
		Saldo	-60	-75	-75	-75	-75	-75
6.23	Toegang en 1elijnsvoorz. Integraal	Baten	38	38	0	0	0	0
		Lasten	-964	-1.057	-1.092	-1.104	-1.118	-1.131
		Saldo	-927	-1.019	-1.092	-1.104	-1.118	-1.131

6.3	Inkomensregelingen	Baten	8.067	7.983	7.983	7.983	7.983	7.983
		Lasten	-10.485	-10.001	-10.210	-10.290	-10.377	-10.394
		Saldo	-2.417	-2.018	-2.226	-2.307	-2.394	-2.411
6.4	WSW en beschut werk	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	-3.193	-3.134	-3.177	-2.998	-2.761	-2.632
		Saldo	-3.193	-3.134	-3.177	-2.998	-2.761	-2.632
6.5	Arbeidsparticipatie	Baten	175	45	0	0	0	0
		Lasten	-1.196	-1.387	-1.503	-1.538	-1.643	-1.761
		Saldo	-1.021	-1.342	-1.503	-1.538	-1.643	-1.761
6.60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	Baten	2	0	0	0	0	0
		Lasten	-1.249	-1.153	-1.191	-1.205	-1.222	-1.236
		Saldo	-1.247	-1.153	-1.191	-1.205	-1.222	-1.236
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	Baten	232	168	168	168	168	168
		Lasten	-2.874	-2.677	-2.677	-2.677	-796	-821
		Saldo	-2.642	-2.509	-2.509	-2.509	-628	-653
6.712	Begeleiding (WMO)	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	-2.107	-2.351	-2.351	-2.351	-2.351	-2.351
		Saldo	-2.107	-2.351	-2.351	-2.351	-2.351	-2.351
6.713	Dagbesteding (WMO)	Baten	-11	0	0	0	0	0
		Lasten	-818	-807	-914	-914	-914	-914
		Saldo	-830	-807	-914	-914	-914	-914
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	-522	-543	-602	-623	-648	-671
		Saldo	-522	-543	-602	-623	-648	-671
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	Baten	4	0	0	0	0	0
		Lasten	-5.495	-5.868	-5.690	-5.571	-5.608	-5.631
		Saldo	-5.491	-5.868	-5.690	-5.571	-5.608	-5.631
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	-1.612	-2.093	-2.093	-2.093	-2.081	-2.081
		Saldo	-1.612	-2.093	-2.093	-2.093	-2.081	-2.081
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	-232	-150	-150	-150	-150	-150
		Saldo	-232	-150	-150	-150	-150	-150

6.791	PGB WMO	Baten	0	0	0	0	0
		Lasten	-181	-196	-145	-145	-145
		Saldo	-181	-196	-145	-145	-145
6.792	PGB Jeugd	Baten	0	0	0	0	0
		Lasten	-69	-69	-139	-139	-139
		Saldo	-69	-69	-139	-139	-139
6.811	Beschermd wonen (WMO)	Baten	481	354	354	354	354
		Lasten	-374	-504	-525	-532	-549
		Saldo	106	-150	-171	-178	-195
6.821	Jeugdbescherming	Baten	0	0	0	0	0
		Lasten	-343	-343	-343	-343	-343
		Saldo	-343	-343	-343	-343	-343
6.822	Jeugdreclassering	Baten	0	0	0	0	0
		Lasten	-21	-21	-21	-21	-21
		Saldo	-21	-21	-21	-21	-21
7.1	Volksgezondheid	Baten	315	301	315	379	438
		Lasten	-1.815	-1.957	-2.039	-2.112	-2.183
		Saldo	-1.499	-1.656	-1.724	-1.733	-1.745
7.2	Riolering	Baten	2.739	2.830	2.962	2.962	2.962
		Lasten	-1.924	-2.195	-1.970	-2.156	-2.161
		Saldo	815	635	992	806	801
7.3	Afval	Baten	3.440	3.780	3.827	3.827	3.827
		Lasten	-2.807	-2.993	-3.008	-3.077	-3.112
		Saldo	634	786	819	750	715
7.4	Milieubeheer	Baten	485	39	2	2	2
		Lasten	-1.368	-2.061	-2.147	-2.184	-2.200
		Saldo	-882	-2.022	-2.145	-2.182	-2.198
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Baten	71	56	57	59	61
		Lasten	-31	-36	-37	-37	-37
		Saldo	39	19	21	22	23
8.1	Ruimte en leefomgeving	Baten	886	85	85	85	85
		Lasten	-1.683	-1.056	-1.042	-970	-1.004
		Saldo	-797	-971	-957	-885	-919

8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine	Baten	3.059	6.843	7.848	2.511	2	2.337
		Lasten	-3.014	-6.949	-7.791	-2.459	60	-2.276
		Saldo	45	-106	57	52	63	60
8.3	Wonen en bouwen	Baten	235	857	857	857	857	857
		Lasten	-1.780	-1.805	-1.908	-1.934	-1.945	-1.955
		Saldo	-1.545	-948	-1.051	-1.077	-1.088	-1.098
Totaal		Saldo	0	0	0	0	0	0

Incidentele baten en lasten

Totaal baten en Lasten		2027	2028	2029	2030
in € (+=voordeel/=-nadeel)					
structureel	Baten	94.107.111	87.900.814	86.322.530	91.025.036
	Lasten	-93.239.734	-88.551.851	-85.977.708	-90.299.394
Totaal structureel		867.377	-651.037	344.822	725.642
incidenteel	Baten	4.483.740	3.433.451	1.604.017	1.049.274
	Lasten	-4.145.340	-3.054.151	-1.283.817	-847.274
Totaal incidenteel		338.400	379.300	320.200	202.000
Resultaat totaal		1.205.777	-271.737	665.021	927.642

Incidentele lasten				
	2027	2028	2029	2030
Specifieke uitkering	3.050.140	3.054.151	1.283.817	847.274
Transitieplan	995.200	-	-	-
Weerbaarheid	100.000		-	-
Totaal	4.145.340	3.054.151	1.283.817	847.274

Incidentele baten				
	2027	2028	2029	2030
Specifieke uitkering	3.015.740	3.019.751	1.249.417	812.874
Transitieplan	995.200	-	-	-
Overgang naar BSR	472.800	413.700	354.600	236.400
Totaal	4.483.740	3.433.451	1.604.017	1.049.274

Toelichting incidentele baten en lasten

Specifieke uitkering

Het gaat hierbij om baten lasten die samenhangen met een specifieke uitkering. Middelen die via een specifieke uitkering beschikbaar worden gesteld gelden als incidenteel. Uitzondering hierop zijn de zogeheten CDOKE-middelen (Regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid). De baten en lasten van deze regeling zijn als structureel aangemerkt.

Transitieplan

Voor het transitieplan is voor 2027 € 995.200 beschikbaar gesteld. Deze lasten zijn als incidenteel aangemerkt. Ook de baten (de onttrekking uit de reserve ontheemden) zijn incidenteel.

Weerbaarheid

Gemeenten en veiligheidsregio's spelen een cruciale rol om de kracht van inwoners en organisaties te verbinden aan de weerbaarheidsopgave. Via de VNG en Veiligheidsberaad wordt er aangestuurd op een gezamenlijke aanpak van veiligheidsregio's en gemeenten. Dit vraagt om

capaciteit. Voor 2026 en 2027 is €100.000 beschikbaar gesteld. De lasten zijn daarom als incidenteel aangemerkt.

Overgang naar BSR

Vanaf 1 januari 2027 gaat Munitax over naar de Belastingssamenwerking Rivierenland (BSR). De gemeente Beuningen heeft als centrumgemeente tot op heden de uitvoering van Munitax verzorgd. Naast de directe personele inzet binnen Munitax maakt de gemeentelijke organisatie van Beuningen ook kosten voor ondersteunende overhead, zoals huisvesting, ict en P&O. De Munitax-gemeenten hebben in deze kosten altijd bijgedragen.

Omdat deze overheadkosten de komende jaren niet direct kunnen worden afgebouwd, dragen de Munitax-gemeenten tijdelijk bij aan de doorlopende kosten. Hiervoor is een compensatieregeling vastgesteld voor de duur van vier jaar. De bijdrage die hieruit voortvloeit is daarom incidenteel van aard.

Meerjarige investeringen

Geplande investeringen							
Bedragen in €1.000	Categorie*	Krediet	Restant krediet	2027	2028	2029	2030
Investerings met economisch nut							
<u>Programma 1: bestuur en ondersteuning</u>							
Duurzaamheidsmaatregelen gem.vastgoed	EN	100	-	-	-	-	-
Gemeentehuis	EN	7.819	7.697	-	7.697	-	-
Gemeentewerf verduuzaming	EN	34		-	-	-	-
<u>Programma 3: verkeer, vervoer en water</u>							
Armatuuren	MN	1.166	1.166	1.166	-	-	-
Autologic	EN	20	20	-	20	-	-
Betontank	EN	5	5	-	-	-	5
Communicatiesysteem	EN	15	-	-	-	-	-
Consignatie/groepstechniek	EN	268	215	-	215	-	-
Fietspad Goudwerf	MN	400	-	-	-	-	-
Geluidsvoorziening A50 woningbouw Ewijk-West	MN	80	33	33	-	-	-
Gemeentewerf voertuigen (4x)	EN	375	-	-	-	-	-
Gladheidsmeldsysteem	EN	20	20	-	20	-	-
Herinrichting weg Laan 1945	EN	1.001	445	445	-	-	-
Herinrichting Kennedys. Leegstr. en Rot.	EN	2.937	2.816	1.046	1.300	470	-
Lantaarnpalen	MN	60	60	60	-	-	-
Lichtmasten	MN	264	264	264	-	-	-
Meetinstrumentaria	EN	10	10	-	10	-	-
Ontsluiting Ewijk-Zuid	EN	12.100	12.100	-	12.100	-	-
Ploeg (4x)	EN	46	46	-	46	-	-
Registratiesysteem voertuigen	EN	10	-	-	-	-	-
Strooier (4x)	EN	200	200	-	200	-	-
Verkeersradarteller	EN	20	-	-	-	-	-
Vervangen brug Haaghove	MN	290	-	-	-	-	-
Vervangen vissteiger	MN	185	-	-	-	-	-
Kennedysingel-West	MN	750	750	-	-	750	-
<u>Programma 5: onderwijs</u>				-	-	-	-
IHP nieuwbouw Peppel / Klavervier (inclusief kindcentrum)	EN	9.437	9.437	-	9.437	-	-
Verbouwing basisschool de Ruyter	EN	260	-	-	-	-	-
Renovatie Kindcentrum De Montijn	EN	2.612	2.439	2.439	-	-	-

<u>Programma 6: sport, cultuur en recreatie</u>				-	-	-	-
Inrichting openbare ruimte Dromedaris	EN	106	-32	-	-	-	-
Kunstgrasveld Weurt	EN	431	-108	-	-	-	-
MHCB vervanging kunstgrasveld	EN	250	250	-	250	-	-
Overige (sport)voorzieningen Ooigraaf	EN	300	-	-	-	-	-
Padelbanen veld en kooi	EN	990	-	-	-	-	-
Reconstructie Adm. v. Ghentplein Winssen	MN	300	-	-	-	-	-
Schrobmachine (Sporthal De Tinnegieter)	EN	15	-	-	-	-	-
Tennis Boshof Winssen	EN	188	63	-	-	-	63
Tennis Weur Kunstrasbaan	EN	63	63	63	-	-	-
Verduurzaming sporthal Tinnegieter	EN	341	-	-	-	-	-
Vervangen speeltoestellen	EN	50	-	-	-	-	-
Voetbalveld Schoenaker	EN	150	150	-	150	-	-
Wijkaanpassingen Tinnegieter	EN	750	-	-	-	-	-
WWV Weurt renovatie hoofdveld	EN	456	-	-	-	-	-
Zwembad De Plons	EN	40	40	-	-	40	-
Zwembad De Ooigraaf	EN	12.643	12.173	-	6.086	6.086	-
Zwembad De Ooigraaf openbare ruimte	EN	1.200	1.200	-	-	1.200	-
<u>Programma 7: sociaal domein</u>				-	-	-	-
Aanpassing schoolwoningen wolfsbossingel	EN	440	-	-	-	-	-
Verbouw/Nieuwbouw De Leghe Polder	EN	14.000	14.000	-	-	14.000	-
<u>Programma 8: volksgezondheid en milieu</u>				-	-	-	-
Afkoppelen HWA Weurt	EN	220	-216	-	-	-	-
Ewijk maatregelen BRP relining	EN	287	-	-	-	-	-
Kennedysingel (Oost) Winssen vervanging riool	EN	40	-	-	-	-	-
Klimaatadaptie maatregelen	EN	250	-	-	-	-	-
Operationele plan gemeentelijk Water- en Rioleringsplan	EN	293	-	-	-	-	-
Rioolinspectiecamera	EN	10	-	-	-	-	-
Verbeteringsmaatregelen rioleringen	EN	5.570	-	-	-	-	-
Vervanging minigemalen	EN	325	-	-	-	-	-
Stimuleringsleningen	EN	800	250	-	250	-	-
Toekomstbestendig Wonen	EN	100	100	-	100	-	-
Totaal		81.088	65.654	5.516	37.881	22.546	68

* EN = Economisch nut
MN =Maatschappelijk nut

Waarderingsgrondslagen

Balans

De balans is een financieel overzicht dat op een bepaald tijdstip de bezittingen en vorderingen (de activa), de schulden (het vreemd vermogen, de passiva) en (als saldo) het eigen vermogen weergeeft. De balans is een financieel overzicht waarop enerzijds staat op welke wijze het geïnvesteerde vermogen is verkregen (vreemd- en eigen vermogen) en anderzijds op welke wijze het vermogen is aangewend (de activa).

Waarderingsgrondslagen

De waarderingsgrondslagen van de begroting van de gemeente zijn gebaseerd op het BBV en vastgelegd in de Financiële Verordening. We waarderen de activa op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De passiva waarderen we tegen de nominale waarde. Voor de begroting gebruiken we het lasten-batenstelsel. Dat betekent dat we de lasten en baten toerekenen aan het jaar waarin de diensten of goederen worden geleverd.

Is er bij de grondexploitatie sprake van een gepland overschot dan nemen we het resultaat gewoonlijk voor zover dat met voldoende zekerheid gerealiseerd is of bij voortdurende onzekerheid pas geheel aan het einde van het proces. Eventuele tussentijdse winstneming is op basis van 'percentage of completion' (POC) bepaald. Verliezen nemen we in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. Risico's nemen we op als zij bekend zijn geworden bij de opstelling van de begroting.

Toelichting op de balans

In de begroting kunnen we volstaan met een verkorte, geprognosticeerde balans.

De activa zijn gebaseerd op de boekwaardes in het meerjarenoverzicht van de investeringen. Het uitgebreide overzicht is opgenomen in paragraaf 4.2.6, waarbij we ook de verdere onderverdelingen van de activa hebben opgenomen.

De reserves en voorzieningen zijn gebaseerd op de boekwaardes in het meerjarenoverzicht van deze reserves en voorzieningen (paragraaf 4.4).

De voorraden zijn gebaseerd op het verloop van de grondexploitaties (paragraaf 3.7.2).

De post liquide middelen c.q. kasstroom is de sluitpost. Deze bepalen we door alle andere posten te salderen. Deze sluitpost is al jaren ruim positief omdat we een financieringsoverschot hebben. Deze overtollige middelen zetten we weg conform het schatkistbankieren.

Geprognosticeerde Balans

Om de ontwikkeling van de belangrijkste activa (bezittingen) en passiva (eigen vermogen en schulden) inzichtelijk te maken, wordt in de begroting een meerjarige geprognosticeerde balans voorgeschreven. Deze meerjarige geprognosticeerde balans geeft raadsleden het inzicht om zich een oordeel te vormen over de gezondheid van de financiële positie van de gemeente en de ontwikkelingsrichting ervan. Naast deze signaleringsfunctie kan de geprognosticeerde balans ook gebruikt worden voor het berekenen van het EMU-saldo. Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven van de overheid op transactiebasis in een bepaalde periode. Om de overheidsfinanciën in de Eurozone robuust te houden, zijn in Europees verband afspraken gemaakt over het toegestane maximale tekort van het EMU-saldo op nationaal niveau. Hieronder staat de geprognosticeerde balans. In deze balans geven we per categorie een prognose voor de periode tot en met 2030.

	T-2	T-1	T	T+1	T+2	T+3
	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Activa						
(im) Materiële vaste activa	50.339	60.032	63.050	97.929	117.075	112.786
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	627	627	386	386	386	386
Financiële vaste activa: Leningen	0	0	0	0	0	0
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	5.234	5.113	5.113	5.463	5.463	5.463 +
Totaal Vaste Activa	56.201	65.772	68.549	103.778	122.924	118.635
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	10.775	10.590	2.485	407	1.531	174
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	0	3.394	4.860	6.327	4.448	2.569
Uitzettingen <1 jaar	34.751	26.317	18.645	0	0	0
Liquide middelen	1.759	1.945	1.972	1.827	1.752	1.835
Overlopende activa	15.057	13.027	14.300	16.250	18.115	17.554 +
Totaal Vlottende Activa	62.342	55.271	42.263	24.811	25.846	22.131
Totaal Activa	118.542	121.043	110.812	128.589	148.769	140.766
Passiva	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Eigen vermogen	44.652	44.875	47.068	46.877	47.228	45.939
Voorzieningen	19.119	19.705	20.251	15.166	15.737	16.309
Vaste schuld	39.386	34.353	29.306	44.381	58.421	54.240 +
Totaal Vaste Passiva	103.158	98.933	96.626	106.424	121.387	116.489
Vlottende schuld	2.575	3.624	2.390	3.726	4.730	3.624
Overlopende passiva	12.809	18.486	11.796	18.438	22.653	20.654 +
Totaal Vlottende Passiva	15.384	22.110	14.186	22.164	27.383	24.278
Totaal Passiva	118.542	121.043	110.812	128.589	148.769	140.766

Emu-saldo

EU-lidstaten mogen een EMU-tekort realiseren van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (bbp). In dit maximale tekort mogen, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel hebben.

De begroting van gemeenten wordt opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU-saldo wordt echter niet berekend op basis van baten en lasten, maar op basis van ontvangsten en uitgaven. Anders dan in het stelsel van baten en lasten drukken investeringsuitgaven en aan- en verkopen in het jaar waarin de transactie wordt gedaan volledig

op het EMU-saldo. Er wordt geen rekening gehouden met afschrijvingen, noch met toevoegingen aan reserves en voorzieningen. Deze afwijkende berekening van het EMU-saldo leidt ertoe dat we ondanks een sluitende begroting een EMU-tekort hebben in 2026, 2028 en 2029.

				T-1	T	T+1	T+2	T+3
				2026	2027	2028	2029	2030
EMU-SALDO				12.093	6.359	39.544	17.468	6.807
EMU-SALDO referentiewaarde								
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde				12.093	6.359	39.544	17.468	6.807
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	0	-241	0	0	0
			Uitzettingen	-122	0	350	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	-8.435	7.671	18.645	0	0
			Liquide middelen	186	27	-145	-75	83
			Overlopende activa	-2.030	1.273	1.950	1.865	-561
			Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	-5.033	5.047	15.075
	Vlottende passiva							
		Vlottende schuld		1.049	1.233	1.335	1.004	1.106
		Overlopende passiva		5.677	6.691	6.643	4.214	1.999
	Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa							

Reserves en voorzieningen

STAAT RESERVES EN VOORZIENINGEN (x € 1.000)	Saldo 31-12 2027	Saldo 31-12 2028	Saldo 31-12 2029	Saldo 31-12 2030
ALGEMENE RESERVE				
Algemene reserve	19.439	20.645	20.373	21.038
Resultaat	1.206	-272	665	-928
Totaal algemene reserve	20.645	20.373	21.038	20.111
OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES				
Reserve huisvesting ontheemden	8.100	8.100	8.100	8.100
Reserve verevening sociale huur	368	368	368	368
Reserve H1 maatschappelijke compensatie (winssen)	250	331	412	493
Reserve kapitaallasten	17.705	17.705	17.310	16.868
Subtotaal overige bestemmingsreserves	26.423	26.504	26.190	25.829
Subtotaal reserves	47.068	46.877	47.228	45.939
VOORZIENINGEN				
<i>Verplichtingen en verliezen met onzekere omvang</i>				
Voorziening dubieuze debiteuren	419	419	419	419
Voorziening gefactureerde dwangsommen	50	50	50	50
Voorziening dubieuze vorderingen Sociaal Domein	448	448	448	448
Voorziening zandwinning grondexploitatie	22.498	22.498	22.498	22.498
<i>Bestaande verplichtingen waarvan omvang in te schatten</i>				
Voorziening pensioenen wethouders	5.657	0	0	0
Voorziening verlofsparen	28	28	28	28
<i>Egalisatievoorzieningen</i>				
Groot onderhoud gebouwen	2.594	2.854	3.114	3.374
Voorziening wegenonderhoud	6.343	6.343	6.343	6.343
Voorziening civieltechnische kunstwerken	1.468	1.493	1.518	1.543
Voorziening afvalinzameling	284	284	284	284
Voorziening maatregelen rioolbeheersplan	3.877	4.164	4.450	4.737
Subtotaal voorzieningen	43.666	38.580	39.152	39.724
TOTAAL GENERAAL	90.734	85.458	86.381	85.663

Structurele reservemutaties

Structurele toevoegingen/onttrekkingen reserves (+=voordeel/=-nadeel) x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Onttrekking kapitaallasten ontsluiting Ewijk (PRG3)	0	0	245	245
Onttrekking kapitaallasten gemeentehuis Ewijk (PRG1)			150	150
Onttrekking kapitaallasten ontsluiting Leghe Polder (PRG7)				48
Storting reserve Maatschappelijke compensatie (PRG 1)	-81	-81	-81	-81
Totaal	-81	-81	314	362

Incidentele reservemutaties

Incidentele toevoegingen/onttrekkingen reserves (+=voordeel/=-nadeel) x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Onttrekking reserve huisvesting ontheemden (PRG 7)	995	0	0	0
Totaal	995	0	0	0

Bijlagen

Beleidsindicatoren

	Taakveld	Naam	Eenheid	Beuningen	Gelderland
1	Veiligheid	Verwijzingen halt	per 1.000 jongeren	9	9
2	Veiligheid	Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	1,9	3,5
3	Veiligheid	Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag	per 1.000 inwoners	3,4	4,9
4	Veiligheid	Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	0,9	1,1
5	Veiligheid	Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	0,4	1,6
6	Economie	Functiemenging	%	43,7	54,6
7	Economie	Vestiging (van bedrijven)	per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jaar	161,6	174,2
8	Onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	8,1	5,1
9	Onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	15	28
10	Onderwijs	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie	%	2,0	2,1
11	Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters	%	42,2	43,1
12	Sociaal domein	Banen	per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jaar	533,7	840,4
13	Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	%	1	1
14	Sociaal domein	Achterstand onder jeugd - kinderen in uikeringsgezin	%	4	5
15	Sociaal domein	Achterstand onder jeugd - werkloze jongeren	%	3	2
16	Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	74,7	74,1
17	Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	183,2	240,4
18	Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jaar	102,3	226,7
19	Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	%	13,2	14,8
20	Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	0,6	1,0
21	Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	0,3	0,3
22	Sociaal domein	Clënten met een maatwerkvoorziening Wmo	per 10.000 inwoners	690	715
23	Volksgezondheid en milieu	Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	52	93
24	Volksgezondheid en milieu	Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	134,7	n.b.
25	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Gemiddelde woz-waarde	x € 1.000	460	441
26	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	1,9	7,6
27	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Demografische druk	%	76,9	75,5
28	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	1118	1034
29	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	1129	1103

3 0	Bestuur en ondersteuning	Formatie	Aantal fte per 1.000 inwoners	7,25	n.b.
3 1	Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Aantal fte per 1.000 inwoners	5,76	n.b.
3 2	Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Per inwoner in €	860	n.b.
3 3	Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	% van totale loonsom + inhuur	2,82	n.b.
3 4	Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	13,05	n.b.

Beleidskaders

Programma	Beleidskader
1	Circulaires
1	Alle belastingverordeningen en de legesverordening
1	Financiële verordening
1	Nota reserves en voorzieningen
2	Integraal veiligheidsplan tweestromenland
2	Convenant Lokaal Zorgnetwerk
2	Convenant Jeugdgroepen
2	Convenant Regionaal Informatie en Expertise Centrum
2	Meerjarenprogramma Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie 2024-2027
2	Regionaal risicoprofiel 2024-2027
2	Regionaal beleidsplan VRGZ 2024-2027
2	Beleidsregels Wet Bibob Tweestromenland gemeente Beuningen
2	Verordening seksinrichtingen 2011
2	Drugsbeleid gemeente Beuningen
2	Beleidsregels gebruiksinstructies bevoegdheid gebiedsontzegging gemeente Beuningen.
3	Mobiliteitsbeleid Beuningen 2023-2035
3	Plaatsingsbeleid publieke en private laadinfrastructuur 2021-2030
4	Regionale agenda Groene Metropoolregio 2025-2028
4	Regionaal programma werklocaties Groene Metropoolregio 2025-2028
4	Beleidsvisie Recreatie en Toerisme 2020
4	Centrum- en Detailhandelsvisie 2015 (actualisatie 2023)
5	Bibliotheeknota
5	Uitvoeringsplan Basisvaardigheden en volwasseneducatie 2026-2030
6	Sportnota
6	Groenbeleidsplan 2023-2030
6	Groenbeheerplan 2025-2028
6	Bomenbeheerplan 2025-2029
6	Beleidsnotitie spelen 2016
7	Participatiewet
7	Modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen
7	Beleidskader Arbeidsmarkt en re-integratie regio Rijk van Nijmegen 2024-2027
7	Beleidsplan sociaal domein 2024-2028
7	Beleidsplan schuldhulpverlening 2022-2025
7	Jeugdwet
7	Wet Publieke gezondheid
7	Hervormingsagenda jeugd
7	Regioprogramma jeugd

7	Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA)
7	Beleidsnotitie Sociaal domein 2024-2028 - Vitaal Beuningen
7	Beleidsplan Peuteropvang en vroeg- en voorschoolse educatie 2024-2026
7	Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
7	Beleidsplan 'Samen Dichtbij' regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland
7	Rijksprogramma Een thuis voor iedereen
7	Wet inburgering
7	Regionale nota voor de invoering van de nieuwe Wet inburgering
7	Nota met de uitgangspunten inkoop van de inburgeringstrajecten, implementatie en uitvoering van de wet
8	Beleidsplan water en riolering 2023 - 2027
8	Beheerplan wegen 2026-2030
8	Beleids- en beheerplan openbare verlichting 2025-2035
8	Energievisie Beuningen
8	Transitievise Warmte Beuningen
9	Integraal Huisvestingsplan
9	Omgevingsvisie Beuningen 2024
9	Visie inclusief wonen Beuningen2024-2028
9	Beleidsregels kamerverhuur Beuningen 2012
9	Woondeal 2.0
9	Huisvestingsverordening 2024
9	Nota grondbeleid

Algemene uitkering

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven	2027	2028	2029	2030
1g-2 OZB-waarde niet-woningen eigenaren	-1.059	-1.059	-1.059	-1.059
1h-2 OZB-waarde niet-woningen gebruikers	-706	-706	-706	-706
1a OZB-waarde woningen eigenaren	-3.828	-3.828	-3.828	-3.828
Subtotaal	-5.593	-5.593	-5.593	-5.593
Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is				
8a-3 Bijstandsontvangers	1.893	1.833	1.836	1.839
2 Inwoners	10.189	10.164	10.165	10.165
7c-4 Huishoudens met laag inkomen boven drempel	7.585	6.776	6.625	6.626
12b-2 Inwoners met een migratieachtergrond	706	705	705	705
3c Eenpersoonshuishoudens	605	591	506	513
8b Loonkostensubsidie	170	169	170	170
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar	2.889	2.653	2.658	2.660
8f-2 Doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	181	181	181	181
5d-2 Inwoners 75+ met drempel	1.441	1.432	1.223	1.240
7m-2 Laag opleidingsniveau met drempel	585	568	485	492
14a-2 Lokale centrumfunctie (max 20km)	251	251	251	251
14b-2 Regionale centrumfunctie (max 60km)	1.778	1.685	1.605	1.612
14c-2 Landelijke centrumfunctie	435	435	435	435
15d Leerlingen (V)SO	88	88	88	88
15h-3 Onderwijsachterstand	94	94	94	94
38 Bedrijven	0	0	0	460
36 Meerkernigheid	0	0	0	558
36a Kernen met 500 of meer adressen	225	225	225	225
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	49	49	49	49
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	120	120	121	120
32b-2 Omgevingsadressendichtheid	1.046	1.091	1.090	1.090
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	106	106	106	106
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	1.601	1.601	1.601	1.601
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	284	284	284	284
22a Oppervlakte bebouwing woonkern	1.014	1.014	1.014	1.014
19 Oppervlakte binnenwater	59	59	59	59
16 Oppervlakte land	165	165	164	165
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	109	109	108	109
24b-2 Woonruimten	139	136	136	136
25b-2 Woonruimten * bodemfactor woonkernen	0	0	0	636
39 Vast bedrag	979	970	970	970

Subtotaal	36.459	35.225	34.608	34.653
Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)				
Uitkeringsfactor	1,549	1,597	1,638	1,695
Subtotaal (B x C (=uf))	56.476	56.255	56.688	58.738
	2027	2028	2029	2030
Onderdeel D -Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor n.v.t. is				
56g Suppletie-uitkering nieuw verdeelstelsel 2023	473	352	352	352
Subtotaal	473	352	352	352
Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen				
170 Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	130	130	130	130
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	41	41	41	41
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	89	89	89	89
260 Participatie (IU)	2.861	2.644	2.387	2.285
393 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	9	7	0	0
421 Extra capaciteit BOA's (DU)	33	33	33	33
435 Antidiscriminatie voorzieningen (DU)	4	0	0	0
441 Wet betaalbare huur (DU)	14	11	9	9
487 Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (DU)	858	0	0	0
492 Overheidsbrede Dienstverlening (DU)	26	26	26	26
526 Re-integratiedienstverlening gericht op jongeren (DU)	13	13	13	16
Subtotaal	4.077	2.994	2.728	2.629
Totaal	55.433	54.008	54.175	56.126
Stelpost CDOKE-middelen		858	858	858
TOTAAL	55.433	54.866	55.033	56.984

(bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - = nadeel)

Personele kosten

(x € 1.000) + = voordeel, - =nadeel		Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Afdeling	Team				
Bestuurlijke organisatie:					
Raad & commissies		-381	-394	-408	-422
Burgemeester & wethouders		-672	-696	-720	-745
Griffie		-419	-434	-449	-465
	Subtotaal	-1.472	-1.523	-1.577	-1.632
Ambtelijke organisatie:					
Directie en management		-881	-912	-944	-977
Belastingen en buitenruimte					
	Beheer	-1.479	-1.531	-1.585	-1.640
	Onderhoud	-701	-726	-751	-777
	Facilitair	-182	-188	-195	-202
	Munitax	-2.342	-2.341	-2.340	-2.339
	Subtotaal	-4.704	-4.786	-4.871	-4.958

**Beleid en
ontwikkeling**

Projecten	-896	-927	-960	-993
Sociale ontwikkeling	-1.070	-1.108	-1.146	-1.186
Ruimtelijke ontwikkeling	-1.838	-1.902	-1.969	-2.138
Veiligheid	-432	-447	-462	-478
Subtotaal	-4.235	-4.384	-4.537	-4.797

Dienstverlening

Sociaal team	-1.803	-1.866	-1.932	-1.999
Participatie	-1.073	-1.111	-1.149	-1.190
Kwaliteit en ondersteuning	-730	-756	-782	-809
Publiekszaken	-795	-823	-851	-881
Subtotaal	-4.401	-4.555	-4.714	-4.879

**Informatie en
bedrijfsvoering**

Financiën	-956	-990	-1.025	-1.060
P&O	-542	-561	-581	-601
Juridische zaken	-522	-540	-559	-578
Communicatie	-559	-579	-599	-620
Secretariaat	-341	-353	-365	-378
Informatie	-1.396	-1.445	-1.495	-1.547
Subtotaal	-4.316	-4.467	-4.623	-4.785

Overig

Flexibele schil	-536	-536	-536	-536

Stelpost extra kosten cao*	-161	-166	-172	-178
Subtotaal	-697	-702	-708	-714
Totaal	-20.706	-21.330	-21.974	-22.742

* Op grond van de cao dient elke gemeente vanaf 1 januari 2026 een regeling vast te stellen voor een vergoeding van reiskosten woon-werkverkeer

Ombuigingen

Bij de begroting 2026-2029 is besloten tot een pakket ombuigingen om de begroting meerjarig sluitend te maken. Omdat deze ombuigingen betrekking hebben op meerdere jaren, willen we deze ook voor de komende jaren inzichtelijk houden. Daarom presenteren we in de begroting 2027-2030 opnieuw het overzicht van de ombuigingen. Let op: het betreft hier reeds vastgestelde maatregelen, en geen nieuwe maatregelen.

Ombuigingen bestaand beleid				
Bedragen in €	2027	2028	2029	2030
P1.1 Versobering bewindvoering	50.000	50.000	50.000	50.000
P1.2 Instituut Bijzonder Onderzoek (IBO) BTW terugvordering	10.000	10.000	10.000	10.000
P1.3 Actualiseren budget BBZ (besluit bijstand zelfstandigen)	5.000	5.000	5.000	5.000
P2.1 Verlengde jeugdhulp met verblijf aanscherpen nieuwe toewijzingen	100.000	200.000	200.000	200.000
P2.2 Jeugd ggz: collectief ipv individuele hulp	75.000	150.000	150.000	150.000
P2.3 Pedagogische sportcoaching van individueel naar collectief aanbod	70.000	140.000	140.000	140.000
P2.4 Aframen Persoonsgebonden Budget (PGB)-jeugd budget	70.000	70.000	70.000	70.000
P2.5 Budget peuteropvang aframen	62.000	62.000	62.000	62.000
P2.6 Financiering activiteiten onderbrengen bij Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB)	52.000	52.000	52.000	52.000
P2.7 Zorg voor leerlingen speciaal basisonderwijs..	50.000	50.000	50.000	50.000
P2.8 Bijstellen bijdrage aan Maartenschool	25.000	25.000	25.000	25.000
P2.9 ROB bezuinigingen	15.541	15.541	15.541	15.541
P3.1 Bijstellen bedrag doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (DRAN)	140.444	141.912	141.912	141.912
P3.2 Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD)	85.901	85.901	85.901	85.901
P3.3 Verminderde vraag, striktere toewijzing kortdurend verblijf	25.000	25.000	25.000	25.000
P4.1 Uniek-sporten dekken vanuit SPUK regeling Sport	9.000	9.000	9.000	9.000
P4.2 Uitstellen fitparcours	3.375	3.375	3.375	3.375
P4.3 Stoppen met subsidiëren MBvO (meer bewegen voor ouderen)	40.000	62.000	62.000	62.000
P4.4 Versoberen op Zorg Advies Team primair onderwijs	10.000	10.000	10.000	10.000
P4.5 Versoberen kunstfonds budget	40.000	40.000	40.000	40.000
P4.6 Stopzetten subsidiering RBT KAN	20.000	20.000	20.000	20.000
P4.7 Versoberen representatie bestuur	6.000	6.000	6.000	6.000
P4.8 Lagere frequentie maaien vanaf 2029	-	-	50.000	50.000
P4.9 Openbaar groen: diverse maatregelen	26.500	26.500	26.500	26.500
P5.1 Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN), strakker begroten	148.728	148.728	148.728	148.728
P5.2 Versoberen budget omgevingsplannen	25.000	25.000	25.000	25.000
P5.3 Halveren budgetten woningbouwvernieuwing en woonvisie	12.500	12.500	12.500	12.500
P5.4 Planschades altijd uit initiatieven betalen.	18.000	18.000	18.000	18.000
P5.5 Niet meer uitvoeren van de monitor Beuningse plas als zwemwater	10.000	10.000	10.000	10.000
P5.6 Versoberen samenwerking Schone Lucht Akkoord	7.500	7.500	7.500	7.500

P5.7 Adviesbudget milieuvraagstukken verlagen	11.000	11.000	11.000	11.000
P5.8 Bushalte Ooigraaf	5.000	5.000	5.000	5.000
P5.9 Optimalisatie fietsverbinding Beuningen-Wijchen	4.500	4.500	4.500	4.500
P5.1				
0 Budget subsidie monumenten bijstellen	15.000	15.000	15.000	15.000
P7.1 Bezuinigingen op de personele begroting	373.500	373.500	373.500	373.500
P7.2 Ruimte op budget Groene Metropool Regio (GMR)	50.000	50.000	50.000	50.000
P7.3 Ombuigingen Groene Metropool Regio (GMR)	31.763	31.763	31.763	31.763
Verduurzaming gemeentehuis (al onderdeel van P7.4 onderhoudsbeheerplan)	8.060	8.060	8.060	8.060
P9.1 Versoberen werk/projectenbudget Economische Zaken	18.000	18.000	18.000	18.000
	1.729.3	1.997.7	2.047.7	2.047.7
Totaal alle programma's	12	80	80	80

Lokale heffingen				
<i>Bedragen in €</i>	2027	2028	2029	2030
Bouwleges	143.000	143.000	143.000	143.000
Kabels en leidingen	81.000	81.000	81.000	81.000
Leges APV	7.000	7.000	7.000	7.000
Reclamebelasting	11.000	11.000	11.000	11.000
Totaal lokale heffingen	242.000	242.000	242.000	242.000

Lijst met afkortingen

Afkortingenlijst

Hierbij treft u een lijst aan met gebruikte afkortingen en een verklaring van deze afkortingen die van toepassing is op de begroting 2026-2029

Afkorting	Beschrijving
AB	Algemeen Bestuur
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ABW	Algemene Bijstandswet
AI	Artificiële Intelligentie
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
Arbo	ARBeidsOmstandigheden
ARN	Afvalverwerking Regio Nijmegen
AU	Algemene Uitkering
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AZWA	Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord
B&W	College van Burgermeester en Wetouders
BABS	Buitengewoon Ambtenaar van de Burgelijke Stand
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBB	Berging Bezink Bassins
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BBZ	BijstandsBesluit Zelfstandigen
BBZ	Bijstand voor zelfstandigen
BCF	BTW CompensatieFonds
BENG	Bijna Energie Neutrale Gebouwen
BIBOB	Wet Bevordering IntegriteitsBeoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIE	Bouwgronden In Exploitatie
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon OpsporingsAmbtenaar
BRIKS	Bouwen, Reclame, Inrit, Kap en Sloop
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten
BV	Besloten Vennootschap
BVO	BedrijfsVoeringsOrganisatie
BW	Beschermde Wonen
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst

CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CDOKE	Regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid
CO ₂	Koolstofdioxide
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
DAR	Dienst Afval en Reiniging
DB	Dagelijks Bestuur
DBA	Deregulering beoordeling arbeidsrelaties
DOP	Digitaal Ontwikkel Programma
DRAN	Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen
DTRH	Down The Rabbit Hole
DU	DecentralisatieUitkering
DUMAVA	Investeringssubsidie Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed
ECB	Europese Centrale Bank
EMU	Europese Economische en Monetaire Unie
EZ	Economische Zaken
FIDO	Wet financiering decentrale overheden
FTE	FullTime-Equivalent personeelssterkte
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GFT	Groente, Fruit- en Tuinafval
GGD	Gemeentelijke GezondheidsDienst
GGZ	Geestelijke GezondheidsZorg
GHOR	Gemeenschappelijke Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen Gelderland-Zuid
GMR	Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
GOO	Gemeentelijk Opvang Oekraïners
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX	GRndEXPloitatie
GREXEN	GRondEXPloitaties
GSO	Gemeentelijk Signalenoverleg
GW	GemeenteWet
GW	GrondWet
GWMN	Grondwater Meetnetwerk
IBO	Instituut Bijzonder Onderzoek
IHP	Integraal HuisvestingsPlan
IOAW	Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijke Arbeidsongeschikte werkers
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijke Arbeidsongeschikte werkers
IOT	Internet Of Things
IRVN	ICT Rijk van Nijmegen
ISK	Internationale Schakelklas
IU	IntegratieUitkering
IZA	Integraal Zorg Akkoord
J-GGZ	Jeugd Geestelijke Gezondheidszorg
JGZ	JeugdGezondheidsZorg

KCC	Klant Contact Centrum
LED	Light Emitting Diode
MARN	Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen
MBvO	Meer bewegen voor ouderen
MEE	naam van de Stichting MEE
MFA	MultiFunctionele Accommodatie
MGR	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling
MJOP	MeerJarenOnderhoudsplanning
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
MO	Maatschappelijke Opvang
MVA	Materiële Vaste Activa
NV	Naamloze Vennootschap
NWB	Nederlandse WaterschapsBank N.V.
O/G	Opgenomen Geld
OAB	Onderwijs Achterstanden Beleid
ODRN	OmgevingsDienst Regio Nijmegen
OJG	Ondersteuner Jeugd en Gezin
OM	Openbaar Ministerie
OMOP	Overeenkomst Met Open Posten
OR	OndernemingsRaad
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerende ZaakBelasting
P&C	Planning en Control
P&O	Personeel en Organisatie
PGB	PersoonsGebonden Budget
POC	Percentage Of Completion
PSN	Perspectiefnota
PTT	Profijt, Toerekenbaarheid en Proportionaliteit
PW	ParticipatieWet
R&T	Recreatie en Toerisme
RAV	Regionale AmbulanceVoorziening Gelderland-Zuid
RAW	Rationalisatie en Automatisering grond, water- en Wegenbouw
RBGZ	Regionale Brandweer Gelderland-Zuid
RBP	Regionaal BeleidsPlan
RBT KAN	Regionaal Bureau voor Toerisme Knooppunt Arnhem Nijmegen
REE	Regionaal Expertiseteam Energie
RET	Regionaal Expert Team
RIBW	Regionale Instelling voor Beschermd en Begeleid Wonen
RIEC	Regionaal Informatie en Expertise Centrum
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiepunt
ROB	Regionaal OndersteuningsBureau
ROC	Regionaal Opleidings Centrum

RvC	Raad van Commissarissen
RvN	Rijk van Nijmegen
Rvo	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
SBO	Speciaal BasisOnderwijs
SLA	Schone Liucht Akoord
SPUK	SPecifieke UitKering
STORM	Strong Teens and Resilient Minds
SW	Sociale Werkvoorziening
SWS	Stichting Waarborgsom voor de Sport
TPN West	Trade Port Nijmegen West
U/G	Uitgezet Geld
UJR	UitkeringsJaar
UWV	Uitvoeringsinstituut WerknemersVerzekering
VANG	Van Afval Naar Grondstof
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VPB	VennootschaPsbelasting
VRGZ	VeiligheidsRegio Gelderland-Zuid
VSO	VastStellingsOvereenkomst
(V)SO	(voortgezet) speciaal onderwijs
VSV	Voortijdig schoolverlaters
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
WAJONG	Wet Arbeidsondersteuning JONGgehandicapten
WBRN	WerkBedrijf Rijk van Nijmegen
WEB	Wet Educatie- en Beroepsonderwijs
WGA	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten
WGR	Wet gemeenschappelijke regelingen
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOO	Wet Open Overheid
WOZ	Wet Waardering Onroerende Zaken
WPG	Wet Publieke Gezondheid
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
ZBO	Zorg Binnen Onderwijs
Zin	Zorg in Natura
ZZP	Zelfstandige Zonder Personeel